

Food and Agriculture Organization of the United Nations

ຄູ່ມືແນະນຳສຳລັບການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ (ASF) ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍໃນທະວີບອາຊີ ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນຟາມ, ການຂ້າ ແລະ ການນຳເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ

ຫ້ອງການປະຈຳພາກພື້ນອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ:
FAO-RAP@fao.org
fao.org/asiapacific

ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ ແຫ່ງ ສະຫະປະຊາຊາດ
ນະຄອນຫຼວງບາງກອກ, ຣາຊະອານາຈັກໄທ

ຄູ່ມືແນະນຳສຳລັບການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ (ASF) ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍໃນທະວີບອາຊີ

ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ໃນຟາມ, ການຂ້າ ແລະ ການນຳ ເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ

ຄູ່ມືແນະນຳສຳລັບການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະ
ຍາດອະຫິວາໝູ ອາຟຣິກາ (ASF) ໃນຄົວເຮືອນທີ່
ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍໃນທະວີບອາຊີ

ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະ ວິທະຍາໃນຟາມ, ການຂ້າ ແລະ ການນຳເອົາໝູມາ ລ້ຽງຄືນ

ແອັນດຣິວ ເບຣມັງ

ມະຫາວິທະຍາໄລ ຊີຕີຢູນີເວີຊີຕີ ຮົງກົງ
ເຂດປົກຄອງພິເສດຮົງກົງ, ສປ ຈີນ

ເຈເຣມີ ໂຮ

ພະແນກກະສິກຳ, ປາມິງ ແລະ ການອະນຸລັກ
ເຂດປົກຄອງພິເສດຮົງກົງ, ສປ ຈີນ

ແອັນ ໂຄນັນ

ມະຫາວິທະຍາໄລ ຊີຕີຢູນີເວີຊີຕີ ຮົງກົງ
ເຂດປົກຄອງພິເສດຮົງກົງ, ສປ ຈີນ

ຮາວ ທັງ

ຫ້ອງການ FAO ປະຈຳຂົງເຂດອາຊີ-ປາຊີຟິກ

ຢູນິ ໂອ

ຫ້ອງການ FAO ປະຈຳຂົງເຂດອາຊີ-ປາຊີຟິກ

ເດິກ ໄຟເພີ

ມະຫາວິທະຍາໄລ ຊີຕີຢູນີເວີຊີຕີ ຮົງກົງ
ເຂດປົກຄອງພິເສດຮົງກົງ, ສປ ຈີນ

ວິທະຍາໄລສັດຕະວະແພດ ໂຮຢານ

ສະຫະຣາດຊະອານາຈັກອັງກິດ ແລະ ອຽກລັງເໜືອ

ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດແຫ່ງ ສະຫະປະຊາຊາດ.

ນະຄອນຫຼວງ ບາງກອກ, 2022

ເອກະສານອ້າງອີງ:

Ho, H.P.J., Bremang, A., Conan, A., Tang, H., Oh, Y. & Pfeiffer, D.U. 2022. ຄູ່ມືແນະນຳ ວ່າດ້ວຍ ການປ້ອງກັນ ແລະ ການຄວບຄຸມພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍໃນອາຊີ: ການຕິດຕາມ ແລະ ເຜົາລະວັງ ພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ (ASF), ນະຄອນຫຼວງບາງກອກ, ຫ້ອງການ FAO. <https://doi.org/10.4060/cb6238en>

ການຈັດສັນພະນັກງານ ແລະ ການນຳສະເໜີຂໍ້ມູນແມ່ນບໍ່ໄດ້ເປັນການສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນກ່ຽວກັບແນວຄິດ ຫຼື ທັດສະນະ ໃດໜຶ່ງຂອງອົງການອາຫານ ແລະ ການສະເສດແຫ່ງສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກົດໝາຍ ຫຼື ການສ້າງນິຕິກຳຂອງ ປະເທດໃດໜຶ່ງ, ເຂດແດນ, ເມືອງ ຫຼື ພື້ນທີ່ ຫຼື ອຳນາດ ຫຼື ຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານເຂດແດນ ຫຼື ຂົງເຂດ. ການລະບຸປະເທດ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຜະລິດທີ່ໄດ້ມີການຈິດສິທິບັດ ແມ່ນບໍ່ໝາຍຄວາມວ່າ ມີການຮັບຮອງ ຫຼື ແນະນຳໂດຍອົງການ FAO ທີ່ເປັນທາງເລືອກໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ໄດ້ມີການລະບຸ.

ທັດສະນະທີ່ໄດ້ອະທິບາຍເປັນຜະລິດຕະພັນຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ແຕ່ງ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສະທ້ອນຕໍ່ກັບທຸກໆທັດສະນະຄະດີ ຫຼື ນະໂຍບາຍຂອງ FAO.

ISBN 978-92-5-135956-3

© FAO, 2022

ມີບາງສິດທິແມ່ນໄດ້ຮັບສະຫງວນໄວ້. ວຽກນີ້ແມ່ນສາມາດເຫັນໄດ້ໃນເອກະສານທີ່: Creative Commons Attribution-Non-Commercial- ShareAlike 3.0 IGO licence (CC BY-NC-SA 3.0 IGO; <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo/legalcode>).

ພາຍໃຕ້ ເງື່ອນໄຂຂອງລິຂະສິດນີ້, ວຽກອາດມີການສຳເນົາ, ແຈກຢາຍ ແລະ ດັດແກ້ເພື່ອຈຸດປະສົງທີ່ບໍ່ແມ່ນການຄ້າ ໂດຍ ການຢັ້ງຢືນວ່າ ໜ້າວຽກແມ່ນໄດ້ຮັບການອ້າງອີງຢ່າງເໝາະສົມ. ການນຳໃຊ້ໃດໜຶ່ງຂອງວຽກນີ້ ຈະຕ້ອງບໍ່ເປັນການສະເໜີ ໃຫ້ອົງການ FAO ຮອງຮັບອົງກອນໃດໜຶ່ງສະເພາະ, ຜະລິດຕະພັນ ຫຼື ການບໍລິການ. ການນຳໃຊ້ໂລໂກຂອງອົງການ FAO ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີ. ຖ້າຫາກວຽກໄດ້ຮັບການດັດແປງ, ຈະຕ້ອງໄດ້ລວມເອົາການຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການອ້າງອີງປະໂຫຍກ ທີ່ວ່າ: ການແປນີ້ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຖືກແປໂດຍອົງການອາຫານ ແລະ ການສະເສດແຫ່ງສະຫະປະຊາຊາດ (FAO). ອົງການ FAO ບໍ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກັບເນື້ອຫາ ຫຼື ຄວາມຊັດເຈນຂອງການແປ. ເຊິ່ງເອກະສານດັ່ງກ່າວແມ່ນແມ່ນເອກະສານທີ່ຖືກຕ້ອງ.

ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນພາຍໃຕ້ລິຂະສິດທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ຢ່າງສັນຕິຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຜ່ານການໄກ່ເກ່ຍ ຕາມທີ່ໄດ້ ລະບຸໃນ ມາດຕາ 8 ຂອງລິຂະສິດ, ຍົກເວັ້ນ ທີ່ໄດ້ລະບຸເປັນຢ່າງອື່ນ. ກົດລະບຽບວ່າດ້ວຍການໄກ່ເກ່ຍຂອງອົງການຊັບສິນທາງ ປັນຍາໂລກແມ່ນຢູ່ທີ່ເວັບຊ໌: <http://www.wipo.int/amc/en/mediation/rules> ແລະ ການໄກ່ເກ່ຍໃດໜຶ່ງແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການ ປະຕິບັດຕາມກົດລະບຽບວ່າດ້ວຍ ການໄກ່ເກ່ຍຂອງຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍ ກົດໝາຍການຄ້າສາກົນແຫ່ງອົງການສະ ຫະປະຊາຊາດ ຫຼື (UNCITRAL).

ສຳລັບເອກະສານຝ່າຍທີສາມ, ຜູ້ໃຊ້ທີ່ຕ້ອງການນຳໃຊ້ເອກະສານຄືນຈາກສິ່ງພິມນີ້ທີ່ມາຈາກສ່ວນປະກອບຂອງຝ່າຍທີສາມ ເຊັ່ນ: ຕາຕະລາງ, ຮູບ ຫຼື ຮູບພາບ ແມ່ນເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການກຳນົດວ່າ ຈະຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດໃນການນຳໃຊ້ຄືນ ແລະ ການໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກເຈົ້າຂອງລິຂະສິດ. ຄວາມສ່ຽງທີ່ເປັນຜົນມາຈາກການລະເມີດຂອງຄູ່ສັນຍາຝ່າຍທີສາມທີ່ ເປັນອົງປະກອບຂອງໜ້າວຽກແມ່ນເປັນຂອງຜູ້ໃຊ້ທັງໝົດ.

ການຂາຍແມ່ນສາມາດ ແລະ ລິຂະສິດ. ຜະລິດຕະພັນຂໍ້ມູນຂອງອົງການ FAO ແມ່ນສາມາດເບິ່ງທີ່ເວັບໄຊທີ່ (www.fao.org/publications) ແລະ ສາມາດຊື້ຜ່ານອີເມວ໌ publications-sales@fao.org. ການຮ້ອງຂໍການນຳໃຊ້ທາງການຄ້າ ຈະຕ້ອງ ໄດ້ຍິນເຖິງ www.fao.org/contact-us/license-request. ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິດທິ ແລະ ການອະນຸຍາດຈະຕ້ອງຍິນເຖິງ: copyright@fao.org ສາມາດຮ້ອງຂໍການນຳໃຊ້ເພື່ອການຄ້າໂດຍຍິນຄຳຮ້ອງໄປທີ່: www.fao.org/contact-us/licence-request. Queries regarding rights and licensing should be submitted to: copyright@fao.org.

ສາລະບານ

ຂໍ້ຄວາມສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ.....	v
ບັນດາຄໍາສັບຫຍໍ້ ແລະ ຊື່ເຕັມ.....	vi
ສັງລວມບັນດາຈຸດທີ່ສໍາຄັນ.....	vii
ແຜນວາດແນວຄວາມຄິດ (Mind Map).....	xix
1. ຄໍາແນະນໍາ.....	1
1.1 ນິຍາມຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ.....	2
2. ບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂອງພະຍາດ ASF ໃນອຸດສາຫະກຳລ້ຽງໝູໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້.....	5
2.1. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດລະດັບຊາດ / ຂັ້ນສູນກາງ.....	5
2.2. ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ.....	6
2.3. ສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກສະໜາມ.....	6
2.4. ຜູ້ຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ (ຊາວກະສິກອນ).....	7
2.5. ຜູ້ຊ່ວຍງານບໍລິການສັງຄົມ (ສັດຕະວະແພດບ້ານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຸຂະພາບສັດຂັ້ນຊຸມຊົນ).....	7
3. ຂໍ້ກຳນົດຂັ້ນຕໍ່າກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາສໍາລັບພະຍາດ ASF ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ.....	9
3.1. ການນໍາເອົາໝູຊຸດໃໝ່ເຂົ້າມາໃນຝູງ.....	9
3.2. ອາຫານ ແລະ ນໍ້າ.....	10
3.3. ບ່ອນນອນສັດ.....	12
3.4. ພາຫະນະ ແລະ ອຸປະກອນເຄື່ອງມື.....	12
3.5. ການນໍາສິ່ງ ແລະ ການສະໜອງ.....	13
3.6. ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ.....	13
3.7. ສັດປ່າ, ແມງໄມ້ ແລະ ການລ່າສັດ.....	14
3.8. ການຈັດການກັບຂີ້ໝູ.....	16
3.9. ຂັ້ນຕອນໃນການອະນາໄມທົ່ວໄປ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ.....	17

3.10.	ລັກສະນະຂອງຄໍາແນະນໍາຫຼັກໃນຟາມທີ່ໃຊ້ມາດຕະການຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF ສະເພາະສໍາລັບຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ.....	28
4.	ຂໍ້ແນະນໍາກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ໃນລະຫວ່າງ ການລະບາດ (ສໍາລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ).....	35
4.1.	ການກໍານົດເຂດຕິດເຊື້ອ, ສະຖານທີ່ ຫຼື ໂຊນ.....	36
4.2.	ການຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍໃນເວລາທີ່ມີການລະບາດ.....	40
4.3.	ຂໍ້ແນະນໍາກ່ອນການເຄື່ອນຍ້າຍສໍາລັບການຂົນສົ່ງໝູທີ່ມີຊີວິດ.....	41
5.	ບັນດາຂໍ້ແນະນໍາໃນການຂ້າໝູໃນເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ.....	43
5.1.	ການຂ້າໃນຄົວເຮືອນ.....	44
5.2.	ການຂົນສົ່ງໄປຈຸດຂ້າ.....	45
5.3.	ການຂ້າເຊື້ອທີ່ຈຸດຂ້າ.....	46
6.	ການນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ ແລະ ຄວາມອັນຕະລາຍຈາກການສໍາຜັດກັບສະຖານທີ່.....	51
7.	ການພິຈາລະນາໃນອະນາຄົດກ່ຽວກັບຄວາມຍືນຍົງດ້ານ ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂອງໄວຣັດ ASFV.....	55
	ບັນດາເອກະສານອ້າງອີງ.....	58
	ບັນດາຄໍາສັບ.....	61

ຂໍ້ຄວາມສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ

ເອກະສານສະບັບນີ້ ແມ່ນເປັນຜົນໄດ້ຮັບດ້ານການປະສານງານ ລະຫວ່າງ ຫ້ອງການປະຈຳຂົງເຂດອາຊີ-ປາຊີຟິກຂອງອົງການ ອາຫານ ແລະ ການກະເສດແຫ່ງສະຫະປະຊາຊາດ (FAO RAP) ແລະ ມະຫາວິທະຍາໄລຊື່ດີ, ເຂດປົກຄອງພິເສດຮົງກົງ. ເອກະສານສະບັບນີ້ ແມ່ນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກຈາກໜ່ວຍງານ ສຳນັກງານຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານມະນຸດສະທຳ (BHA), ອົງການພັດທະນາສາກົນແຫ່ງ ສະຫະລັດ ອາເມຣິກາ (USAID), ພາຍໃຕ້ໂຄງການເລກທີ. 720FDA19IO00092 ວ່າດ້ວຍ: **"ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດວຽກງານພາກສະໜາມໃນການກວດຫາ ແລະ ໂຕ້ຕອບສຸກເສີນພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ"**. ຄວາມຄິດເຫັນທີ່ໄດ້ລະບຸໃນຄູ່ມືສະບັບແມ່ນມາຈາກຜູ້ແຕ່ງ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນທັດສະນະຂອງອົງການ USAID ທັງໝົດ.

ນິຍາມຂອງຟາມໝູຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນ ບໍ່ຄືກັນໃນແຕ່ລະປະເທດໃນຂົງເຂດອາຊີ-ປາຊີຟິກ. ໃນຂະນະທີ່ເປົ້າໝາຍຂອງສິ່ງພິມສະບັບນີ້ແມ່ນສຳລັບຟາມໝູຂະໜາດນ້ອຍ. ທຸກໆມາດຕະການທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໃນຄູ່ມືສະບັບນີ້ ແມ່ນເໝາະສົມໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ (ASF) ໃນທຸກໆຫົວໜ່ວຍທີ່ລ້ຽງໝູ.

ຫ້ອງການ FAO RAP ມີຄວາມຍິນດີຕໍ່ກັບບັນດາຜູ້ແຕ່ງເຊິ່ງ ລວມມີ: ທ່ານ ເຈເຣມີ ໂຮ, ທ່ານ ແອັນດຣິວ ໂຄນັນ, ທ່ານ ຮາວ ຕັງ, ທ່ານ ຢູນີ ໂອ ແລະ ທ່ານ ເດີກ ໄຟເຟີໃນການແຕ່ງຄູ່ມືສະບັບນີ້. ພວກເຮົາ ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຕໍ່ກັບບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຈາກອົງການ FAO ເຊິ່ງປະກອບມີທ່ານ ເດວິດ ຮາດຣິວ, ທ່ານ ຟູເຊັງ ໂກ, ທ່ານ ປາວິນ ປາດັງໂທດ ແລະ ທ່ານ ເຣນີ ວິວລິສ໌ ສຳລັບຄຳເປັນທີ່ເປັນປະໂຫຍດໃນການຮ່າງເອກະສານສະບັບດັ່ງກ່າວນີ້. ເວີຊັນທີ່ໄດ້ຮັບການທົບທວນໂດຍຜູ້ຊ່ຽວຊານ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍທ່ານ ຄາໂຣຣິນ ເບນິກໂກ (ບໍລິສັດ ວິທະຍາສາດສຸຂະພາບພິເວັດ), ທ່ານ ເຄດລິນ ໂຮລີ (ຜູ້ຕາງໜ້າ OIE ປະຈຳຂົງເຂດອາຊີ-ປາຊີຟິກ) ແລະ ໜ່ວຍປະຕິບັດງານ ASF ຂອງພະແນກອຸດສາຫະກຳສັດແຫ່ງຟີລິບປິນ ພາຍໃຕ້ ແນວຄິດຂອງກຸ່ມ Standing Group of Experts ວ່າດ້ວຍພະຍາດ ASF (SGE-ASF) ສຳລັບຂົງເຂດອາຊີ-ປາຊີຟິກ, ກອບສາກົນວ່າດ້ວຍ ການຄວາມຄຸມຄວາມຄືບໜ້າຂອງພະຍາດສັດທີ່ລະບາດຂ້າມເຂດແດນ (GF-TADs). ພວກເຮົາ ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈຕໍ່ກັບເວລາ ແລະ ການປະກອບສ່ວນທີ່ລ້ຳຄ່າໃນການປັບປຸງຄວາມສອດຄ່ອງຂອງຄູ່ມືສະບັບນີ້.

ຂໍຂອບໃຈທ່ານ ກາເຊນ ວົງສະຖາພອນໄຊ, ຜູ້ຈັດການສູນປະຕິບັດງານສຸກເສີນ ພະຍາດສັດຂ້າມແດນຂອງຫ້ອງການ FAO RAP (ECTAD) ສຳລັບຄຳແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການໃນການພັດທະນາຄູ່ມື, ໃນຂະນະທີ່ທ່ານ ດາເນວລາ ສະກາໄລ ແລະ ທ່ານ ໂດມິໂກ ກາໂຣ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນເພີ່ມເຕີມ.

ບັນດາຄໍາສັບຫຍໍ້ ແລະ ຊື່ເຕັມ

ASF ພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ

ASFV ໄວຣັດພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ

DEFRA ກະຊວງສິ່ງແວດລ້ອມ,ອາຫານ ແລະ ຊີນນະບົດ, ຣາຊະອານະຈັກອັງກິດ

FAO ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດແຫ່ງສະຫະປະຊາຊາດ

IP ສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ

NGOs ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ

OIE ອົງການສຸຂະພາບສັດໂລກ

ສັງລວມບັນດາຈຸດທີ່ສໍາຄັນ

1.

ຄໍາແນະນໍາ

ຄູ່ມືກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ, ການນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ ແລະ ການປະຕິບັດການຂ້າໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍສະບັບນີ້ແມ່ນ ໄດ້ຮັບການອອກແບບມາເພື່ອນໍາໃຊ້ໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດລະດັບຊາດ / ສູນກາງ (ເຊິ່ງອ້າງອີງເຖິງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ), ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນອຸດສະະຫະກໍາລ້ຽງໝູໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ຄູ່ມືສະບັບນີ້ ໄດ້ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາກ່ຽວກັບການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດດ້ານການຄຸ້ມຄອງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ແລະ ບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຟາມລ້ຽງສັດຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ບ້ານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ການຂ້າໝູ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມການລະບາດຂອງໄວຣັດພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ. ການປະຕິບັດຂັ້ນຕໍາທີ່ດີທີ່ສຸດ ຈະຕ້ອງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນການທັບຊ້ອນກັນຂອງຕ່ອງໂສ້ການຕະຫຼາດຂອງຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ, ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບບັນດາປັດໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ພຶດຕິກຳທີ່ອາດມີຜົນຕໍ່ກັບການນໍາເຂົ້າ. ຖ້າຫາກ ຄາດຄະເນວ່າການນໍາໃຊ້ມາດຕະການດັ່ງກ່າວພ້ອມກັນກັບມາດຕະຖານທີ່ມີສໍາລັບການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມການລະບາດຂອງພະຍາດ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເພີ່ມປະສິດທິຜົນໃນການຜະລິດກະສິກໍາ ແລະ ປັບປຸງການເປັນຢູ່ທີ່ດີ.

ຄວາມໝາຍແໜ້ນທີ່ສູງຂອງໝູ ແລະ ບັນດາຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍທີ່ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນໃຫຍ່ໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ ແມ່ນໄດ້ສ້າງເງື່ອນໄຂທີ່ເໝາະສົມທີ່ເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ການແຜ່ເຊື້ອຂອງພະຍາດອະຫິວາໝູອາຟຣິກາ (ASF). ນີ້ແມ່ນໄດ້ຮັບການຍືນຍັນຈາກຜົນກະທົບທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມເມື່ອມີການປະທຸຂຶ້ນ ແລະ ມີການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF (ໄວຣັດ ASFV) ໃນຂົງເຂດ.

ຖ້າຫາກ ຂາດການປິ່ນປົວ ແລະ ວັກຊີນທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມ ແມ່ນເປັນທາງອອກດຽວເທົ່ານັ້ນ. ແຕ່ວ່າ, ການນໍາໃຊ້ມາດຕະການດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ, ການໃຫ້ການສຶກສາ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຫຼັກພ້ອມກັບມູນຄ່າທາງດ້ານຕ່ອງໂສ້ຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນເປັນສິ່ງສໍາຄັນໃນການຮັບປະກັນຜົນສໍາເລັດຂອງການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດ ASF ໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້.

ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍສ່ວນຫຼາຍແມ່ນມີຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານແຫຼ່ງທຶນ ແລະ ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະບໍ່ປະຕິບັດຕາມບັນດາຂໍ້ແນະນໍາດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ. ເພື່ອເປັນການກະຕຸກຊຸກຍູ້ຜູ້ຜະລິດຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍໃນການຮັບຮອງເອົາບັນດາມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ໄດ້ຮັບການແນະນໍາສໍາລັບລະບົບການລ້ຽງໝູຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ຈະຕ້ອງມີການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຄວາມເປັນໄປໄດ້, ຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ປະສິດທິພາບທາງດ້ານຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ.

1.1. ນິຍາມຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ

- ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ໝາຍເຖິງ ຊຸດຂອງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ມາດຕະການທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ມີຈຸດປະສົງແນໃສ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການປະທຸຂຶ້ນ, ການຮັກສາ ແລະ ການແຜ່ກະຈາຍຂອງພະຍາດສັດ, ການຕິດເຊື້ອ ຫຼື ການຕິດເຊື້ອຈາກພະຍາດ ທີ່ມາຈາກ ຫຼື ພາຍໃນປະຊາກອນສັດ.

- ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາມີ 3 ອົງປະກອບທີ່ທັບຊ້ອນກັນ ເຊິ່ງຮ່ວມກັນເປັນພື້ນຖານຂອງການປະຕິບັດກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະພາບໃນຟາມຄື:
 - **ການບໍ່ລວມເອົາດ້ານຊີວະວິທະຍາ:** ມາດຕະການຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍແນ່ໃສ່ການປ້ອງກັນໄວຣັດ ASFV ບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າມາໃນຟາມລ້ຽງໝູ ເຊັ່ນ: ການລ້ອມຮົ່ວ, ບ່ອນຊະລ້າງ, ການຄວບຄຸມການເຂົ້າ-ອອກຂອງນບຸກຄົນ ແລະ ການກັກກັນພະຍາດ;
 - **ການຄຸ້ມຄອງດ້ານຊີວະວິທະຍາ:** ມາດຕະການຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ຄວບຄຸມ ແລະ ຮັກສາສະພາບສຸຂະນາໄມຂອງຟາມລ້ຽງໝູ ເຊັ່ນ: ການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ, ການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ການໝາຍເຂດທີ່ເປີເປື້ອນ, ລວມທັງ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ;
 - **ການກັກກັນດ້ານຊີວະວິທະຍາ:** ມາດຕະການທີ່ປ້ອງກັນການຮົ່ວຊຶມຂອງໄວຣັດ ASFV ແລະ ເຊື້ອພະຍາດອື່ນໆຈາກຟາມໜຶ່ງ ໄປຫາ ຟາມອື່ນ ເຊັ່ນ: ການລ້ອມຮົ່ວເພື່ອປ້ອງກັນໝູ ບໍ່ໃຫ້ເຄື່ອນຍ້າຍຢ່າງເສລີຈາກການແຜ່ລະບາດຂອງເຊື້ອພະຍາດ.

2. ບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂອງພະຍາດ ASF ໃນອຸດສາຫະກຳລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍໃນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້

- ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດ ASF ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນ ຕ້ອງການໆປະສານງານທີ່ມີປະສິດທິພາບ ລະຫວ່າງທຸກໆຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງໝູ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.
- ການດຳເນີນງານດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຄວາມກະຕືລືລົ້ນຈາກທຸກໆຄົນທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ: ຄົວເຮືອນຜູ້ທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ, ສັດຕະວະແພດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ, ອົງການຮ່ວມມືທາງສັງຄົມ ແລະ ຜູ້ຄ້າຂາຍໃນຕະຫຼາດໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າການລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ. ເຊິ່ງບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຫຼັກ ລວມມີ:
 - ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດຂັ້ນສູນກາງ / ລະດັບຊາດ:
 - ສ້າງ, ຮັກສາ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໂດຍການເປັນຄູ່ຮ່ວມກັບຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງໝູໃນຟາມ, ລະດັບຂົງເຂດ ແລະ ລະດັບຊາດ.
 - ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ (NGOs):
 - ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຊ່ວຍຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກກ່ຽວກັບມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ໄດ້ຮັບການແນະນຳໂດຍເຈົ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.
 - ສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກສະໜາມ:
 - ໃຫ້ຄຳເຫັນດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຂອງໄວຣັດ ASFV ໃຫ້ແກ່ຟາມພາຍໃນເຂດດັ່ງກ່າວ ໂດຍອີງໃສ່ການປະເມີນສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງຟາມ, ການສຳຜັດກັບປັດໃຈສ່ຽງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສຸຂະພາບຂອງຝູງໝູ; ແລະ
 - ແນະນຳຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບມາດຕະການທີ່ດີທີ່ສຸດ ເຊັ່ນ: ການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການຈັດການຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຊ່ວຍໃນການຮັບປະກັນການລົງທຶນຂອງຊາວກະສິກອນ.

- ຄົວເຮືອນຜູ້ຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ (ຊາວກະສິກອນ):
 - ຮັບປະກັນວ່າ ການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຟາມເພື່ອປົກປ້ອງການລົງທຶນ.
- ຜູ້ຊ່ວຍງານບໍລິການສັງຄົມ (ສັດຕະວະແພດບ້ານ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຸຂະພາບສັດໃນຊຸມຊົນ):
 - ເຂົ້າຮ່ວມກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຄົວເຮືອນຜູ້ຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍດັ່ງທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ສາມາດຊ່ວຍການໃຫ້ຢາ ແລະ ວິຕາມິນ.
 - ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຝຸງໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ;
 - ລາຍງານກ່ຽວກັບການພົບເຫັນສັດທີ່ຜິດປົກກະຕິ ໃຫ້ແກ່ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ; ແລະ
 - ຊ່ວຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໃນບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການເຝົ້າລະວັງ, ການກວດຫາພະຍາດ, ການຄວບຄຸມພະຍາດ, ການນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ ແລະ ອື່ນໆ.

3. ຂໍ້ກຳນົດຂັ້ນຕໍາກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາສໍາລັບພະຍາດ ASF ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ

ການປະຕິບັດຄໍາແນະນໍາຂັ້ນຕໍາສໍາລັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຟາມທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍບໍ່ແມ່ນຄໍາຕອບ ມາດຕະຖານດຽວສໍາລັບທຸກໆຂະໜາດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄວຣັດ ASFV. ແຕ່ລະຟາມ ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຈາກ ASFV ສະເພາະຂອງຕົນ ແລະ ທຸກໆເສັ້ນທາງທີ່ເປັນໄປໄດ້ໃນການທີ່ໄວຣັດ ASFV ຈະເຂົ້າມາໃນຟາມ ກ່ອນທີ່ຈະມີການເລືອກມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ບາງຈຸດສໍາຄັນດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາດັ່ງລຸ່ມນີ້ :

3.1. ການນໍາເອົາໝູໃໝ່ເຂົ້າມາໃນຝຸງ

- ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການນໍາເອົາໄວຣັດ ASFV ເຂົ້າມາໃນຝຸງ, ຊາວກະສິກອນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍຈະຕ້ອງໄດ້ຈຳກັດຄວາມຖີ່ຂອງການເອົາໝູໃໝ່ເຂົ້າມາໃນຝຸງ. ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ຊາວກະສິກອນສາມາດກຳນົດໂຄງສ້າງຂອງຟາມແລະມີການວາງແຜນວິທີການທີ່ນໍາເອົາໝູເຂົ້າມາເປັນຊຸດມາລ້ຽງແລະ ຂາຍອອກໄປ.
- ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງນໍາເອົາໝູທີ່ມາແທນໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດຈາກແຫຼ່ງທີ່ປາສະຈາກພະຍາດ ASF ທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງສະໜອງລາຍຊື່ບໍລິສັດທີ່ປາສະຈາກພັນທຸກໍາ ຫຼື ຜູ້ສະໜອງທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ມີຊື່ສຽງ.
- ໝູທີ່ນໍາເຂົ້າມາໃໝ່ ຈະຕ້ອງໄດ້ແຍກໃນຄອກ ຫຼື ເຂດຕ່າງຫາກໃນຟາມ/ສະຖານທີ່ລ້ຽງ ແລະ ມີການສັງເກດການວ່າມີພະຍາດບໍ່ໃນໄລຍະເວລາ 14-30 ວັນ. ການປະຕິບັດດ້ານການຄຸ້ມຄອງກ່ຽວກັບສຸຂະພາບທີ່ດີ ລວມມີ ການບັນທຶກປະຈຳວັນກ່ຽວກັບອັດຕາການເຈັບປ່ວຍ ແລະ ອັດຕາການຕາຍ. ພາຍຫຼັງທີ່ຊາວກະສິກອນພິພິດຈັດກັບສະຖານະທາງສຸຂະພາບຂອງໝູແລ້ວ, ໝູດັ່ງກ່າວຈຶ່ງສາມາດເອົາເຂົ້າມາຮ່ວມຝຸງໄດ້.

3.2. ອາຫານສັດ ແລະ ນໍ້າ

- ວັດຖຸອາຫານສັດແມ່ນ ສາມາດປົນເປື້ອນໄດ້ຢ່າງງ່າຍດາຍ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການເກັບຮັກສາເປັນຢ່າງດີ. ໝູປ່າ ແລະ ໝູທີ່ລ້ຽງແບບຊະຊາຍ, ນົກ, ສັດຕະກຸນໝູ ແລະ ສັດປ່າອື່ນໆ ອາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ອາຫານໝູປົນເປື້ອນ. ນີ້ອາດເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນໃນການນໍາ ແລະ ການສົ່ງຕໍ່ເຊື້ອພະຍາດຕິດຕໍ່.

- ວັດຖຸອາຫານສັດທີ່ໄດ້ມີການຂົນສົ່ງມາຟາມ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການນຳສົ່ງໃນຈຸດທີ່ກຳນົດທີ່ປະຕູດ້ານໜ້າ ຫຼື ບ່ອນເກັບມ້ຽນ. ເປົ້າອາຫານສັດທີ່ສົ່ງມາໂດຍກົງຈາກສາງຜູ້ສະໜອງໂດຍຟາມລ້ຽງສັດຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ນຳສົ່ງໂດຍກົງໄປເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ສາງ.
- ພາຍໃຕ້ສະພາບການທີ່ມີການໃຊ້ເສດອາຫານເກືອສັດ, ເສດອາຫານດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປຸງສຸກຢ່າງໜ້ອຍ 30 ນາທີເພື່ອຍັບຢັ້ງການຂະຫຍາຍໂຕຂອງໄວຣັດແລະເຮັດໃຫ້ເຢັນກ່ອນທີ່ຈະເກືອໝູ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຜູ້ຊ່ວຍງານບໍລິການສັງຄົມ (ເຊັ່ນ: ພະນັກງານສຸຂະພາບສັດຂັ້ນຊຸມຊົນ) ຈະຕ້ອງສະໜອງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບວິທີການປະຕິບັດຕົວຈິງໃນການກະກຽມເສດອາຫານເກືອສັດ ຫຼື ອາຫານສັດໃຫ້ແກ່ໝູຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ສະອາດ ແລະ ຖ້າຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເກັບນ້ຳໄວ້, ພາຫະນະບັນຈຸນ້ຳ ຈະຕ້ອງໄດ້ປິດໄວ້ໃຫ້ດີ.

3.3. ບ່ອນນອນສັດ

- ຈະຕ້ອງພະຍາຍາມບໍ່ໃຫ້ຊອກຫາເຟືອງ ຫຼື ວັດຖຸທີ່ເອົາມາເຮັດບ່ອນນອນສັດທີ່ມາຈາກເຂດທີ່ມີການລາຍງານຂອງພະຍາດ ASF. ກໍລະນີ ASF ເປັນພະຍາດປະຈຳຖິ່ນໃນພື້ນທີ່, ໃຫ້ຊອກຫາວັດຖຸທີ່ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ ຫຼື ໃກ້ຈາກຟາມທີ່ສຸດ.
- ບ່ອນນອນສັດ ຈະຕ້ອງຫ່າງຈາກບ່ອນກາງແຈ້ງ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ໝູປ່າເຂົ້າໃກ້, ໝູປ່າທີ່ລ້ຽງຊະຊາຍ ແລະ ແມງໄມ້. ບ່ອນນອນສັດ ອາດມີການເກັບມ້ຽນໃນຖົງ ຫຼື ໄຖ່, ມີການຫຸ້ມຫໍ່ ຫຼື ມັດເຊືອກໃຫ້ແໜ້ນ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ເທິງຫຼັງຄາ ຫຼື ຝາ.

3.4. ພາຫະນະ ແລະ ອຸປະກອນເຄື່ອງມື

- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງປະສານງານກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງໝູທ້ອງຖິ່ນໃນການສະໜອງການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບມາດຕະການໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃຫ້ແກ່ຄົນຂັບລົດ ແລະ ນາຍໜ້າ. ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້ລວມເອົາວິທີການຂ້າເຊື້ອທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍທີ່ປອດໄພ ລະຫວ່າງ ຟາມ-ເຖິງ-ຟາມ ເພື່ອປ້ອງກັນການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV.
- ພາຫະນະ, ລົດຈັກ, ລີ້ ແລະ ພາຫະນະຂົນສົ່ງປະເພດອື່ນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອກ່ອນ ແລະ ພາຍຫຼັງການນຳໃຊ້ປະຈຳວັນ.
- ທຸກໆເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນ ເຊັ່ນ: ບ່ວງຄວບຄຸມສັດ, ວັດຖຸແຫຼມ, ອາຫານສັດ ແລະ ຮາງນ້ຳ ທີ່ອາດສຳຜັດກັບໝູ ແລະ ຂອງເສຍທີ່ຖ່າຍເທອອກມາຄວນເກັບຮັກສາໄວ້ໃນຟາມ ແລະ ຈະຕ້ອງບໍ່ເຄື່ອນຍ້າຍ ຫຼື ເອົາໄປໃຊ້ໃນຟາມອື່ນ.

3.5. ການນຳສົ່ງ ແລະ ການສະໜອງ

- ເມື່ອໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກສະຖານທີ່ຟາມ, ຈະຕ້ອງມີການໝາຍເຂດແດນຢ່າງເໝາະສົມເພື່ອຮອງຮັບການເອົາລີ້ຍູ້, ລົດບັນທຸກ, ກ່ອງຕ່າງໆທີ່ໃສ່ລົດ, ລົດຈັກ ແລະ ອື່ນໆ.
- ຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ການສະໜອງທີ່ບໍ່ແມ່ນພັນທຸກຳ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການຊື້ ຫຼື ໄດ້ຮັບແມ່ນມີການສິດສະເປດ້ວຍສານຂ້າເຊື້ອຢ່າງເໝາະສົມ.

3.6. ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ

- ການເຄື່ອນຍ້າຍຄົນເຂົ້າແລະອອກເຂດຟາມ, ລວມທັງສະມາຊິກຄອບຄົວແລະຜູ້ເບິ່ງແຍງອື່ນໆແມ່ນເປັນການເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຂອງການກະຈາຍໄວຣັດ ASFV ໄປຫາຫົວໜ່ວຍທີ່ລ້ຽງໝູ.
- ສະມາຊິກຄອບຄົວ ຫຼື ຄົນງານ ຫຼື ແຂກມາຢ້ຽມຢາມ ຈະຕ້ອງຮັບຮູ້ຕໍ່ກັບມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ມີເພື່ອເປັນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກການນໍາເຊື້ອໄວຣັດ ASFV ເຂົ້າມາໃນຟາມ. ເຊິ່ງສາມາດປະຕິບັດໂດຍການຕິດຕັ້ງປ້າຍທີ່ເຫັນໄດ້ງ່າຍພ້ອມກັບຂໍ້ຄວາມໃນທີ່ຕັ້ງທີ່ເໝາະສົມ. ຂໍ້ຄວາມ ຈະຕ້ອງສະແດງໃນພາສາທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຮູບພາບຈະຕ້ອງສາມາດດຶງດູດຄວາມສົນໃຈໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.
- ຊາວກະສິກອນຈາກເຂດນອກ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວຕ້ອງແຍກເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ ແລະ ເກີບ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງມີການປ່ຽນກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າມາໃນຟາມ. ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ຈຸດປ່ຽນເຄື່ອງ ຈະຕ້ອງຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ດ້ານຫຼັງຂອງເຮືອນຂອງຊາວກະສິກອນ. ຈຸດໝາຍເຂດແດນ ຈະຕ້ອງມີຄວາມຊັດເຈນເພື່ອປ້ອງກັນການທັບຊ້ອນ ລະຫວ່າງ ເຂດທີ່ເປີເຊັນ ແລະ ເຂດທີ່ສະອາດ. ຊາວກະສິກອນ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວ ທີ່ສໍາຜັດກັບໝູ ຈະຕ້ອງໄດ້ລ້າງມືດ້ວຍສະບູ ແລະ ນໍ້າ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ບໍ່ມີເຄື່ອງມື ຫຼື ສັດແມ່ນໄດ້ຮັບການປົນເປື້ອນຈາກພະຍາດ. ກໍລະນີທີ່ມີການທັບຊ້ອນກັນ ລະຫວ່າງ ເຂດທີ່ໝູຢູ່ ແລະ ບ່ອນທີ່ອາໄສຂອງຄົນ, ຈະຕ້ອງໄດ້ແນະນໍາໃຫ້ມີບ່ອນລ້າງຕີນທີ່ຈຸດທາງເຂົ້າຕະຫຼອດເວລາ.

3.7. ສັດປ່າ, ແມງໄມ້ ແລະ ການລ່າສັດ

- ໂຕເຫັບເປືອກອ່ອນຍັງບໍ່ທັນມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະຈາຍເຊື້ອໄວຣັດ ASFV ໃນອາຊີ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ ຄວນທີ່ຈະນໍາໃຊ້ມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນ ຫຼື ຄວບຄຸມໂຕເຫັບເປືອກອ່ອນທີ່ເປັນການຄຸ້ມຄອງຝຸງສັດທີ່ດີ.
- ການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດໃນການເຮັດໃຫ້ໂຕເຫັບເປືອກອ່ອນຢູ່ຫ່າງຈາກຟາມໝູລວມມີການບໍາລຸງຮັກສາຟາມໝູທີ່ມີການສ້ອມແປງທີ່ດີ ແລະ ການຮັກສາສຸຂະອະນາໄມທີ່ດີ ພ້ອມກັບການຄວບຄຸມໂຕເຫັບເປືອກອ່ອນ.
- ສັດທີ່ລ້ຽງແບບປ່ອຍຊະຊາຍ, ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນສັດປີກ ແລະ ສັດລ້ຽງ ອາດສໍາຜັດກັບໄວຣັດ ASFV ທີ່ຕິດມານໍາອາຫານ ຫຼື ມີການນໍາເຊື້ອ ASFV ຜ່ານຜິວໜັງ, ກິບຕີນ, ພື້ນຕີນ, ກົງເລັບ ແລະ ອື່ນໆ ເຊິ່ງສາມາດກະຈາຍພະຍາດໄປເຖິງໝູ. ໝູທີ່ລ້ຽງລວມກັນ ແລະ ລ້ຽງຕາມເດີນ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການຮັບປະກັນ ທີ່ສາມາດປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ລວມກັນໄດ້ ລະຫວ່າງ ໝູປ່າ ແລະ ໝູທີ່ລ້ຽງແບບຊະຊາຍ.
- ກ່ຽວກັບມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນ, ອາດນໍາໃຊ້ສານ Calcium Hydrate (ປຸນຂາວ) ໃນການຢາຍທົ່ວບໍລິເວນຟາມ, ໂດຍສະເພາະ ໝູທີ່ລ້ຽງແບບຊະຊາຍ ແລະ ໝູປ່າທີ່ມີຫຼາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ. ປຸນຂາວ ທີ່ໄດ້ຢາຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ກວດເບິ່ງເປັນປະຈໍາ ແລະ ຢາຍຕື່ມ (Matsuzaki *et al.* 2021).

3.8. ການຈັດການກັບຂີ້ໝູ

- ໄວຣັດ ASFV ສາມາດຢູ່ໄດ້ດົນໃນນໍ້າທີ່ຢູ່ນໍາປາກ, ຢ່ຽວ ແລະ ອາຈີມ. ສະນັ້ນ, ຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາການກໍາຈັດຂີ້ໝູຢ່າງລະມັດລະວັງ ໃນການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ.

- ສິ່ງເສີມໃຫ້ມີການປ່ຽນຊື່ໝູ ໄປເປັນ ກາສຊີວະວິທະຍາໃນຟາມ.
- ຊື່ໝູ ຈະຕ້ອງບໍ່ມີການເກັບຮັກສາ ຫຼື ຢາຍຢູ່ນອກຟາມ, ການຄຸ້ມຄອງຊື່ໝູທີ່ດີ ແລະ ການບໍາບັດຂອງແຫຼວດ້ວຍສານລະລາຍແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂົນສົ່ງທີ່ປອດໄພໄປຍັງຟາມປູກພືດ ຫຼື ເອົາໄປຖິ້ມແລະ ປົກປິດໃນບໍ່.

3.9. ການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອທົ່ວໄປ

- ເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນການເກີດຂຶ້ນຂອງໄວຣັດ ASFV, ຈະຕ້ອງມີການທຳຄວາມສະອາດວັດຖຸທາງຊີວະວິທະຍາທຸກຢ່າງ ເຊັ່ນ: ຊື່ໝູ, ຍ່ຽວ, ເພືອງ ແລະ ບ່ອນນອນ ແລະ ອື່ນໆ ເຊິ່ງເປັນຂັ້ນຕອນສຳຄັນຂອງການຂ້າເຊື້ອ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໃນທຸກໆຂັ້ນ ແລະ ສະຫະກອນ ຫຼື ສະມາຄົມຜູ້ລ້ຽງໝູ ຈະຕ້ອງລົງທຶນໃສ່ການຝຶກອົບຮົມຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍກ່ຽວກັບວຽກງານນີ້. ເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງນຳໃຊ້ວິທີການທີ່ລະອຽດຂອງຂະບວນການທຳຄວາມສະອາດ. ແຕ່ລະສ່ວນຂອງເຄື່ອງມືອຸປະກອນ, ຄອກສັດ ແລະ ບ່ອນທີ່ລີ້ຊ້ອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການທຳຄວາມສະອາດຢ່າງລະອຽດກ່ຽວກັບວັດຖຸຊີວະວິທະຍາ ໂດຍການນຳໃຊ້ແຟັບລ້າງກ່ອນໆນຳໃຊ້ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອ.

4. ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນລະຫວ່າງການລະບາດສຳລັບ (ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ)

ວິທີການດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນ ເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການຄວບຄຸມ ແລະ ການຢັບຢ້ຽມສະຖານະການຂອງການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF. ການຮັບມືກັບການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ອາດລວມກັບການພົວພັນການຕິດເຊື້ອໄວຣັດ ASFV. ການສຳຜັດກັບໄວຣັດ ASFV ຫຼື ພື້ນທີ່ທີ່ບໍ່ມີການຕິດເຊື້ອພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ເຂດ. ປະເທດໃດໜຶ່ງ ອາດປະຕິບັດຕາມຄຳແນະນຳຂອງແຜນການຮັບມືກັບພະຍາດ ASF ທີ່ມີຢູ່. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ບັນດາວິທີການດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະຕ້ອງມີການປັບເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າກັບຫົວໜ່ວຍການລ້ຽງໝູຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ໂດຍການພິຈາລະນາທຸກໆເສັ້ນທາງທີ່ເປັນຄວາມສ່ຽງໃນການຕິດເຊື້ອຕາມຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງໝູ.

4.1. ການກຳນົດເຂດ, ສະຖານທີ່

- ພາຍຫຼັງທີ່ມີການກຳນົດສະຖານທີ່ທີ່ຕິດເຊື້ອຈາກການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ແລ້ວ, ທຸກໆຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ມາດຕະການທີ່ມີຈະຕ້ອງສຸມໃສ່ບ່ອນທີ່ຕັ້ງດັ່ງກ່າວບົນພື້ນຖານການຢັບຢ້ຽມພະຍາດໃຫ້ມີຄວາມວ່ອງໄວ.
- ມາດຕະການທີ່ເຂັ້ມງວດໃນສະຖານທີ່ທີ່ຕິດເຊື້ອແລະບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງຈະຕ້ອງວາງເປົ້າໝາຍໃສ່ລະບົບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ໂດຍສະເພາະການປ້ອງກັນການສຳຜັດລະຫວ່າງໝູທີ່ລ້ຽງແບບຊະຊາຍ ແລະ ໝູປ່າ.
- ຖ້າຫາກ ຂາດແຄນຄອກລ້ຽງໝູ, ຈະຕ້ອງນຳໃຊ້ວິທີການທີ່ໃຊ້ເຊື້ອກຜູກຢ່າງມະນຸດສະທຳ. ເຊິ່ງເປັນສິ່ງສຳຄັນໃນການປ້ອງກັນການສຳຜັດກັບໝູທີ່ລ້ຽງຊະຊາຍ, ໝູປ່າ ແລະ ເຫັບເບືອກອ່ອນ. ຟາມທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍທີ່ມີຮົ້ວ ຈະຕ້ອງມີການບັງຄັບໃຊ້ເພື່ອກັກໝູໃນລະຫວ່າງການລະບາດ.

4.1.1. ການກຳນົດເຂດ

- ໃນລະຫວ່າງການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF, ເຂດທີ່ຕັ້ງພູມສາດທີ່ໄດ້ມີການກຳນົດເຂດແດນກ່ຽວກັບການຕິດເຊື້ອເຊິ່ງໄດ້ຮັບການກຳນົດໃຫ້ເປັນ ເຂດຕິດເຊື້ອ ທີ່ມີການນຳໃຊ້ມາດຕະການໃນການຢັບຢ້ຽມທີ່ເຂັ້ມງວດ.
- ເຂດໃນການບໍລິຫານ ຫຼື ມາດຕະການທາງດ້ານລະບາດວິທະຍາອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອາດໄດ້ຮັບການນຳໃຊ້ໃນການກຳນົດເຂດທີ່ຕໍ່ອອກໄປ.
- ມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມໂຕຈິງ ພາຍໃນເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງວາງເປົ້າໝາຍໃສ່ຖະໜົນທີ່ມີລົດຫຼາຍທີ່ໃກ້ກັບຈຸດຂ້າສັດ, ເຂດທີ່ມີຄວາມໜາແໜ້ນຂອງໝູສູງ, ທາງດ່ວນ ຫຼື ລາງລົດໄຟ.
- ໃນຊ່ວງການຜະລິດຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ອາດຈະບໍ່ພຽງພໍໃນການກຳນົດເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພໍ່ຄ້າຄົນກາງ ອາດຍັງມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຄື່ອນຍ້າຍໝູທີ່ຜິດກົດໝາຍເຊິ່ງເປັນໝູ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໝູທີ່ອາດມີການຕິດເຊື້ອ.
- ຕັ້ງຈຸດທາງເວັ້ນ ແລະ ບັງຄັບການນຳໃຊ້ການປິດຖະໜົນຊົ່ວຄາວ ແລະ ການກວດພາຫະນະຢ່າງເຂັ້ມງວດອາດຊ່ວຍໃນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຖີ່ຂອງການຂາຍທີ່ໜ້າຕົກໃຈ, ການຂ້າ ແລະ ການຂົນສົ່ງໃນກໍລະນີທີ່ມີການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF.
- ໃນຊ່ວງເລີ່ມຕົ້ນການລະບາດ, ເຂດຕິດເຊື້ອທີ່ໄດ້ຮັບການກຳນົດ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການຕໍ່ອອກໄປເພື່ອໃຫ້ສາມາດກວມລວມເອົາກໍລະນີການລະບາດທີ່ບໍ່ແນ່ນອນ. ເຊິ່ງວິທີການທີ່ເປັນການເຕືອນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນສາມາດຫຼຸດຜ່ອນລົງໄດ້ ຖ້າຫາກມີການສະໜອງຂໍ້ມູນຫຼາຍຂຶ້ນ.

4.1.2. ການກຳນົດສະຖານທີ່ລ້ຽງສຳລັບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ໃນລະຫວ່າງການລະບາດ

- ໃນລະຫວ່າງ ທີ່ມີການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF, ຄົວເຮືອນ, ຟາມ ຫຼື ທັງໝົດໝູ່ບ້ານ ແມ່ນໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາວ່າເປັນຫົວໜ່ວຍຂອງການລະບາດທີ່ຖືກສຸມໃສ່ ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການຄວບຄຸມເຊິ່ງຂຶ້ນກັບການເຊື່ອມໂຍງທາງດ້ານການລະບາດວິທະຍາກັບສະຖານທີ່ທີ່ມີການຕິດເຊື້ອ.
- ອາດມີການກຳນົດສະຖານທີ່ໃຫ້ເປັນສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ, ສະຖານທີ່ທີ່ມີການສຳຜັດກັບເຊື້ອທີ່ອັນຕະລາຍ, ສະຖານທີ່ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ, ສະຖານທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມ ຫຼື ສະຖານທີ່ປອດພະຍາດ.

4.2. ການຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍໃນເວລາທີ່ມີການລະບາດ

- ມາດຕະການໃນການກັກກັນພະຍາດ ແລະ ການຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍ ໃນລະຫວ່າງ ຮັບມືກັບການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ແມ່ນເປັນສິ່ງຈຳເປັນໃນການຮັບປະກັນຜົນສຳເລັດໃນການຢຸດຕິການລະບາດຂອງພະຍາດ. ການເຄື່ອນຍ້າຍໝູທີ່ສົ່ງໃສ່ວ່າຕິດເຊື້ອ, ຜະລິດຕະພັນທີ່ປົນເປື້ອນ ແລະ ຈໍລະຈອນຂອງຄົນ ແລະ ການຂົນສົ່ງຈາກເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອຈະເຮັດເກີດການລະບາດທີ່ວ່ອງໄວຂອງພະຍາດ ASF.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງນຳໃຊ້ນິຕິກຳທີ່ມີຢູ່ເພື່ອ ອອກມາດຕະການຢ່າງເລັ່ງດ່ວນທາງດ້ານສຸຂະອະນາໄມທີ່ເຂັ້ມງວດໃນການຢຸດຕິ, ກັກກັນພະຍາດ ຫຼື ຈຳກັດການເຄື່ອນຍ້າຍແບບຊົ່ວຄາວໃນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການອອກຈາກໂຊນຄວບຄຸມ, ລວມທັງ ສະຖານທີ່ທີ່ມີການສຳຜັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ການນຳໃຊ້ມາດຕະການທາງດ້ານສຸຂະອະນາໄມ ຈະຕ້ອງວາງເປົ້າໝາຍໃສ່ການກຳຈັດ ເຊິ່ງອາດບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນ, ເຊິ່ງຍຸດທະສາດໃນການຄວບຄຸມທີ່ເປັນທາງເລືອກ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຂອງການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ໃນອຸດສາຫະກຳລ້ຽງໝູ.

- ບໍ່ວ່າຈະມີການນໍາໃຊ້ຍຸດທະສາດໃນການຄວບຄຸມໃດກໍຕາມ, ຈະຕ້ອງມີການນໍາໃຊ້ມາດຕະການໃນການຮັບປະກັນການຮ່ວມມືສູງສຸດຈາກຊາວກະສິກອນ. ເຊິ່ງນີ້ເປັນກຸນແຈຫຼັກໃນການຫຼຸດຜ່ອນການລັກລອບຂົນສົ່ງໝູ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໝູທີ່ອາດມີການຕິດເຊື້ອໄວຣັດ ASFV.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ສະຖານທີ່ບໍ່ມີການເຊື່ອມໂຍງທາງດ້ານການລະບາດວິທະຍາກັບບ່ອນທີ່ຕິດເຊື້ອ, ສະຖານທີ່ບໍ່ມີການສໍາຜັດກັບເຊື້ອທີ່ເປັນອັນຕະລາຍແລະສະຖານທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງໃຫ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃນການເຄື່ອນຍ້າຍໝູໄປໂຮງຂ້າສັດພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ເຂັ້ມງວດ.

4.3. ຂໍ້ແນະນໍາກ່ອນ ການເຄື່ອນຍ້າຍສໍາລັບໝູເປັນໂຕ

- ມີພຽງແຕ່ໝູທີ່ມາຈາກເຂດທີ່ປາດສະຈາກພະຍາດ ASF, ເຂດ ຫຼື ສະຖານທີ່, ລວມທັງ ເຂດຄວບຄຸມທີ່ມີການອະນຸຍາດທີ່ເໝາະສົມ, ເຊິ່ງອາດມີການຂົນສົ່ງໄປຟາມອື່ນ. ກ່ອນທີ່ຈະມີການຂົນສົ່ງ, ໝູຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກແຍກອອກຈາກກຸ່ມຢ່າງໜ້ອຍ 15 ວັນ ເພື່ອທີ່ຈະຮັບປະກັນການປາສະຈາກພະຍາດ ASF. ເຊິ່ງນີ້ແມ່ນ ຈໍາເປັນເນື່ອງຈາກ ອາດພາດອາການທີ່ສະແດງອອກໜ້ອຍ.
- ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຟາມທີ່ເປັນຕົ້ນກໍາເນີດຂອງໝູ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ເງື່ອນໄຂຂັ້ນຕໍ່າທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນສາມາດປະຕິບັດໄດ້ໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງພາຍໃຕ້ການຊີ້ນໍາທີ່ເຂັ້ມງວດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.
- ລົດບັນທຸກຈະຕ້ອງນໍາໃຊ້ເສັ້ນທາງທີ່ໄດ້ຮັບການກໍານົດໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ (ຖ້າຫາກມີ) ແລະ ຈະຕ້ອງບໍ່ຢຸດຈອດ ຫຼື ຢຸດຈອດໃຫ້ນ້ອຍທີ່ສຸດ.

5. ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບການຂ້າໝູໃນເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ

- ກິດຈະກຳໃນການຂ້າໃນລະຫວ່າງ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ແມ່ນມີທ່າແຮງໃນການເພີ່ມອັດຕາການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV, ໂດຍສະເພາະຖ້າຫາກບໍ່ມີການກວດກາຊັ້ນຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.
- ກໍາມະກອນຂ້າສັດ, ຄົນຂາຍຊີ້ນທີ່ສະໜອງການບໍລິການແກ່ບຸກຄົນ ແລະ ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຂ້າໝູຂອງຕົນເອງອາດສາມາດປົນເປື້ອນ. ສະນັ້ນ, ອາດເປັນພາຫະນໍາເຊື້ອໃນການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV.
- ຈຸດທີ່ຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງຫ່າງຈາກບ່ອນລ້ຽງໝູ ແລະ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຂະບວນການທີ່ມີທິດທາງດຽວຈາກເຂດທີ່ເປີເປື້ອນ (ບ່ອນໝູຈະຖືກຂ້າ)ເພື່ອນອະນາໄມພື້ນທີ່ (ການໃສ່ເຄື່ອງ ແລະ ການຕັດ).
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຊາກໝູທີ່ຈະຂາຍແມ່ນມີການໝາຍດ້ວຍເຄື່ອງໝາຍຈໍ້າ ແລະ ມີການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈໃຫ້ແກ່ສາທາລະນະ. ເຊິ່ງນີ້ເປັນການຊ່ວຍໃນການຄວບຄຸມຄວາມແຕກຕື່ນໃນການຂ້າໝູທີ່ຕິດເຊື້ອເພື່ອເອົາຊີ້ນ.

- ທີ່ຈຸດຂ້າສັດຂອງຄົວເຮືອນ, ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ ການເບິ່ງອາການຂອງໝູກ່ອນທີ່ຈະຂ້າ.
- ໃນໂຮງຂ້າສັດ, ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນ ການອະນາໄມລະອຽດ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອພາຫະນະທຸກໆຄັ້ງ (ທາງໃນ ແລະ ທາງນອກ) ທີ່ຂົນເອົາໝູເຂົ້າມາໃນຟາມ, ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈຕໍ່ກັບລໍ່ຂອງພາຫະນະ, ພື້ນຜິວດ້ານໃນຂອງເບາະ, ເຂດທີ່ລີ້ຊ້ອນ ແລະ ພາຍໃນ .
- ໃນໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງມີການຄວບຄຸມການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງພະນັກງານພາຍໃນສະຖານທີ່. ຈະຕ້ອງຫ້າມພະນັກງານເຂົ້າມາຟາມໝູ ແລະ ມີການລ່າ.

5.1. ການຂ້າຢູ່ຄົວເຮືອນ

- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຊັ້ນສໍາລັບການບໍລິໂພກຂອງຄົນແມ່ນມາຈາກສັດທີ່ໄດ້ຖືກຂ້າໃນໂຮງຂ້າສັດທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດ ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຈາກພະນັກງານພາກສະໜາມ.
- ໃນທາງປະຕິບັດຜູ້ຂາຍຊີ້ນທີ່ຍ້າຍຈາກສະຖານທີ່ໜຶ່ງ ໄປອີກສະຖານທີ່ໜຶ່ງເພື່ອຂາຍຊີ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຫຼີກລ້ຽງ. ໃນລະຫວ່າງການບຸນປະເພນີບ້ານ, ແຕ່ລະຄົວເຮືອນແມ່ນຂ້າໝູເພື່ອການບໍລິໂພກ ແລະ ໄດ້ມີການເອີ້ນຜູ້ຂາຍຊີ້ນໃຫ້ມາຂາຍໃຫ້ຄົວເຮືອນພາຍໃນບ້ານ. ແຜນຂອງບ້ານ ສາມາດຖືກອອກແບບເພື່ອເອີ້ນເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໃຫ້ມາກວດກາໝູ ແລະ ວາງແຜນວິທີການຂ້າໝູເຊິ່ງ ຈະລວມເອົາການກຳນົດລະບຽບການໃນການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງຜູ້ຂ້າຄົວສັດ ຫຼື ການກຳນົດໃຫ້ຄົນຂາຍຊີ້ນຫຼາຍຂຶ້ນເພື່ອສະໜອງການບໍລິການແຕ່ລະຄົວເຮືອນ.
- ການຂ້າໝູຢູ່ຄົວເຮືອນ (ຫຼາຍກວ່າ 1 ໂຕ) ເພື່ອການຂາຍທາງການຄ້າແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກຫ້າມຢ່າງເຂັ້ມງວດ
- ຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຂ້າໝູເພື່ອການບໍລິໂພກເອງ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ:
 - ມີພຽງແຕ່ໝູສຸຂະພາບດີທີ່ບໍ່ມີອາການຈະຖືກຂ້າ.
 - ຜູ້ຂ້າໝູທີ່ມີການດຳເນີນໃນບັນດາຈຸດທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ມີໄລຍະຫ່າງທີ່ເໝາະສົມຈາກບ່ອນລ້ຽງໝູທີ່ມີພື້ນດິນແຂງ ແລະ ສາມາດສະລ້າງ, ທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອໄດ້ງ່າຍ.
 - ການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພາຍຫຼັງການຂ້າ; ແລະ
 - ບໍ່ມີການເຄື່ອນຍ້າຍຊາກໝູ ຫຼື ຊີ້ນທີ່ຜິດກົດໝາຍ.
- ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ພໍ່ຄ້າຂາຍຊີ້ນ, ພໍ່ຄ້າຄົນກາງ ແລະ ຜູ້ຊື້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເຫດຜົນໃນການຫ້າມຂ້າສັດພາຍໃນເຮືອນ ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການຄ້າ ແລະ ຖ້າຫາກສືບຕໍ່ການປະຕິບັດດັ່ງກ່າວກໍ່ຈະມີຜົນທີ່ຕາມມາຄືຄວາມເປັນໄປໄດ້ມີຈະມີການລະບາດຂອງພະຍາດ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນການຈົດທະບຽນການສ້າງຕັ້ງໂຮງຂ້າສັດແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ແລະ ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະມີຄວາມເຂົ້າໃຈຈາກພໍ່ຄ້າທ້ອງຖິ່ນ.

5.2. ການຂົນສົ່ງໄປຈຸດຂ້າສັດ

- ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຈະໝາດນ້ອຍທີ່ເຊື່ອມໂຍງໂດຍກົງກັບຜູ້ຂ້າສັດ ແລະ ເປັນຜູ້ຂົນສົ່ງໝູໂດຍກົງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.
- ລົດບັນທຸກ, ລົດລາກ ແລະ ລົດລີ້ຖົບ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອຢ່າງລະອຽດໃນລະຫວ່າງການນຳໃຊ້ເພື່ອຂົນສົ່ງ.
- ໂຮງຂ້າສັດປາຍທາງ ຈະຕ້ອງມີແຜນຜັງທີ່ອອກແບບມາເພື່ອການນຳສິ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ມີການສຳຜັດກັບລົດຄັນອື່ນໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ຈຸດຄຽນຖ່າຍຂອງໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງບໍ່ປົນກັບພາຫະນະປະເພດອື່ນໆ, ຄົນຂັບລົດ ແລະ ໝູ.
- ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງສະໜອງການຂ້າເຊື້ອພາຫະນະທຸກໆຄັນກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າມາໃນຈຸດຄຽນຖ່າຍ, ລວມທັງ ທາງອອກ.
- ພາຫະນະຂົນສົ່ງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຂ້າເຊື້ອເປັນຢ່າງດີໂດຍຊາວກະສິກອນ ຫຼື ຜູ້ຊ່ວຍໃນຈຸດຄຽນຖ່າຍທີ່ໄດ້ກຳນົດ. ຊາວກະສິກອນ, ຄົນຂັບລົດ ແລະ ຜູ້ຊ່ວຍ ຈະຕ້ອງເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຂໍ້ຈຳກັດດ້ານການເຄື່ອນຍ້າຍ. ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້ ແລະ ເສັ້ນທາງທີ່ອະນຸມັດຈະຕ້ອງຫຼີກລ່ຽງເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ. ຟາມທີ່ເປັນແຫຼ່ງຕົ້ນທາງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສື່ສານກັບໂຮງຂ້າສັດປາຍທາງຈົນກວ່າທີ່ຈະໄປເຖິງຢ່າງປອດໄພ.

5.3. ການຂ້າເຊື້ອທີ່ຈຸດຂ້າສັດ

- ເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ແຜນງານການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມສະເພາະສຳລັບໂຮງຂ້າສັດ ແລະ ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂອງ ASFV ແມ່ນໄດ້ຮັບການຈັດຂຶ້ນສຳລັບຊາວກະສິກອນທຸກຄົນ ແລະ ຝ່າຍຄຸ້ມຄອງໂຮງຂ້າສັດ.
- ການຄຸ້ມຄອງໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງມີການບັນທຶກເອກະສານກ່ຽວກັບໜ້າວຽກດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາເຂົ້າໃນແຜນງານການທຳຄວາມສະອາດທີ່ລະອຽດ ທີ່ໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສະພາບສະເພາະຂອງໂຮງຂ້າສັດ, ເຊິ່ງລວມມີການຮັບປະກັນກ່ຽວກັບ:
 - ມີທີມທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອສະເພາະ ເຊິ່ງແຕ່ລະຄົນມີຄວາມຊັດເຈນທາງດ້ານບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເຂົາເຈົ້າ.
 - ມີຊ່ອງທາງທີ່ເໝາະສົມໃນການລາຍງານ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບເດີມ
 - ກ່ຽວກັບສະພາບການປົກກະຕິຕ່າງໆ.
 - ມີການກຳນົດຫຼັກການທີ່ຊັດເຈນກ່ຽວກັບການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ.
 - ຄົນງານທຸກໆຄົນແມ່ນມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນລະຫວ່າງ ແລະ ຫຼັງຈາກຂະບວນການທີ່ປະຕິບັດກັບຊາກໝູ.
- ຜູ້ຄຸ້ມຄອງໂຮງຂ້າສັດຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າການທຳຄວາມສະອາດແລະຂ້າເຊື້ອ(ບໍ່ໃຫ້ມີການຂ້າມຂັ້ນຕອນ). ຈະຕ້ອງມີການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານພະລັງງານ ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບປະເພດຂອງໂຮງຂ້າສັດ. ເຮືອນຂ້າສັດ ແລະ ບ່ອນກາງແຈ້ງແມ່ນຕ້ອງການໆທຳຄວາມສະອາດ.
- ພະນັກງານ ແລະ ຄົນທຳຄວາມສະອາດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບຂະບວນການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ, ໂດຍສະເພາະ ວິທີການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ມີຢູ່.
- ຈະຕ້ອງກຳນົດຂັ້ນຕອນໃນການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອສະເພາະໃຫ້ເປັນໜ້າວຽກທີ່ປະຕິບັດພາຍຫຼັງການອະນາໄມກ່ອນໜ້າ, ການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ, ລວມທັງ ກິດຈະກຳພາຍຫຼັງການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ.

6.

ການນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ ແລະ ຄວາມອັນຕະລາຍຈາກການສໍາຜັດສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ

- ພາຍຫຼັງທີ່ມີການກໍານົດສະຖານທີ່ທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ການສໍາຜັດທີ່ອັນຕະລາຍ, ປະຊາກອນໝູພາຍໃນເຂດດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຂ້າໂດຍທັນທີ ຕາມມາດ້ວຍການກໍາຈັດ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອຊາກໝູທີ່ເໝາະສົມ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຊັດເຈນວ່າ ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ສະຖານທີ່ການສໍາຜັດທີ່ອັນຕະລາຍກ່ອນໜ້ານີ້ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງຂອງການຕິດເຊື້ອໄວຣັດ ASFV.
- ຈະຕ້ອງປະເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ສະຖານທີ່ສໍາຜັດທີ່ອັນຕະລາຍໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ 40 ວັນ ຖ້າຫາກບໍ່ມີພາຫະນໍາເຊື້ອທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບການລະບາດໃນສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ.
- ພາຍຫຼັງ ການພັກຄອກໝູກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນຜ່ານໄປ ໂດຍການຊີ້ນໍາຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ, ຊາວກະສິກອນ ອາດເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນໂດຍເອົາໝູທີ່ສຸຂະພາບດີທີ່ປາດສະຈາກພະຍາດ ASF ໂດຍປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນການນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດອາດແນະນໍາເອົາໝູເຝົ້າຍາມມາທົດລອງລ້ຽງ 10 ເປີເຊັນຕາມຄວາມສາມາດການລ້ຽງປົກກະຕິຂອງສະຖານທີ່ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງການລະບາດຖືກຄືນຂອງພະຍາດ ASFV. ບ່ອນທີ່ບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້ຊາວກະສິກອນຄວນອະນຸຍາດໃຫ້ຊີ້ຈໍານວນໝູເພື່ອລ້ຽງເປັນໝູເຝົ້າຍາມຕາມຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ໝູທີ່ລ້ຽງເຝົ້າຍາມ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຕິດຕາມໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດກ່ຽວກັບໄວຣັດ ASFV ຢ່າງໜ້ອຍຫົກ (6) ອາທິດກ່ອນຈະໄຟຊຽວໃຫ້ເອົາໝູເຂົ້າມາລ້ຽງຄືນຢ່າງເຕັມສ່ວນໄດ້. ສ່ວນການເຝົ້າລະວັງໄວຣັດ ASFV ຟາມທີ່ເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນຈະຕ້ອງສືບຕໍ່ຍ້ອນວ່າມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທັງເຊື້ອໄວຣັດຈະເກີດຂຶ້ນໃໝ່.
- ໃນສະຖານນະການຂອງໄວຣັດ ASFV ທີ່ມີການກໍານົດກ່ຽວກັບການສືບສວນ-ສອບສວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບພາຫະນໍາເຊື້ອທີ່ເປັນໂຕເຫັບເປືອກອ່ອນ (ຍັງບໍ່ທັນມີຫຼັກຖານຢູ່ໃນ SEA), ການເຮັດໃຫ້ປະຊາກອນໝູເພີ່ມຂຶ້ນຄືນຈະຕ້ອງໄດ້ຈໍາກັດຈົນກວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ໄດ້ມີການຊີ້ນໍາໃຫ້ມີການກໍາຈັດໂຕເຫັບເປືອກອ່ອນທັງໝົດ ແລະ ພາຫະນໍາເຊື້ອອື່ນໆຈາກສະຖານທີ່ກ່ອນ.
- ຂໍ້ຈໍາກັດກ່ຽວກັບການນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນໃນຟາມຈະຜ່ອນຜັນລົງ ເມື່ອໄດ້ມີການຍິ່ງຢືນກ່ຽວກັບການຂ້າເຊື້ອ ແລະ ການເຝົ້າລະວັງໝູເຝົ້າຍາມໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດຢ່າງ ໜ້ອຍ 60 ວັນພາຍຫຼັງເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ.

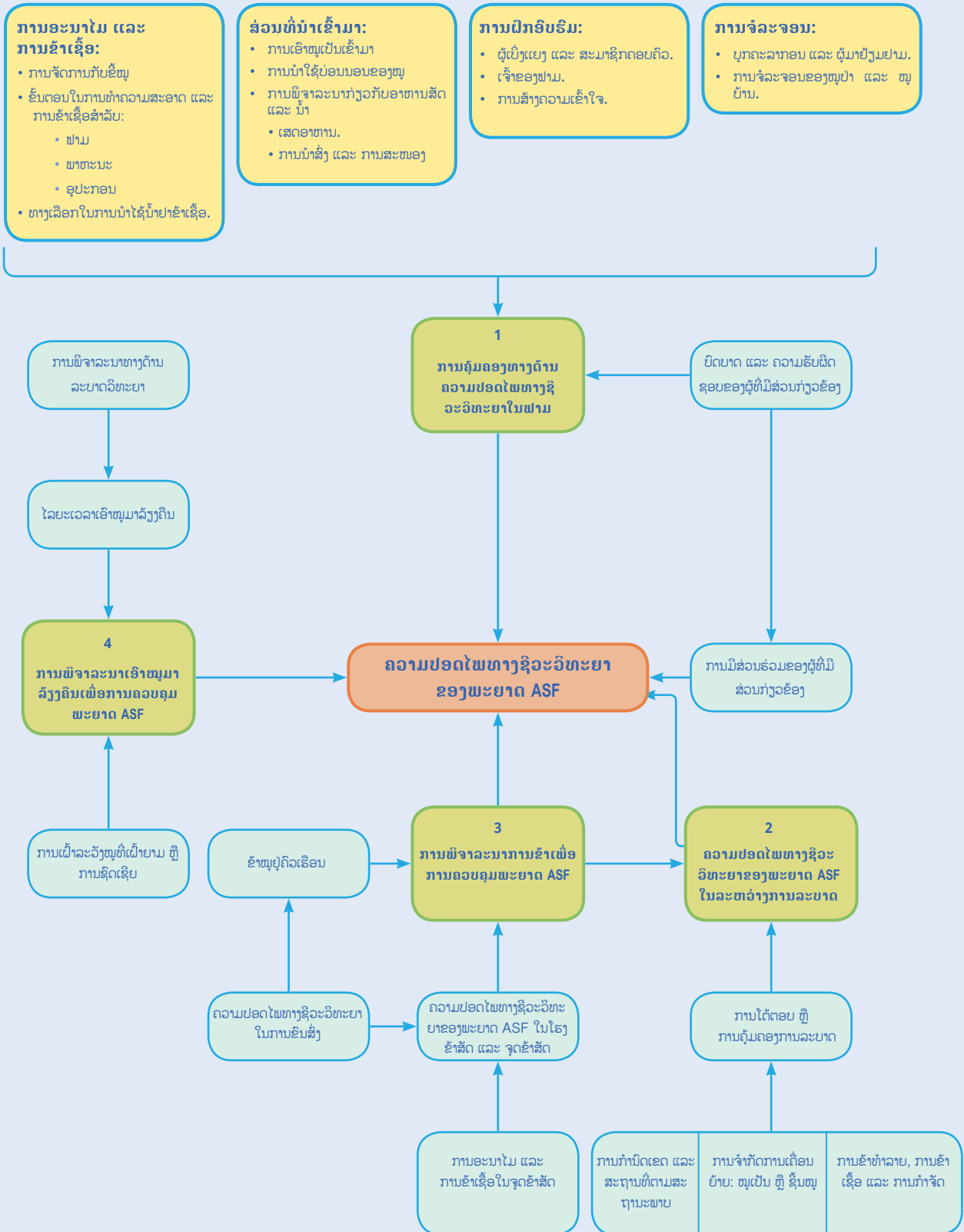
7.

ການພິຈາລະນາໃນອະນາຄົດກ່ຽວກັບຄວາມຍືນຍົງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ASFV

ບັນດາຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ, ການເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ ແລະ ການຂ້າໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນໄດ້ຮັບການອອກແບບເພື່ອນຳໃຊ້ໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດລະດັບຊາດ ຫຼື ສູນກາງ (ເຊິ່ງມີການອ້າງອີງໂດຍ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ), ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນອຸດສາຫະກຳລ້ຽງໝູໃນເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້.

ມີການໃຫ້ບັນດາຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນສະຖານທີ່ທີ່ບ້ານທີ່ມີຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍເຊັ່ນ: ການເຄື່ອນຍ້າຍ ແລະ ການຂ້າໝູ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມການລະບາດຂອງໄວຣັດອາຫິວາໝູອາຟຣິກາ. ການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດທີ່ໄດ້ຮັບການແນະນຳແມ່ນສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຄວາມຊັບຊ້ອນຂອງຕ່ອງໂສ້ທາງການຕະຫຼາດຂອງຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ, ໂດຍການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບປັດໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ພຶດຕິກຳທີ່ອາດມີຜົນຕໍ່ກັບຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງເຂົາເຈົ້າ. ມີການຄາດຄະເນວ່າ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການດັ່ງກ່າວລວມກັນກັບມາດຕະຖານວ່າດ້ວຍ ການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດຕິດຕໍ່ແມ່ນ ຈະເຮັດໃຫ້ມີການເພີ່ມປະສິດທິພາບໃນຜົນການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່.

ແຜນວາດແນວຄວາມຄິດ (Mind map)

1 | ຄໍາແນະນໍາ

ການປະຕິບັດກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ຈໍາເປັນໃນການຮັກສາຝູງໝູໃຫ້ແຂງແຮງໃນລະບົບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ສໍາລັບຈຸດປະສົງໃນການຄວບຄຸມພະຍາດ ແລະ ການກໍາຈັດ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ມາດຕະການພື້ນຖານດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ມີຢູ່ ອາດສາມາດປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອຂອງພະຍາດກໍ່ຕາມ, ການປ້ອງກັນການປະທຸຂຶ້ນ ແລະ ການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ພ້ອມກັບຕ້ອງໄດ້ມີມູນຄ່າຂອງໝູ ແມ່ນຕ້ອງການມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ເຂັ້ມແຂງກວ່າເກົ່າ (FAO, 2010). ມາດຕະການເຫຼົ່ານີ້ ຈະຕ້ອງຄຸ້ມຄໍາ, ມີຄວາມລະອຽດອ່ອນທາງດ້ານຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ໂດຍຊາວກະສິກອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕະຫຼອດຕ້ອງໄດ້ມີມູນຄ່າຂອງໝູ (FAO, 2010).

ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ດີແມ່ນ ໄດ້ຮັບການສ້າງອີງໃສ່ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການລະບາດວິທະຍາຂອງພະຍາດ (Bellini *et al.*, 2016). ເຊິ່ງນີ້ລວມມີ ຊີວະວິທະຍາຂອງເຊື້ອພະຍາດ, ການທີ່ສາມາດຢຸດລອດໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງພະຍາດ, ວິທີການຕິດເຊື້ອ ແລະ ໄລຍະການປ່ອຍເຊື້ອພະຍາດ (Bellini *et al.*, 2016; FAO, 2010). ຫຼັກການທົ່ວໄປທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນນໍາໃຊ້ໃນທຸກໆລະບົບຟາມ ແລະ ພະຍາດ, ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເພື່ອໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນດ້ານມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດ, ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຕົວຈິງ ຈະຕ້ອງມີວິທີການທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍທີ່ມີປະສິດທິຜົນເຊິ່ງພິຈາລະນາກ່ຽວກັບພະຍາດ, ຊະນິດຂອງງົວຄວາຍ ແລະ ລະບົບຟາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (Bellini *et al.*, 2016; FAO, 2010). ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນລະບົບການຜະລິດຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນຂ້ອນຂ້າງທ້າທາຍ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບການປະຕິບັດທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນໄດ້ຮັບອິດທິພົນຈາກລັກສະນະທາງດ້ານສັງຄົມ-ວັດທະນະທໍາຂອງເປົ້າໝາຍ.

ນັບແຕ່ປີ 2009 ເປັນຕົ້ນມາ, ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດແຫ່ງ ສະຫະປະຊາດ (FAO) ໄດ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນການສ້າງຄູ່ມືວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ລົງເລິກສະເພາະໃນການລ້ຽງໝູ ເພື່ອຊ່ວຍຄວບຄຸມໃນການຕິດເຊື້ອພະຍາດໄຂ້ຫວັດໝູໃນບັນດາປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ. ເຊິ່ງຄູ່ມືດັ່ງກ່າວປະກອບດ້ວຍ: ການປະຕິບັດທີ່ສໍາລັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນຂະແໜງລ້ຽງໝູ ທີ່ໄດ້ຮັບການຕີພິມໂດຍອົງການ FAO, ອົງການ ສຸຂະພາບສັດໂລກ (OIE) ແລະ ທະນາຄານໂລກ, ລວມທັງ 3 ເຫຼັ້ມຂອງການຄຸ້ມຄອງພະຍາດໄຂ້ຫວັດໝູ, ທີ່ໄດ້ຮັບການຕີພິມຂຶ້ນເພື່ອປັບປຸງປະສິດທິຜົນຂອງການຄຸ້ມຄອງພະຍາດໄຂ້ຫວັດໝູໃນບັນດາຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍໃນທະວີບອາຊີ (FAO, 2012).

ນີ້ແມ່ນເປັນການປະຕິບັດຕາມຄໍາໝັ້ນສັນຍາຂອງອົງການ FAO ໃນການຮັບປະກັນການຜະລິດກະສິກໍາ, ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ປັບປຸງ ແລະ ເສດຖະກິດທ້ອງຖິ່ນ. ການລ້ຽງຊີບ, ລະບົບການລ້ຽງໝູຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນ ມີຄວາມຈໍາເປັນໃນການເບິ່ງບອກເຖິງເອກະລັດທາງດ້ານສັງຄົມ-ວັດທະນາທໍາຂອງເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ (FAO, 2012, 2020). ນີ້ແມ່ນເຮັດໃຫ້ຜົນກະທົບຂອງໄວຣັດ ASFV ໃນປະຊາກອນຂອງໝູທ້ອງຖິ່ນ, ໂດຍສະເພາະພາກສ່ວນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກທີ່ເຂົ້າເຖິງຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານໄດ້ຍາກ (FAO, 2020). ການທີ່ມີລະບົບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍໃນຂົງເຂດ, ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ໜ້ອຍ ຈະເຮັດໃຫ້ມີການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ໄລຍະຍາວໄດ້. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຈໍາເປັນທີ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມໃນລະບົບຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍໃຫ້ສຸມໃສ່ ການປະຕິບັດທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂອງພະຍາດ ASF ສະເພາະ (FAO, 2012).

1.1. ນິຍາມຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ

ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ໝາຍເຖິງ:

ຊຸດຂອງການຈັດການ ແລະ ມາດຕະການທາງກາຍະພາບທີ່ຖືກອອກແບບເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນການນໍາ, ການເກີດ ແລະ ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດສັດ, ການຕິດເຊື້ອ ຫຼື ການຕິດເຊື້ອພະຍາດໄປເຖິງ, ທີ່ມາຈາກ ແລະ ພາຍໃນປະກອນສັດ. (OIE, 2019c). ໃນລະດັບຂອງປະຊາກອນໝູໃນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ແນວຄິດຂອງຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ສາມາດປ່ຽນເປັນການປະຕິບັດໃດໜຶ່ງທີ່ເປັນການປ້ອງກັນລົງທຶນຂອງຊາວກະສິກອນ ໂດຍການປ້ອງກັນພະຍາດໃນຝູງສັດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂັ້ນພື້ນຖານແມ່ນ ເປັນສິ່ງຈໍາເປັນສໍາລັບການລ້ຽງສັດທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ. ໂດຍການປະຕິບັດມາດຕະການທາງດ້ານຊີວະວິທະຍາທີ່ດີ, ຄົວເຮືອນລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ ສາມາດເຮັດໃຫ້ຕ່ອງໂສ້ດ້ານການຕະຫຼາດມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ເປັນການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດວ່າດ້ວຍ ການຄວບຄຸມພະຍາດ ASF (Deka *et al.*, 2014; FAO, 2010).

ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຍຸດທະສາດໃນການຕັດສິນໃຈ, ການລົງທຶນ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ອຸປະກອນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນ (USDA & CFSPH, 2016). ເຊິ່ງສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ຕ້ອງການການຊີ້ນໍາຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໃນການບັງຄັບໃຊ້, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການສ້າງແຮງບັນດານໃຈໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ. ອີງຕາມລະຫັດສຸຂະພາບສັດ, ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ມີປະສິດທິພາບແມ່ນ ສາມາດປ້ອງຝູງສັດບໍ່ໃຫ້ຕິດເຊື້ອ ເຊິ່ງຕ້ອງການການວາງແຜນທາງດ້ານຍຸດທະສາດ (OIE, 2019c). ແຜນດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງກຳນົດທາງອອກສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງເສັ້ນທາງເຂົ້າ-ອອກທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ, ຫັດສະນະຄະດີ, ການປະຕິບັດ ແລະ ດ້ານພຶດຕິກຳ ທີ່ເອື້ອອໍານວຍແກ່ການເຂົ້າມາຂອງພະຍາດ, ການເກີດ ແລະ ການແຜ່ກະຈາຍ (Bellini *et al.*, 2016; Jurado *et al.*, 2018).

ການຄວບຄຸມພະຍາດ ASF ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ພົບພໍ້ບັນຫາໃນຫຼາຍໆປະເທດທີ່ມີເຄືອຄ່າຍການຄ້າພາຍໃນທີ່ສະລັບຊັບຊ້ອນ (Bellini *et al.*, 2016). ນອກນັ້ນ, ການທີ່ມີຊາຍແດນທາງບົກທີ່ສາມາດຜ່ານໄດ້ແມ່ນເຮັດໃຫ້ມີການເຄື່ອນຍ້າຍທີ່ຜິດກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໝູ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໝູ (Deka *et al.*, 2014).

ເອກະສານດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ນໍາສະເໜີມາດຕະການທາງດ້ານມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຕົວຈິງທີ່ສາມາດນໍາໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ ເພື່ອທີ່ຈະສາມາດຫຼຸດຜ່ອນການແຜ່ລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ໃນທົ່ວອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ເຊິ່ງມາດຕະການດັ່ງກ່າວເຫຼົ່ານັ້ນແມ່ນ ມີເປົ້າໝາຍແນໃສ່ການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ໄວຣັດ ASFV ເຂົ້າມາໃນຟາມ, ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີການໝູນວຽນພາຍໃນຟາມ ແລະ ປ້ອງກັນໄວຣັດຈາກການແຜ່ລະບາດໄປຍັງຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູໃກ້ຄຽງ. 3 ອົງປະກອບທີ່ຊໍ້າກັນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ລວມມີ: ການທີ່ບໍ່ລວມເອົາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ, ການຄຸ້ມຄອງຊີວະວິທະຍາ ແລະ ການຢັບຢັ້ງທາງຊີວະວິທະຍາ ເຊິ່ງລວມເຂົ້າກັນເປັນຫຼັກການລວມທີ່ເປັນການເນັ້ນຍ້າກ່ຽວກັບບັນດາມາດຕະການທີ່ໄດ້ຮັບການແນະນໍາໃນບັນດາຄູ່ມືດັ່ງກ່າວ. ຄໍາແນະນໍາທີ່ໃຊ້ຕົວຈິງທີ່ໄດ້ມີການດັດແກ້ໃຫ້ເຂົ້າກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງການຜະລິດຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດຂ້າງລຸ່ມ.

ພາຍໃນຟາມ ແລະ ປ້ອງກັນໄວຣັດຈາກການແຜ່ລະບາດໄປຍັງຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູໃກ້ຄຽງ. 3 ອົງປະກອບທີ່ຊໍ້າກັນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ລວມມີ: ການທີ່ບໍ່ລວມເອົາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ, ການຄຸ້ມຄອງຊີວະວິທະຍາ ແລະ ການຢັບຢັ້ງທາງຊີວະວິທະຍາ ເຊິ່ງລວມເຂົ້າກັນເປັນຫຼັກການລວມທີ່ເປັນການເນັ້ນຍ້າກ່ຽວກັບບັນດາມາດຕະການທີ່ໄດ້ຮັບການແນະນໍາໃນບັນດາຄູ່ມືດັ່ງກ່າວ. ຄໍາແນະນໍາທີ່ໃຊ້ຕົວຈິງທີ່ໄດ້ມີການດັດແກ້ໃຫ້ເຂົ້າກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງການຜະລິດຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດຂ້າງລຸ່ມ.

ການບໍ່ລວມເອົາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ

ການບໍ່ລວມເອົາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນ ກ່ຽວຂ້ອງກັບມາດຕະການທີ່ໃຊ້ຕົວຈິງທີ່ໄດ້ມີການປະຕິບັດຕົວຈິງເພື່ອປ້ອງກັນການປະທຸຂຶ້ນຂອງໄວຣັດ ASFV ເຂົ້າມາໃນຟາມໝູ (Levis & Baker, 2011). ສໍາລັບຜູ້ລ້ຽງສັດສ່ວນໃຫ່ຍແລ້ວ, ການບໍ່ລວມເອົາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນ ເປັນຫຼັກການທີ່ສຸມໃສ່ເມື່ອມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ. ມາດຕະການດັ່ງກ່າວເຫຼົ່ານັ້ນແມ່ນ ຂຶ້ນກັບເສັ້ນທາງເຂົ້າມາຂອງພະຍາດ. ໃນຂະນະທີ່ມີບາງເສັ້ນທາງແມ່ນເປັນເສັ້ນທາງທົ່ວໄປ ລະຫວ່າງ ພະຍາດ, ບາງເສັ້ນທາງສະເພາະໄວຣັດ ASFV. ສະນັ້ນ, ການບໍ່ລວມເອົາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນສາມາດລົງເລິກໂດຍການກຳນົດເສັ້ນທາງສະເພາະຂອງການເຂົ້າມາຂອງໄວຣັດ ASFV. ເອກະ

ສານນີ້ ໄດ້ກຳນົດຂໍ້ແນະນຳທີ່ໃຊ້ຕົວຈິງກ່ຽວກັບການບໍ່ລວມເອົາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ນຳໃຊ້ສຳລັບໄວຣັດ ASFV. ເຊິ່ງນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດກຳນົດເສັ້ນທາງທີ່ເປັນໄປໄດ້ກ່ຽວກັບການເຂົ້າມາຂອງພະຍາດ ແລະ ມາດຕະການໃນການຫຼຸດຜ່ອນທີ່ເໝາະສົມ. ການລ້ອມຮົ້ວທີ່ເໝາະສົມ, ການໃຊ້ບ່ອນລ້າງຕີນ, ການຄວບຄຸມບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການແຍກໝູທີ່ເອົາເຂົ້າມາໃໝ່ແມ່ນເປັນຕົວຢ່າງຂອງການບໍ່ລວມເອົາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ (Levis & Baker, 2011).

ການຄຸ້ມຄອງທາງຊີວະວິທະຍາ

ອົງປະກອບກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນ ການຮັບມືກັບການຄວບຄຸມສະພາບແວດລ້ອມຂອງຟາມແບບທັນທີ ເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນການປະທຸຂັ້ນຂອງພະຍາດ ຫຼື ເພື່ອຮັກສາສະພາບສຸຂະອະນາໄມຂອງຟາມ (Levis & Baker, 2011). ເຊິ່ງອາດມີການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາພາຍໃນຂອງຟາມ. ການຄຸ້ມຄອງທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນປະກອບດ້ວຍຫຼາຍໆມາດຕະການ ເຊັ່ນ: ການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ, ການປັກຫຼັກໝາຍເຂດເພື່ອທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ເຂດທີ່ເປີເປື້ອນ, ລວມທັງ ການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ອາດໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພ້ອມກັນ ແລະ ແຍກກັນ (Levis & Baker, 2011).

ການກັກກັນທາງຊີວະວິທະຍາ

ອົງປະກອບນີ້ແມ່ນ ເປັນອົງປະກອບທີ່ໄດ້ຮັບການເນີນເສີຍຫຼາຍທີ່ສຸດ, ການກັກກັນທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນ ເປັນການຮັບປະກັນ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ ພະຍາດລະບາດໄປຟາມອ້ອມຂ້າງ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການໃນການກັກກັນທາງຊີວະວິທະຍາ ຈະເປັນການຈຳກັດການລະບາດຂອງພະຍາດໄປຟາມອື່ນໆທີ່ຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ (Levis & Baker, 2011). ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ ເຊັ່ນ: ບ້ານ, ການກັກກັນທາງຊີວະວິທະຍາເປັນການປະຕິບັດທີ່ຈຳເປັນທີ່ເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນທຸກໆຄົນ. ມາດຕະການທີ່ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນການກັກກັນທາງຊີວະວິທະຍາໃນຟາມຂະໜາດນ້ອຍ ເຊິ່ງລວມມີ: ການລ້ອມຮົ້ວ ແລະ ການຂົນສົ່ງໝູທີ່ປອດໄພຈາກຄອກໜຶ່ງໄປຫາຄອກອື່ນ (Levis & Baker, 2011).

2

ບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂອງພະຍາດ ASF ໃນອຸດສາຫະກຳລ້ຽງໝູໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້

ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ມີປະສິດທິພາບທີ່ໄດ້ມີການປັບໃຫ້ເຂົ້າກັບການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດ ASF ໃນລະດັບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງມີການປະສານງານທີ່ມີປະສິດທິພາບ ລະຫວ່າງ ທຸກໆຄົນທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງໝູ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ (FAO, 2017). ການຈົດທະບຽນຊາວກະສິກອນເຂົ້າໃນແຜນງານແຫ່ງຊາດດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF ແມ່ນຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດໃນລະດັບຊາດ ແລະ ສາກົນ. ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ລົງທະບຽນໃນແຜນງານດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນຂັ້ນຊຸມຊົນ ແລະ/ ຫຼື ລະບົບຕ່ອງໂສ້ການອະນາໄມ. ນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍສາມາດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການປັບປຸງການລ້ຽງໝູ ແລະ ໂອກາດທາງການຄ້າເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ (Deka et al., 2014).

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນ ເໝາະສົມສຳລັບຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍເຊິ່ງເປັນຂະບວນການທີ່ສັບຊ້ອນໃນການໃຫ້ຄວາມຮູ້ທີ່ຈະສາມາດນຳໄປສູ່ການຮອງຮັບການປ່ຽນແປງທາງດ້ານພຶດຕິກຳທີ່ຈະເປັນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງພະຍາດ ASF (Deka et al., 2014; FAO, 2010). ການດຳເນີນງານດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຄວາມກະຕືລືລົ້ນຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທຸກໆຄົນ ເຊັ່ນ: ຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ, ສັດຕະວະແພດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ, ສະຫະກອນຂອງສັງຄົມ ແລະ ຕະຫຼາດໃນຕ່ອງໂສ້ທາງມູນຄ່າຂອງໝູ. ການການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ຈະຕ້ອງມີການສະເໜີໃນຮູບແບບທີ່ໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄລຍະສັ້ນທີ່ຊັດເຈນທີ່ເປັນການກະຕຸ້ນດ້ານຄວາມສົນໃຈໃນການນຳໃຊ້ໃນຂະນະທີ່ເປັນການຊຸກຍູ້ການລົງທຶນ (FAO, 2010).

2.1 ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດລະດັບຊາດ / ຂັ້ນສູນກາງ

ບົດບາດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດຂັ້ນສູນກາງ/ແຫ່ງຊາດ (ເຊິ່ງອ້າງອີງເຖິງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ) ແມ່ນການສ້າງ, ການຮັກສາ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕະຫຼອດຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າໝູໃນຟາມ, ການລົງທຶນລະດັບຂົງເຂດ ແລະ ລະດັບຊາດ (FAO, 2010).

ບົດບາດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໃນຂັ້ນການລ້ຽງໝູໃນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ

ບົດບາດສະເພາະຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໃນຂັ້ນການລ້ຽງໝູໃນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ລວມມີ (OIE, 2017):

- 1 ຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນງານທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ມີມາດຕະການທາງດ້ານການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ເຂົ້າໃຈງ່າຍ. ແຜນງານ ຈະຕ້ອງສະມາດສະໜອງຜົນປະໂຫຍດທັນທີ ແລະ ຍືນຍົງ.
- 2 ສ້າງຂໍ້ຄວາມໃນການສົ່ງເສີມມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ເຊັ່ນ: ສຸຂະອະນາໄມຂອງຟາມ, ການກັກກັນສັດທີ່ເອົາເຂົ້າມາໃໝ່, ການແຍກສັດທີ່ເຈັບປ່ວຍ, ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໃນການເກືອເສດອາຫານທີ່ບໍ່ໄດ້ປຸງສຸກໃຫ້ໝູ ແລະ ການສົ່ງເສີມຄວາມສຳຄັນຂອງການຮັກສາຄວາມຊັດເຈນທາງດ້ານຂໍ້ມູນຂອງສຸຂະພາບສັດ.

- 3 ຮັບຜິດຊອບໃນການສົ່ງເສີມການປະສານງານທ້ອງຖິ່ນ ລະຫວ່າງ ສັດຕະວະແພດພາກລັດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກສະໜາມ, ຊາວກະສິກອນ ແລະ ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ. ນີ້ຈະຕ້ອງສ້າງເວທີສຳລັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນການສ້າງຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້. ເຊິ່ງນີ້ ລວມເອົາການຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ ເຊິ່ງຈະເປັນຜູ້ທີ່ສົ່ງຕໍ່ຄວາມຮູ້ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກກ່ຽວກັບມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ.
- 4 ປະເມີນ ແລະ ແບ່ງປັນບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນຟາມໃນຫຼາຍໆປະເທດ, ລວມທັງ ຜົນປະໂຫຍດຂອງການປະສານງານລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ.
- 5 ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມພາຍຫຼັງມີການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ກຳນົດເຂດ ແລະ ສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ, ການສຳຜັດທີ່ອັນຕະລາຍ ຫຼື ປາດສະຈາກການຕິດເຊື້ອ, ພ້ອມທັງ ຮັບປະກັນມາດຕະຖານທາງດ້ານສຸຂະອະນາໄມຕ້ອງໄດ້ຖືກບັງຄັບໃຊ້.

2.2. ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ

ຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໜູຂະໜາດນ້ອຍໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນບໍ່ຂຶ້ນກັບສະມາຄົມການຜະລິດ ຫຼື ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະບໍ່ເປັນຜູ້ຜະລິດທີ່ເປັນມືອາຊີບ (Correia-Gomes *et al.*, 2017). ນີ້ແມ່ນຜົນທີ່ໄດ້ຮັບໂດຍກົງຈາກຄວາມຮູ້ທີ່ຈຳກັດ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈທາງດ້ານນິຕິກຳ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ມີໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ. ການຂາດການພັດທະນາໃນການຮັບປະກັນທາງດ້ານຄຸນນະພາບທີ່ເຂັ້ມງວດໃນລະດັບນີ້ໝາຍເຖິງ: ມີຊາວກະສິກອນບາງຄົນທີ່ບໍ່ທັນເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ແລະ ການປະຕິບັດດ້ານການຄຸ້ມຄອງ (Correia-Gomes *et al.*, 2017). ໃນການເພີ່ມການຮອງຮັບມາດຕະການດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ, ອົງການ NGOs ອາດມີການຈັດວາລະໃນການຝຶກອົບຮົມຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບມາດຕະການດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາເຊິ່ງໄດ້ຮັບການແນະນຳຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ. ຊາວກະສິກອນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມກັບສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ລະບົບຕ່ອງໂສ້ການອະນາໄມ, ເຊິ່ງເປັນຈຸດຂອງລະບົບໃນການຊຸກຍູ້ທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ກັບຊາວກະສິກອນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ເໝາະສົມ.

2.3. ສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກສະໜາມ

ພະນັກງານລັດຖະກອນ ຫຼື ພະນັກງານພາກສະໜາມ (ຫຼື ພະນັກງານຂັ້ນເມືອງ ຫຼື ວິຊາການ) ແມ່ນເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດຖະບານໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊ່ວຍຊາວກະສິກອນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ (OIE, 2017). ພວກເຂົາ ໄດ້ໃຫ້ຄຳຄິດເຫັນທີ່ຊ່ຽວຊານກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຂອງໄວຣັດ ASFV ໃຫ້ແກ່ຟາມພາຍໃນເຂດຂອງເຂົາເຈົ້າທີ່ອີງໃສ່ການປະເມີນຟາມ, ການປະສົບກັບປັດໃຈສ່ຽງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສຸຂະພາບຂອງຝູງໜູ. ພວກເຂົາ ໄດ້ແນະນຳຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບມາດຕະການທີ່ດີທີ່ສຸດໃນການປະຕິບັດ ເຊັ່ນ: ການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ, ຊ່ວຍໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຊ່ວຍໃນການຮັບປະກັນການລົງທຶນຂອງຊາວກະສິກອນ.

ມີສັດຕະວະແພດບາງຄົນ, ໂດຍສະເພາະ ໃນການປະຕິບັດພາກເອກະຊົນ ຫຼື ຄົນເຮັດວຽກເພີ່ມ, ເຊິ່ງເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ສະມາຄົມການຜະລິດເພື່ອທີ່ຈະຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ. ສຳລັບກໍລະນີດັ່ງກ່າວ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍລິການສັງຄົມ ອາດເຮັດວຽກໂດຍກົງກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໃນການຮັບປະກັນວ່າ ຊາວກະສິກອນແມ່ນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມທີ່ພຽງພໍ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຂອງການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ແມ່ນໄດ້ຫຼຸດຜ່ອນລົງ ລະຫວ່າງ ຟາມ. ເນື່ອງຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກສະໜາມອາດຂາດແຄນໃນບາງປະເທດໃນເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ອາດມີການປະສານກັບອົງການ NGOs ໃນການຊ່ວຍຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນທ້ອງຖິ່ນກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ຍືນຍົງດ້ານການປະຕິບັດທີ່ດີທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນລະດັບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ.

2.4. ຜູ້ຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ (ຊາວກະສິກອນ)

ຊາວກະສິກອນຂອງຄົວເຮືອນທີ່ຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນເປັນສູນກາງໃນການປະສານງານ ລະຫວ່າງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ, ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍລິການສັງຄົມ. ເຊິ່ງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຫຼັກໃນການປົກປ້ອງໝູ່ຈາກໄວຮັດ ASFV ແລະ ເປັນເຈົ້າໜ້າທີ່ຫຼັກດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນຟາມ. ຊາວກະສິກອນຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ລ້ຽງໝູ່ມີເປົ້າໝາຍໃນການຮັບປະກັນການລົງທຶນແມ່ນປາດສະຈາກຄວາມສ່ຽງຈາກໄວຮັດ ASFV ໂດຍການປະຕິບັດຕາມຄໍາແນະນໍາສະເພາະທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ອອກໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ. ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຜູ້ຊ່ວຍແມ່ນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເປັນປົກກະຕິກ່ຽວກັບມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຕົວຈິງ.

ມາດຕະການດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນລະດັບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບລັກສະນະຂອງການຜະລິດ, ແນວໂນ້ມທາງດ້ານພຶດຕິກຳຂອງຊາວກະສິກອນທ້ອງຖິ່ນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ຄວາມງ່າຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ (FAO, 2010). ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເມື່ອມີການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF, ຈະຕ້ອງມີມາດຕະການທີ່ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດເພື່ອທີ່ຈະຮັບປະກັນ ການຄວບຄຸມທີ່ເໝາະສົມ. ໂດຍການຍອມຮັບ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ, ຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູ່ຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຄວບຄຸມໄວຮັດ ASFV ແລະ ການສັ່ນສຸດການລະບາດຂອງພະຍາດໝູ່ໃນລະດັບຊາດ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເປັນການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນປະສິດທິພາບໃນການຜະລິດ ແລະ ສະຖຽນລະພາບທາງເສດຖະກິດ.

2.5. ຜູ້ຊ່ວຍງານບໍລິການສັງຄົມ (ສັດຕະວະແພດບ້ານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ສຸຂະພາບສັດຂັ້ນຊຸມຊົນ)

ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍລິການສັງຄົມ, ເຊິ່ງເປັນທີ່ຮູ້ຈັກວ່າເປັນ ສັດຕະວະແພດຂັ້ນບ້ານ ຫຼື ພະນັກງານດ້ານສຸຂະພາບສັດຂັ້ນຊຸມຊົນໃນບັນດາປະເທດໃນເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ແມ່ນ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອກ່ຽວກັບສຸຂະພາບຂອງສັດໃນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ. ເຊິ່ງພວກເຂົາ ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາວ່າ ເປັນສັດຕະວະແພດເອກະຊົນທີ່ສາມາດຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ຜະລິດຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການບໍລິການໃຫ້ວິຕາມິນ ຫຼື ຢາ, ການໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ແລະ ການລາຍງານສະພາບຜິດປົກກະຕິຂອງສຸຂະພາບສັດທີ່ພົບເຫັນໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ. ການຢ້ຽມຢາມຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍລິການສັງຄົມ ຢູ່ບັນດາຄົວເຮືອນໃນບ້ານໃນ 1 ວັນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດໃຫ້ບໍລິການທີ່ພຽງພໍຈາກການບໍລິການທີ່ມີໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ. ພ້ອມກັບພະຍາດ ASF, ການຢ້ຽມຢາມ ຈະຕ້ອງຈຳກັດໃນການສັງເກດໃນເວລາທີ່ບໍ່ຫຼ້າງຫຼາຍ (ການພັກ 48 ຊົ່ວໂມງ) ພ້ອມກັບມາດຕະການໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງດ້ານນິເວດທີ່ເໝາະສົມທີ່ໄດ້ຮັບການສັງເກດການໃນລະຫວ່າງ ການຢ້ຽມຢາມ ເພື່ອຈະບໍ່ເປັນການແຜ່ກະຈາຍພະຍາດໄປຫາຟາມອື່ນ.

3

ຂໍ້ກຳນົດຂັ້ນຕໍ່າກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາສໍາລັບພະຍາດ ASF ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ

ແຜນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາສະເພາະໄວຣັດ ASFV ສໍາລັບຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນ ລວມເອົາການບໍ່ລວມເອົາຊີວະວິທະຍາທີ່ເໝາະສົມ, ການກັກກັນທາງຊີວະວິທະຍາ ແລະ ມາດຕະການໃນການຄຸ້ມຄອງທາງຊີວະວິທະຍາ (Delsart et al., 2020). ມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ໄດ້ມີການກຳນົດຂ້າງລຸ່ມ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍບັນດາຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາສໍາລັບຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ນີ້ບໍ່ແມ່ນລະອຽດຖີຖ້ວນ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ບໍ່ມີຫຼັກການດຽວທີ່ໃຊ້ກັບທຸກຮູບແບບ. ທີ່ຕັ້ງ, ສະຖານທີ່ ແລະ ພຶດຕິກຳ ອາດແຕກຕ່າງກັນ ລະຫວ່າງບັນດາຟາມໃນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມຕ້ອງການໃນການປັບຕົວໃຫ້ເຂົ້າກັບບັນດາຂໍ້ແນະນຳອື່ນໆໃຫ້ເຂົ້າກັບແຕ່ລະສະພາບຂອງຟາມໃນແຕ່ລະແຫ່ງສະເພາະ, ໂດຍການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຂອງພະຍາດ ASF ທີ່ຈະແຈ້ງ. ທ່າແຮງທີ່ເປັນໄປໄດ້ຂອງໄວຣັດ ASFV ແມ່ນໄພຊຸກຄາມທີ່ມີຕໍ່ລະບົບການລ້ຽງໝູຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ດັ່ງທີ່ໄດ້ອະທິບາຍຂ້າງລຸ່ມ.

ແຫຼ່ງທີ່ເປັນໄປໄດ້ສໍາລັບໄວຣັດ ASF ທີ່ເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ໃຫ້ແກ່ການລ້ຽງໝູໃນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ:

■ ເສດອາຫານ	■ ນໍ້າອະສຸຈິ
■ ຄົນ	■ ອາຫານສັດ
■ ພາຫະນະ	■ ສັດທີ່ມາໃໝ່
■ ການກຳຈັດສັດທີ່ຕາຍ	■ ອາກາດ
■ ນໍ້າ	■ ອຸປະກອນ
■ ການສະໜອງໃຫ້ຟາມ	■ ສັດທີ່ນຳອອກໄປ
■ ສັດຈຳພວກໝູ/ນົກ/ເຫັບ/ແມງວັນ	

3.1. ການນຳເອົາໝູໃໝ່ເຂົ້າມາໃນຝູງ

- ຊາວກະສິກອນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບເອົາໝູມາແທນຈາກແຫຼ່ງທີ່ສາມາດເຊື່ອຖືໄດ້ວ່າປາສະຈາກພະຍາດ ASF (Bellini et al., 2016| Jurado et al., 2018; SPS, 2019). ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງສາມາດສະໜອງລາຍການຂອງບັນດາບໍລິສັດ ຫຼື ຜູ້ສະໜອງທີ່ມີໝູທີ່ປາດສະຈາກພະຍາດ ASF ແລະ ເປັນຜູ້ສະໜອງທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້.

- ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ດີ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບປະກັນກ່ອນ, ໃນລະຫວ່າງ ແລະ ພາຍຫຼັງການຂົນສົ່ງຈາກຜູ້ສະໜອງ ໄປຫາ ຊາວກະສິກອນ. ພາຫະນະ, ລົດຈັກ ແລະ ຄອກໝູທີ່ນໍາໃຊ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອຢ່າງລະອຽດ (SPS, 2019).
- ຖ້າຫາກ ມີສະຖານທີ່ຫ່ວາງ, ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງກໍານົດພື້ນທີ່ໃຫ້ຢູ່ຂ້າງນອກເດີນລ້ຽງໝູ ເພື່ອການຄ່ຽນຖ່າຍ. ແຕ່ຖ້າຫາກບໍ່ມີພື້ນທີ່, ລີ້ທີ່ໃຊ້ຂົນສົ່ງ ແລະ ໝູ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການທໍາຄວາມສະອາດກ່ອນທີ່ຈະເອົາໝູເຂົ້າຄອກທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້.
- ໝູທີ່ມາໃໝ່ ຈະຕ້ອງຖືກແຍກອອກໄປຄອກອື່ນ ຫຼື ເຂດອື່ນໃນຟາມ ຫຼື ອາຄານລ້ຽງໝູ, ລວມທັງ ການສັງເກດເບິ່ງອາການຂອງພະຍາດເປັນເວລາ 14-30 ວັນ (DEFRA, 2020; SPS, 2019). ການປະຕິບັດກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງສຸຂະພາບທີ່ດີ, ລວມມີ: ການບັນທຶກປະຈໍາວັນກ່ຽວກັບອັດຕາການເຈັບປ່ວຍ ແລະ ອັດຕາການຕາຍ. ພາຍຫຼັງ ຊາວກະສິກອນພິ່ງພໍໃຈກັບສະຖານະທາງສຸຂະພາບຂອງໝູທີ່ມາໃໝ່, ພວກເຂົາ ສາມາດເພີ່ມໝູດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນຝູງ (Levis & Baker, 2011).
- ໃນທາງທີ່ດີ, ຈະຕ້ອງບໍ່ມີການເພີ່ມໝູທີ່ມາໃໝ່ ຈົນກວ່າຈະຄົບເວລາໃນການກັກກັນພື້ນທີ່.
- ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການປະທຸຂອງໄວຣັດ ASFV ເຂົ້າໄປໃນຝູງ, ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງຈໍາກັດຄວາມຖີ່ຂອງເອົາໝູໃໝ່ມາລ້ຽງໃນຝູງທີ່ມີຢູ່ (SPS, 2019). ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ຊາວກະສິກອນ ສາມາດວາງໂຄງຮ່າງຂອງຟາມ ແລະ ວາງແຜນໃນການນໍາເອົາໝູເຂົ້າມາເປັນຊຸດ.
- ບໍ່ແນະນໍາໃຫ້ມີການແບ່ງປັນໝູພໍ່ພັນ, ຍົກເວັ້ນໃນລະບົບຕ່ອງໂສ້ທໍາຄວາມສະອາດ. ເຊິ່ງໃນລະບົບດັ່ງກ່າວ, ມາດຕະການໃນການນໍາເອົາໝູໃໝ່ມາລ້ຽງໃນຝູງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະການເຄື່ອນຍ້າຍແບ່ງປັນໝູພໍ່ພັນ.

ຈຸດທີ່ສໍາຄັນ ໝູທີ່ມາໃໝ່ ຈະຕ້ອງຖືກແຍກອອກໄປຄອກອື່ນ ຫຼື ເຂດອື່ນໃນຟາມ ຫຼື ອາຄານລ້ຽງໝູ, ລວມທັງ ການສັງເກດເບິ່ງອາການຂອງພະຍາດເປັນເວລາ 14-30 ວັນ. ການປະຕິບັດກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງສຸຂະພາບສັດທີ່ດີ ລວມມີ ການບັນທຶກຂໍ້ມູນປະຈໍາວັນກ່ຽວກັບອັດຕາການເຈັບປ່ວຍ ແລະ ອັດຕາການຕາຍ. ພາຍຫຼັງ ຊາວກະສິກອນພິ່ງພໍໃຈກັບສະຖານະທາງສຸຂະພາບຂອງໝູທີ່ມາໃໝ່, ພວກເຂົາ ສາມາດເພີ່ມໝູດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນຝູງ.

3.2. ອາຫານສັດ ແລະ ນໍ້າ

- ອາຫານສັດ ສາມາດປົນເປື້ອນໄດ້ຖ້າຫາກບໍ່ມີການເກັບຮັກສາທີ່ດີ. ໝູປ່າ, ໝູທີ່ລ້ຽງຊະຊາຍ, ນົກ, ສັດປະເພດໝູ ແລະ ສັດປ່າປະເພດອື່ນໆ ອາດສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ປົນເປື້ອນການສະໜອງ. ນີ້ອາດໃຊ້ເປັນຈຸດໃນການປະທຸຂຶ້ນ ແລະ ການສົ່ງພະຍາດທີ່ຕິດເຊື້ອ (Bellini et al., 2016; FAO, 2010; Jurado et al., 2018).
- ອາຫານສັດຊະນິດເປົ້າ ຈະຕ້ອງເກັບໄວ້ໃນຄ່ອນເທນເນີ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຫຸ້ມຫໍ່ ຫຼື ບ່ອນເກັບມ້ຽນທີ່ສັດປະເພດໝູບໍ່ສາມາດເຂົ້າໄດ້ (Bellini et al., 2016; Jurado et al., 2018).
- ຈະຕ້ອງມີການນໍາໃຊ້ມາດຕະການເພື່ອທີ່ຈະຮັບປະກັນວ່າ ອາຫານທີ່ເຮ່ຍແມ່ນໄດ້ຮັບການອະນາໄມໂດຍທັນທີເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນບໍ່ໃຫ້ດຶງດູດສັດຊະນິດໝູ ແລະ ສັດປ່າປະເພດອື່ນໆ (FAO, 2010).
- ອາຫານສັດຊະນິດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ເມັດພືດ, ພືດ, ຜັກ, ຫຍ້າ ແລະ ເພືອງ ແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຕໍ່າຂອງການປົນເປື້ອນຈາກໄວຣັດ ASFV. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຖ້າຫາກ ສະຖານະການປະຈຸບັນແມ່ນໜ້າເປັນຫ່ວງຕໍ່ກັບຄວາມສ່ຽງຂອງໄວຣັດ ASFV, ແນະນໍາບໍ່ໃຫ້ໃຊ້ອາຫານສັດເກືອໝູ. ເຊິ່ງອາຫານທີ່ໃຊ້ເກືອ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຕາກແຫ້ງຢ່າໜ້ອຍ 30 ວັນເພື່ອຢັບຢັ້ງບໍ່ໃຫ້ສັດປ່າມາລົບກວນ (FAO, 2010).

- ອາຫານສັດທີ່ຈະມີການຂົນສົ່ງໄປໃນຟາມ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການນໍາສົ່ງໄປເຂດທີ່ກຳນົດ (Bellini et al., 2016), ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈະຢູ່ປະຕູດ້ານໜ້າ ຫຼື ບ່ອນເກັບມ້ຽນ. ຖ້າອາຫານສັດທີ່ເອົາມາຈາກຮ້ານສະໜອງໂດຍກົງໂດຍຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ຊື້ໂດຍກົງຈາກເຂດທີ່ເກັບມ້ຽນ.
- ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍລິການສັງຄົມ ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍໃຫ້ນໍາໃຊ້ອາຫານສັດຈາກບໍລິສັດທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ (European Commission, 2020).
- ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມໃຫ້ນໍາໃຊ້ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການກະສິກໍາ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນທີ່ຕິດພັນໃນການເກືອໝູແທນເສດອາຫານ.
- ພາຍໃຕ້ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ຈະມີການນໍາໃຊ້ເສດອາຫານເກືອໝູ, ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປຸງແຕ່ງໃຫ້ອາຫານໂດຍການຕົ້ມຢ່າງໜ້ອຍ 30 ນາທີເພື່ອຢັບຢ້ຽງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງໄວຣັດ (European Commission, 2020) ແລະ ເຮັດໃຫ້ເຢັນລົງກ່ອນທີ່ຈະເກືອໝູ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຜູ້ບໍລິການສັງຄົມ ຈະຕ້ອງສະໜອງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ກ່ຽວກັບວິທີການທີ່ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ໃນການກະກຽມເສດອາຫານ ຫຼື ອາຫານສັດສໍາລັບໝູຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງປະສານກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການນໍາໃຊ້ມາດຕະການທີ່ຫ້າມຊາວກະສິກອນໃນການປະປ່ອຍໝູໃຫ້ກິນອາຫານຊະຊາຍ. ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ແລະ ອາຫານສັດທີ່ໃຊ້ກັບໝູທີ່ປະປ່ອຍຊະຊາຍແມ່ນຢູ່ໃນພາວະອັນຕະລາຍ ແລະ ອາດມີການປົນເປື້ອນກັບໄວຣັດ (European Commission, 2020).
- ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງນໍ້າສະອາດ ແລະ ຖ້າຫາກ ຈະຕ້ອງໄດ້ເກັບຮັກສານໍ້າ, ຄ້ອນເທນເນີ້ທີ່ເກັບນໍ້າ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການອັດຝາໄວ້ຢ່າງດີ (FAO, 2010; Jurado et al., 2018).

ບໍ່ແນະນໍາໃຫ້ໃຊ້ເສດອາຫານເກືອໝູ

ວິທີທີ່ດີທີ່ສຸດ ແລະ ປອດໄພທີ່ສຸດແມ່ນໃຊ້ອາຫານສໍາເລັດຮູບເກືອ

ບໍ່ໃຫ້ໃຊ້ນໍ້າທີ່ໃຊ້ລ້າງຊີ້ນແລ້ວເກືອໝູ

ຖ້າຫາກນໍາໃຊ້ເສດອາຫານ ຈະຕ້ອງປຸງໃນອຸນຫະພູມ 100 ອົງສາ/ 30 ນາທີ ແລະ ຄົນໃຫ້ເຢັນກ່ອນທີ່ຈະເກືອໝູ

ຈຸດທີ່ສໍາຄັນ

ອາຫານສັດຊະນິດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ເມັດພືດ, ພືດ, ຜັກ, ຫຍ້າ ແລະ ເພືອງ ແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຕໍ່າຂອງການປົນເປື້ອນຈາກໄວຣັດ ASFV. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຖ້າຫາກ ສະຖານະການປະຈຸບັນແມ່ນໜ້າເປັນຫວ່າງຕໍ່ກັບຄວາມສ່ຽງຂອງໄວຣັດ ASFV, ແນະນໍາໃຫ້ບໍ່ໃຊ້ອາຫານສັດໃນການເກືອ. ເຊິ່ງອາຫານທີ່ໃຊ້ເກືອ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຕາກແຫ້ງຢ່າໜ້ອຍ 30 ວັນເພື່ອຢັບຢ້ຽງບໍ່ໃຫ້ສັດປ່າມາລົບກວນ.

3.3. ບ່ອນນອນໝູ

- ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ຮອງບ່ອນນອນຂອງໝູທີ່ຖືກກັກກັນ ເຊິ່ງເຊັນດຽວກັນກັບອາຫານ ແລະ ນໍ້າ ແມ່ນສາມາດນໍາເອົາໄວຣັດ ASFV ເຂົ້າມາໃນຝູງສັດທີ່ແຂງແຮງ. ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນວ່າ ຂີ້ເລື້ອຍ, ເສດໄມ້ ແລະ ເພືອງແມ່ນສາມາດເປັນພາຫະນໍາເອົາເຊື້ອພະຍາດທີ່ຕິດແໜ້ນ (European Commission, 2020).
- ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ຮອງບ່ອນນອນ ຈະຕ້ອງເອົາອອກມາບ່ອນໂລ່ງ ແລະ ຈະຕ້ອງບໍ່ໃຫ້ໝູປ່າເຂົ້າເຖິງ. ໝູທີ່ລ້ຽງແບບປະປ່ອຍ ແລະ ແມງໄມ້. ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ຮອງບ່ອນນອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ເກັມມ້ຽນໃນເປົ້າ ຫຼື ຖົງ, ຫຸ້ມຫໍ່ ຫຼື ມັດໃຫ້ແໜ້ນ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນຫຼັງຄາ ຫຼື ຝາ.
- ກໍລະນີໃຊ້ເພືອງໃນການບຸນອນ, ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນກ່ຽວກັບແຫຼ່ງກໍາເນີດ. ເຊິ່ງເປັນໄປໄດ້ແມ່ນຕ້ອງມາຈາກແຫຼ່ງທີ່ບໍ່ປະປົນກັບໝູປ່າ, ໝູທີ່ລ້ຽງຊະຊາຍ ຫຼື ສັດລ້ຽງປະເພດອື່ນໆ.
- ເຊັນດຽວກັນ, ຖ້າຫາກ ຕ້ອງຊື້ບ່ອນນອນ, ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນກ່ຽວກັບແຫຼ່ງກໍາເນີດເພື່ອທີ່ຈະສາມາດຮັບປະກັນວ່າ ຜູ້ສະໜອງມີລິດ ແລະ ລິດລາກທີ່ສາມາດຂົນສົ່ງບ່ອນນອນດັ່ງກ່າວໄດ້ (Levis & Baker, 2011).
- ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ຫຼືກລ່ຽງເພືອງ ຫຼື ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ຮອງບ່ອນນອນ ທີ່ມີຕົ້ນກໍາເນີດມາຈາກບ່ອນທີ່ມີການລາຍງານກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF (European Commission, 2020). ຖ້າຫາກ ພະຍາດ ASF ໄດ້ຮັບການປະກາດວ່າສິ້ນສຸດການລະບາດໃນເຂດດັ່ງກ່າວ, ຈະຕ້ອງເອົາວັດຖຸຈາກສະຖານທີ່ ຫຼື ໃກ້ຄຽງກັບຟາມຫຼາຍທີ່ສຸດ.

3.4. ພາຫະນະ ແລະ ອຸປະກອນເຄື່ອງມື

- ຄົນຂັບລົດ ແລະ ພາຫະນະທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂົນສົ່ງໝູ ຫຼື ອາຫານສັດແມ່ນເປັນສ່ວນສໍາຄັນຂອງຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດການແຜ່ລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງປະສານງານກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວໃນຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງໝູທ້ອງຖິ່ນໃນການສະເໜີໃຫ້ມີການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຄົນຂັບລົດ ແລະ ພໍ່ຄ້າຄົນກາງກ່ຽວກັບມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງລວມມີ: ວິທີການຂ້າເຊື້ອທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຈາກຟາມຫາຟາມທີ່ປອດໄພ ເພື່ອປ້ອງກັນການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV.
- ຄົນຂັບລົດ ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກັບການປະຕິບັດທີ່ເຂັ້ມງວດຕໍ່ກັບໜ້າວຽກທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ເປັນມາດຕະຖານ ແລະ ມີມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມເວລາທີ່ມີການເຄື່ອນຍ້າຍໝູໄປຫາຟາມ.
- ຄົນຂັບລົດ ຈະຕ້ອງຢູ່ຫ່າງເຂົ້າຂອງຟາມ ຫຼື ໃນເຂດທີ່ຂັງໝູເວລາທີ່ມີການນໍາສົ່ງໝູ. ຖ້າຫາກ ຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງປະສານກັບຊາວກະສິກອນ, ຈະຕ້ອງດໍາເນີນໃນຈຸດທີ່ມີໄລຍະປອດໄພເພື່ອປ້ອງກັນການສໍາຜັດທີ່ປອດໄພ.
- ພາຫະນະ, ລົດຈັກ, ລີ້ ແລະ ພາຫະນະທີ່ໃຊ້ໃນການຂົນສົ່ງອື່ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອກ່ອນ ແລະ ພາຍຫຼັງການນໍາໃຊ້.
- ທຸກໆເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ອາດສໍາຜັດກັບໝູ ແລະ ບ່ອນທີ່ເຊື້ອຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ບ້ວງດຶງກັກກັນສັດ, ວັດຖຸແຫຼມ ແລະ ຮາງທີ່ໃຊ້ເກືອອາຫານ ແລະ ນໍ້າ ຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກຮັກສາໄວ້ໃນຟາມ ແລະ ຈະຕ້ອງບໍ່ຍ້າຍ ຫຼື ແບ່ງປັນກັນໃນແຕ່ລະຟາມ.
- ຖ້າຫາກ ຕ້ອງການແບ່ງປັນກັນໃຊ້ໂດຍຊາວກະສິກອນ, ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການທໍາຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອຢ່າງດີໃນການນໍາໃຊ້ແຕ່ລະຄັ້ງ.

ຈຸດທີ່ສໍາຄັນ
ທຸກໆເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ອາດສໍາຜັດກັບໝູ ຫຼື ຈຸດທີ່ເຊື້ອໄວ້ເຊັ່ນ: ກັບດັກ, ວັດຖຸທີ່ແຫຼມ ແລະ ຮາງເກືອອາຫານ ຫຼື ນໍ້າ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັກສາໄວ້ໃນຟາມ ແລະ ຈະຕ້ອງບໍ່ຍ້າຍ ຫຼື ມີການແບ່ງປັນລະຫວ່າງຟາມດ້ວຍກັນ.

3.5. ການນຳສົ່ງ ແລະ ການສະໜອງ

- ຟາມຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ສິ່ງທີ່ບໍ່ມີຊີວິດແມ່ນໄດ້ຊື້ ແລະ/ຫຼື ໄດ້ຮັບການສິດສະເປຂ້າເຊື້ອພະຍາດ.
- ຖ້າຫາກ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃນຟາມ, ຈະຕ້ອງມີການໝາຍເຂດແດນທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບການມາຮອດຂອງການສະໜອງໂດຍລັບູ, ລົດບັນທຸກ, ກ່ອງໃສ່ເຄື່ອງ, ລົດຈັກ ແລະ ອື່ນໆ.
- ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການຈັດສັນພາກສ່ວນຂອງເຮືອນສຳລັບການສະໜອງ ແລະ ອາຫານສັດ ທີ່ສາມາດກວດກາ ແລະ ຂ້າເຊື້ອກ່ອນທີ່ຈະມີການຂົນສົ່ງທີ່ມີຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໄປຫາຟາມ.
- ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ອາດແມ່ນເຈົ້າຂອງເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ທົ່ວໄປທັງໝົດທີ່ຕ້ອງການ. ສະນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ທຸກໆເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ໄດ້ມີການນຳໃຊ້ໂດຍບຸກຄະລາກອນເຫຼົ່ານັ້ນ ແມ່ນໄດ້ມີການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ.

3.6. ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ

- ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງຄົນເຂົ້າ ແລະ ອອກຟາມ, ລວມທັງ ສະມາຊິກຄອບຄົວ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງຕ່າງໆ ແມ່ນເປັນການເພີ່ມຄວາມສ່ຽງໃນການແຜ່ກະຈາຍຂອງໄວຣັດ ASFV ໃນຟາມ.
- ສະມາຊິກຄອບຄົວ ຫຼື ຄົນງານ ແລະ ແຂກ ຈະຕ້ອງເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການປະທຸຂຶ້ນຂອງພະຍາດ ASFV ເຂົ້າມາໃນຟາມ. ເຊິ່ງສາມາດປະຕິບັດໂດຍການຕິດຕັ້ງປ້າຍທີ່ມີຂໍ້ຄວາມໃນຈຸດທີ່ຕັ້ງທີ່ເໝາະສົມ. ເຊິ່ງຂໍ້ຄວາມສະແດງ ຈະຕ້ອງເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ໃຊ້ຮູບພາບທີ່ໜ້າດຶງດູດຄວາມສົນໃຈໄດ້.
- ປ້າຍບອກທິດທາງທີ່ຊື້ໃຫ້ເຫັນບ່ອນທີ່ຈະຕ້ອງຍ່າງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຜູ້ລ້ຽງໝູບໍ່ຍ່າງກັບໄປມາຈາກຄອກໜຶ່ງໄປຫາຄອກອື່ນ.
- ການເຂົ້າເຖິງຟາມ ແລະ ບ່ອນລ້ຽງໝູ ຈະຕ້ອງຈຳກັດໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນເທົ່ານັ້ນ ແລະ ຜູ້ລ້ຽງໝູ. ເຊິ່ງຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກຫຼັກດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະຕ້ອງເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການປະຕິບັດງານຂອງເຂົາເຈົ້າແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໃນການປ້ອງກັນການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV. ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ມີການເຕືອນໃຫ້ມີການຢຸດໃນການໄປຢ້ຽມຢາມຟາມໝູອື່ນໆ, ການລ່າ ແລະ ຫຼີກລ່ຽງການປະຕິບັດກັບໝູຈາກຟາມອື່ນ.
- ຈະຕ້ອງສະໜອງບ່ອນລ້າງຕີນທີ່ທາງເຂົ້າຟາມ ແລະ ບ່ອນລ້ຽງໝູ. ຈະຕ້ອງມີການຕິດຕັ້ງປ້າຍເພື່ອບອກທິດທາງແກ່ຄົນໃນການວາງຕີນໃສ່ອ່າງລ້າງ. ຖ້າຫາກບໍ່ມີປ້າຍ, ຜູ້ລ້ຽງໝູ ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ຕີນໄດ້ແນະນຳໃນການລ້າງດັ່ງກ່າວ.
- ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ເຂົ້າມາໃນຟາມ ຈະຕ້ອງບໍ່ສຳຜັດ ຫຼື ເຂົ້າໄປຫາບ່ອນລ້ຽງອື່ນພາຍໃນ 48 ຊົ່ວໂມງ. ພະນັກງານລ້ຽງໝູ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຕືອນກ່ຽວກັບມາດຕະການສຳຄັນນີ້ຕໍ່ຜູ້ທີ່ເຂົ້າມາໃນຟາມ.
- ຈະຕ້ອງຫ້າມບໍ່ໃຫ້ແຂກເຂົ້າມາໃນຄອກໝູ.
- ກ່ຽວກັບການຢ້ຽມຢາມເພື່ອຊື້, ຊາວກະສິກອນ ອາດພົບກັບຜູ້ຊື້ທີ່ທາງເຂົ້າເຮືອນ ຫຼື ບ່ອນທີ່ໃກ້ຈາກຟາມ. ຜູ້ຊື້ ແມ່ນມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະຍ້າຍຈາກຟາມໜຶ່ງ ໄປອີກ ຟາມອື່ນ ເຊິ່ງຈະເປັນການເຮັດໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງສູງຖ້າຫາກອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າມາໃນຟາມ. ໂດຍການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ, ຊາວກະສິກອນອາດໃຊ້ພາບ ຫຼື ການຖ່າຍພາບສົດເພື່ອຂາຍໝູໃຫ້ແກ່ຜູ້ຊື້ໄດ້.
- ພະນັກງານຟາມຈາກຂ້າງນອກ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວ ທີ່ສຳຜັດກັບໝູ ຈະຕ້ອງໄດ້ແຍກເຄື່ອງນຸ່ງ ແລະ ເກີບໃນຟາມ ແລະ ປ່ຽນເມື່ອເວລາທີ່ເຂົ້າມາໃນຟາມ. ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ຈຸດທີ່ປ່ຽນເຄື່ອງ ຈະຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ດ້ານຫຼັງຂອງເຮືອນຂອງຊາວກະສິກອນ. ຜູ້ຊ່ວຍ ຈາກນອກຟາມ ຈະຕ້ອງລ້າງມືດ້ວຍສະບູ ແລະ ນຳກ່ອນການເຂົ້າມາໃນຟາມ, ພ້ອມທັງຮັບປະກັນວ່າ ຈະບໍ່ມີເຄື່ອງມື ຫຼື ການສຳຜັດກັບສັດທີ່ອາດຈະເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຕິດເຊື້ອພະຍາດ.

- ຖ້າຫາກ ບ່ອນທີ່ໝູ່ຢູ່ຫາກກັບຊ້ອນກັບບ່ອນທີ່ຄົນອາໄສຢູ່, ຈະຕ້ອງແນະນຳໃຫ້ນຳໃຊ້ບ່ອນລ້າງຕີນທີ່ທີ່ທາງເຂົ້າທຸກໆຄັ້ງທຸກໆເວລາ.
- ແຜນງານການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແລະ ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ຈະຕ້ອງເນັ້ນໃຫ້ເຫັນກ່ຽວກັບມາດຕະການດັ່ງກ່າວເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບບຸກຄະລາກອນທີ່ຢູ່ໃນແຜນງານການຝຶກອົບຮົມດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ. ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອເກີບ ແລະ ອຸປະກອນພາຍຫຼັງການເຮັດວຽກໃນຟາມ.

ຈຸດທີ່ສຳຄັນ ຊາວກະສິກອນທີ່ຢູ່ຂ້າງນອກ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວ ທີ່ສຳຜັດກັບໝູ ຈະຕ້ອງແຍກເຄື່ອງນຸ່ງ ແລະ ເກີບໄວ້ໃນຟາມ ແລະ ປ່ຽນເມື່ອເວລາຢູ່ຟາມ. ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ຈຸດທີ່ໃຊ້ປ່ຽນ ຈະຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ດ້ານຫຼັງເຮືອນຂອງຊາວກະສິກອນ. ຄົນທີ່ມາຈາກຂ້າງນອກ ຈະຕ້ອງລ້າງມືດ້ວຍສະບູ ແລະ ນຳກ່ອນເຂົ້າໄປຟາມ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ບໍ່ມີການສຳຜັດກັບເຄື່ອງມື ຫຼື ສັດທີ່ຈະເປັນການເຮັດໃຫ້ຕິດເຊື້ອ.

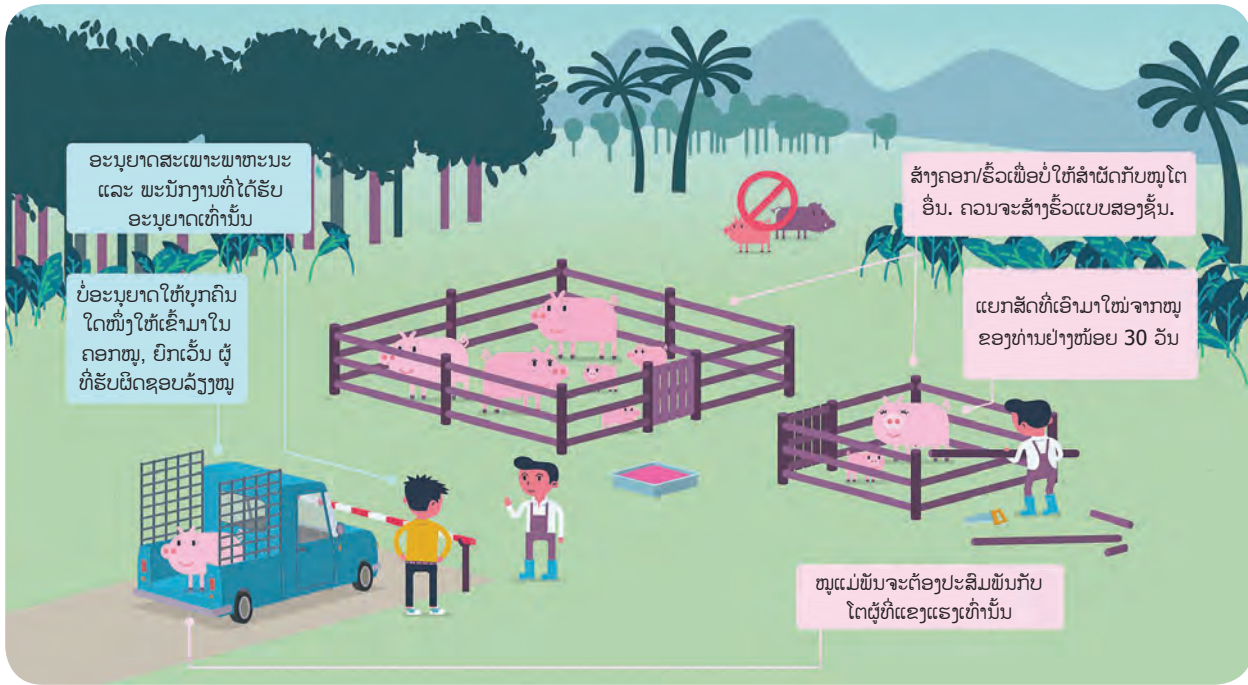
3.7. ສັດປ່າ, ແມງໄມ້ ແລະ ການລ່າສັດ

- ໂຕເຫັບເປືອກອ່ອນ ອາດເປັນແຫຼ່ງສະສົມຂອງໄວຣັດ ASFV ຢູ່ຫຼາຍເດືອນ ຫຼື ອາດເປັນປີ ພາຍຫຼັງທີ່ກິນເລືອກຈາກໝູ (ເລືອດມີໄວຣັດ). ເຊິ່ງນີ້ ເຮັດໃຫ້ເຫັບເປືອກອ່ອນສາມາດຢູ່ໃນວົງຈອນການກະຈາຍພະຍາດທີ່ດິນຂຶ້ນ.
- ໂຕເຫັບເປືອກອ່ອນຍັງບໍ່ ກ່ຽວພັນກັບການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ໃນອາຊີ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແນະນຳໃຫ້ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມໂຕເຫັບ ທີ່ເປັນການຄຸ້ມຄອງຝູງສັດທີ່ດີ.
- ການປະຕິບັດທີ່ດີໃນການເຮັດໃຫ້ໂຕເຫັບອອກຈາກຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູ ປະກອບດ້ວຍ: ການຮັກສາບ່ອນລ້ຽງໝູໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ ແລະ ມີການຮັກສາສຸຂະອະນາໄມທີ່ດີ ພ້ອມກັບການຄວບຄຸມໂຕເຫັບ.

- ການຄວບຄຸມໂດຍເຄມີທີ່ມີຢາຂ້າແມ່ກາຝາກຕາມຜິວໜັງ (Ectoparasitocides) ເຊັ່ນ: Organophosphates (Coumaphos, Dichlorvos, Pirimiphos), Pyrethroids (Cypermehrin, Deltamethrin, Flumethrin), Macrocytic Lactones (Ivermectin) ແລະ Formamidines (Amitraz) ແມ່ນໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມໃຫ້ໃຊ້. ມີບາງຜະລິດຕະພັນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໃນການອາບ ຫຼື ໃຊ້ກັບທີ່ ຫຼື ເທລາດໃສ່ໝູ. ແຕ່ວ່າ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳຈາກສັດຕະວະແພດກ່ອນການນຳໃຊ້.
- ມີບາງເຄມີທີ່ມີຢາຂ້າພະຍາດທີ່ເປັນສຸດສະເພາະເພື່ອໃຫ້ສິດໃສ່ບ່ອນທີ່ແຕກລ້າວ ແລະ ຮອຍແຕກທີ່ອາດມີການເຊື່ອງຂອງໂຕເຫັບ.
- ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ອ່ານສະຫຼາກຂອງຜະລິດຕະພັນຢ່າງລະມັດລະວັງ ຫຼື ປຶກສາກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດກ່ອນການນຳໃຊ້ເຄມີທີ່ມີຢາຂ້າແມ່ກາຝາກຕາມຜິວໜັງ.
- ສັດທີ່ລ້ຽງແບບປ່ອຍຕາມທຳມະຊາດ, ເຊິ່ງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນສັດປີກ ແລະ ສັດລ້ຽງແມ່ນອາດມີການສຳຜັດກັບໄວຣັດ ASFV ທີ່ຕິດເຊື້ອມາຜ່ານອາຫານ ຫຼື ເປັນພາຫະຕິດເຊື້ອນຳໜັງ ແລະ ຂົນ, ກົບຕີນ, ພື້ນຕີນ, ເລັບຕີນ ແລະ ອື່ນໆ ແລະ ມີການແຜ່ພະຍາດໄປຫາໝູ. ບ່ອນລ້ຽງໝູ ແລະ ທົ່ງລ້ຽງໝູ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບປະກັນຢ່າງພຽງພໍ, ປ້ອງກັນການເຂົ້າເຖິງໂດຍສັດປ່າ ແລະ ສັດທີ່ລ້ຽງແບບຊະຊາຍ.
- ຖ້າຫາກ ມີໝູປ່າ ຫຼື ສັດປ່າຢູ່ບໍລິເວນໃກ້ໆ, ຊາວກະສິກອນ ຫຼື ຜູ້ຊ່ວຍ ຈະຕ້ອງມີການລ້າງ ແລະ ປ່ຽນເຄື່ອງພາຍຫຼັງມີການລ່າສັດປ່າ ແລະ ກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າໃກ້ບ່ອນລ້ຽງໝູ.
- ຊາວກະສິກອນ ອາດເລືອກມີຜູ້ຊ່ວຍ ເຊິ່ງຈະເປັນຜູ້ທີ່ອອກໄປລ່າສັດ ແລ້ວບໍ່ໄດ້ກັບເຂົາມາຫາໝູທີ່ລ້ຽງຢ່າງໜ້ອຍ 48 ຊົ່ວໂມງ. ໝາທີ່ໃຊ້ລ່າຈະຕ້ອງບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມາໃກ້ບ່ອນລ້ຽງ.
- ຈະຕ້ອງຫຼີກລ່ຽງການຄົວໝູປ່າທີ່ຖືກລ່າ ເພື່ອການຂາຍຊີ້ນ ຫຼື ຈຳໜ່າຍເພື່ອບໍລິໂພກ.
- ກ່ຽວກັບມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນ, ອາດມີການຢາຍສານ Calcium hydrate (ປຸນຂາວ) ຢູ່ທົ່ວບໍລິເວນອ້ອມຮອບຂອງຟາມ, ໂດຍສະເພາະ ໝູທີ່ລ້ຽງແບບຊະຊາຍ ແມ່ນມີຫຼາຍໃນເຂດດັ່ງກ່າວ. ປຸນຂາວທີ່ຢາຍຈະຕ້ອງມີການກວດກາ ແລະ ເພີ່ມໃສ່ໃໝ່ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.

ຈຸດທີ່ສຳຄັນ

ໂຕເຫັບເບືອກອ່ອນຍັງບໍ່ກ່ຽວພັນກັບການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ໃນອາຊີ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແນະນຳໃຫ້ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍໃຫ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມໂຕເຫັບ. ການຄວບຄຸມໂດຍເຄມີທີ່ມີຢາຂ້າແມ່ກາຝາກຕາມຜິວໜັງ (Ectoparasitocides) ເຊັ່ນ: Organophosphates (Coumaphos, Dichlorvos, Pirimiphos), Pyrethroids (Cypermehrin, Deltamethrin, Flumethrin), Macrocytic Lactones (Ivermectin) ແລະ Formamidines (Amitraz) ແມ່ນໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມໃຫ້ໃຊ້. ມີບາງຜະລິດຕະພັນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໃນການອາບ ຫຼື ໃຊ້ກັບທີ່ ຫຼື ເທລາດໃສ່ໝູ. ແຕ່ວ່າ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳຈາກສັດຕະວະແພດກ່ອນການນຳໃຊ້.

3.8. ການຈັດການກັບຂີ້ໝູ

- ໄວຣັດ ASFV ສາມາດຢູ່ໄດ້ເປັນເວລາດົນໃນນ້ຳທີ່ຢູ່ຊ່ອງປາກ ແລະ ດັງ, ນ້ຳຢ່ຽວ ແລະ ຂີ້ໝູ. ສະນັ້ນ, ການກຳຈັດຂີ້ໝູ ດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາເວລາທີ່ມີການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ.
- ຈະຕ້ອງບໍ່ຖິ້ມຂີ້ໝູຈາກຄອກໄປໃສ່ສະພາບແວດລ້ອມ.
- ອຸປະກອນທີ່ໃຊ້ຈັດການຂີ້ໝູ ຈະຕ້ອງບໍ່ມີການນຳໃຊ້ຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງ ຟາມ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນໆ ເຊິ່ງຈະເປັນການເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຂອງການສົ່ງເຊື້ອໄວຣັດ ASFV.
- ຂີ້ໝູ ຈະຕ້ອງບໍ່ມີການເກັບ ຫຼື ຢາຍອອກຈາກຟາມ. ການຈັດການຂີ້ໝູທີ່ດີ ແລະ ການບຳບັດທີ່ໃຊ້ສານລະລາຍ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂົນສົ່ງໄປຟາມທີ່ປູກພືດ ຫຼື ເອົາໄປຖິ້ມ ແລ້ວຖິ້ມຄືນ.
- ຂີ້ໝູ ສາມາດນຳເອົາໄປເຮັດກາສຊີວະວິທະຍາ. ສາມາດສ້າງໂຮງງານກາສຊີວະພາບຂະໜາດນ້ອຍໃນສະຖານທີ່ (ທີ່ແຍກຈາກຄອກໝູ/ບ່ອນລ້ຽງໝູ) ຫຼື ໃນຂັ້ນບ້ານ. ການຕິດຕັ້ງໂຮງງານດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃນການນຳໃຊ້ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ (Roub k et al., 2018).
- ພາຫະນະ ແລະ ເຄື່ອງມືອຸປະກອນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນການຈັດຂີ້ໝູ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອລະອຽດ. ເຊິ່ງຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກ ຈະຕ້ອງທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ລ້າງແຍກກັນ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງປະສານກັບບັນດາອົງການ NGOs ແລະ ລັດຖະບານໃນການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຂີ້ໝູທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຈຸດປະສົງຕ່າງໆເຊັ່ນ: ໃຊ້ເຮັດເປັນປຸຍສຳລັບພືດ ແລະ ການຜະລິດກາສທຳມະຊາດ.

ຈຸດທີ່ສຳຄັນ ຂີ້ໝູ ຈະຕ້ອງບໍ່ມີການເກັບ ຫຼື ຢາຍອອກຈາກຟາມ. ການຈັດການຂີ້ໝູທີ່ດີ ແລະ ການບຳບັດທີ່ໃຊ້ສານລະລາຍ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂົນສົ່ງໄປຟາມທີ່ປູກພືດຫຼືເອົາໄປຖິ້ມແລ້ວຖິ້ມຄືນ. ພາຫະນະ ແລະ ເຄື່ອງມືອຸປະກອນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນການຈັດການຂີ້ໝູ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອລະອຽດ. ເຊິ່ງຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກ ຈະຕ້ອງເຮັດອະນາໄມ ແລະ ລ້າງແຍກກັນ.

3.9. ຂັ້ນຕອນໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອທົ່ວໄປ

- ໃນການປ້ອງກັນການປະທຸຂຶ້ນຂອງໄວຣັດ ASFV, ການອະນາໄມອິນຊີວັດຕຸທຸກຢ່າງເຊັ່ນ: ຂີ້ໝູ, ຢຸງວ, ເຟືອງ, ຫຍ້າ ແລະ ອື່ນໆ ເຊິ່ງເປັນຂັ້ນຕອນສໍາຄັນໃນການປະຕິບັດກ່ອນການດໍາເນີນຂັ້ນຕອນການລ້າງ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ (FAO, 2010; Levis & Baker, 2011; SPS, 2019).
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດທຸກຂັ້ນ ແລະ ສະຫະກອນ ຫຼື ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ຈະຕ້ອງລົງທຶນໃສ່ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍກ່ຽວກັບບັນຫານີ້. ເປັນສິ່ງຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງມີວິທີການທີ່ລະອຽດກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນໃນການທໍາຄວາມສະອາດ, ອຸປະກອນ, ສິ່ງທີ່ຖືກນໍາໃຊ້ ແລະ ຈຸດທີ່ເຊື້ອງ ຈະຕ້ອງປາສະຈາກວັດຖຸທີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ໂດຍການນໍາໃຊ້ແຟັບ ກ່ອນຈະນໍາໃຊ້ສານຂ້າເຊື້ອ.
- ພາຍຫຼັງ ການທໍາຄວາມສະອາດ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ, ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ແລະ ສະຖານທີ່ແມ່ນປະໄວ້ໃຫ້ແກ່ງລະອຽດກ່ອນການນໍາໃຊ້, ເນື່ອງຈາກໄວຣັດ ASFV ອາດຢູ່ລອດໃນຮູທີ່ມີຄວາມຊຸ່ມ ແລະ ສາມາດໄປຕິດເຊື້ອໃຫ້ໝູໄດ້.
- ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວກະສິກອນນໍາໃຊ້ພື້ນຄອນກິດ ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ກໍາຈັດນໍ້າເປື້ອນ ແລະ ຂ້າເຊື້ອໄດ້ງ່າຍ.
- ນໍາໃຊ້ແຕ່ສານຂ້າເຊື້ອທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດ ແລະ ອີງຕາມ ຄໍາແນະນໍາຂອງຜູ້ຜະລິດ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແລະ ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ສະຫະກອນ ຈະຕ້ອງຈັດການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ສານຂ້າເຊື້ອທີ່ຖືກວິທີ ທີ່ຈະສາມາດກໍາຈັດໄວຣັດ ASFV ໄດ້.
- ເນື່ອງຈາກວ່າ ການເຂົ້າເຖິງສານຂ້າເຊື້ອທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນການກໍາຈັດໄວຣັດ ASFV ອາດມີຄວາມຫຼຸຍຸກໃນເຂດຊົນນະບົດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ອາດແນະນໍາໃຫ້ນໍາໃຊ້ສານຂ້າເຊື້ອທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ສາມາດຊອກຫາໃນຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນໄດ້.

ຈຸດທີ່ສໍາຄັນ
 ນໍາໃຊ້ແຕ່ສານຂ້າເຊື້ອທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດ ແລະ ອີງຕາມ ຄໍາແນະນໍາຂອງຜູ້ຜະລິດ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແລະ ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ສະຫະກອນ ຈະຕ້ອງຈັດການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ສານຂ້າເຊື້ອທີ່ຖືກວິທີ ທີ່ຈະສາມາດກໍາຈັດໄວຣັດ ASFV ໄດ້.

ນີ້ແມ່ນວິທີການທີ່ເໝາະສົມໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອໃນຟາມຂອງທ່ານ

3.9.1. ສິ່ງທີ່ຕ້ອງພິຈາລະນາໃນການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ

ການຂ້າເຊື້ອໂລກ ຈະບໍ່ມີປະສິດທິພາບຖ້າຫາກ ບໍ່ມີການນຳໃຊ້ສານເຄມີທີ່ເໝາະສົມ. ການທີ່ມີການສະໜອງເຄມີດັ່ງກ່າວແມ່ນ ແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະປະເທດ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ການນຳໃຊ້ສານເຄມີ ແມ່ນໄດ້ຮັບ ການອະນຸມັດຈາກໜ່ວຍງານທີ່ອອກລະບຽບການທ້ອງຖິ່ນຂອງປະເທດ ແລະ ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ.

ບັນດາຂັ້ນຕອນຫຼັກໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ (FAO, 2010) ລວມມີ:

- 1 ສະຖານທີ່ ຈະຕ້ອງເປົ່າຫວ່າງກ່ອນທີ່ຈະມີການອະນາໄມ. ວັດຖຸທີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ເຊັ່ນ: ຂີ້ດິນ, ຂີ້ໝູ, ບ່ອນນອນ ແລະ ເສດອາຫານສັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອອກຈາກບ່ອນລ້ຽງໝູ ໂດຍການ: ປັດກວດ, ຂັດຖູ ແລະ ໃຊ້ແປງຂັດ. ວັດຖຸທີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດອາດມີການດູດຊຶມ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນບ່ອນທີ່ສຳຜັດເພື່ອໃຫ້ດຳເນີນການຂ້າເຊື້ອ. ເຊິ່ງການທີ່ຍັງມີສິ່ງຕົກຄ້າງດັ່ງກ່າວ ແມ່ນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຂະບວນການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອແມ່ນບໍ່ມີປະສິດທິພາບ.
- 2 ສຳລັບການນຳໃຊ້ພື້ນຄອນກິດ, ຈະຕ້ອງມີລະບົບລະບາຍນ້ຳທີ່ດີ ຫຼື ຮ່ອງນ້ຳເພື່ອໃຫ້ນ້ຳເປັນສາມາດລະບາຍໄດ້.
- 3 ກໍລະນີທີ່ເປັນພື້ນຂີ້ດິນ, ພື້ນດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງບໍ່ໃຫ້ມີວັດຖຸທີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ ຕົວຢ່າງ: ເພືອງທີ່ໃຊ້ເປັນ ບ່ອນນອນ, ວັດຖຸທີ່ເປັນຂີ້ໝູ ແລະ ອື່ນໆ.
- 4 ຈະຕ້ອງລ້າງເກີບໃຫ້ລະອຽດເພື່ອເອົາວັດຖຸທີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດອອກໃນເວລາທີ່ຈະເຂົ້າ ແລະ ອອກຈາກບ່ອນລ້ຽງໝູ. ຖ້າ ຫາກມີບ່ອນລ້າງຕີນ, ຈະຕ້ອງປ່ຽນນ້ຳຢາລ້າງຕີນເລື້ອຍໆ.
- 5 ສຳລັບປະສິດທິພາບຂອງຄວາມດຸ່ນດ່ຽງ, ຈະຕ້ອງໃຫ້ເວລາທີ່ເໝາະສົມໃນການນຳໃຊ້ສານຂ້າເຊື້ອ. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການສຳ ຜັດຈະຕ້ອງລະບຸອະອຽດໃນສະຫຼາກຂອງຜະລິດຕະພັນ.
- 6 ປະສິດທິພາບຂອງນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອແມ່ນ ຈະໜ້ອຍລົງໃນຊ່ວງລະດູຝົນ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຝົນແມ່ນສາມາດເຮັດໃຫ້ຄວາມເຂັ້ມ ຊຸ້ນຂອງນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອເຈືອຈາງ, ໂດຍສະເພາະທີ່ໃຊ້ຢູ່ບ້ານລ້າງຕີນ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ຊ່ວງລະດູຮ້ອນ, ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອ ສາມາດລະເຫີຍອາຍ ຫຼື ແຫ້ງໄວ ເຊິ່ງເປັນການປະຕິບັດທີ່ດີເພື່ອຈະຮັບປະກັນວ່າບ່ອນລ້າງຕີນມີການກວດກາເປັນປະຈຳ.
- 7 ເປັນການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ດີທີ່ຈະປະສົມນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອໃນຫຼາຍໆບ່ອນ ເຊິ່ງອອກຈາກຈະເປັນຫວ່າງເລື່ອງຄວາມປອດໄພແລ້ວ ຍັງຈະເຮັດໃຫ້ປະສິດທິພາບຫຼຸດລົງນຳອີກ.
- 8 ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມໃຫ້ມີມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພຕະຫຼອດເວລາເມື່ອມີການນຳໃຊ້ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອ ຕົວຢ່າງ: ການ ປະສົມ Alkaline ແລະ ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອທີ່ເປັນກິດ ແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ຜົນເປັນກາງ. ຈະຕ້ອງມີການປະຕິບັດຕາມຄຳແນະ ນຳຢ່າງລະມັດລະວັງເພື່ອຫຼີກລ່ຽງການບາດເຈັບຕໍ່ຜູ້ໃຊ້ ແລະ ສັດ. ຈະຕ້ອງສວມຖົງມືຢ່າງ ແລະ ໜ້າກາກຕະຫຼອດເວລາ ທີ່ມີການນຳໃຊ້ສານເຄມີ.
- 9 ພາຍຫຼັງການຂ້າເຊື້ອ, ບ່ອນລ້ຽງໝູ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີອາກາດເຂົາ ແລະ ປະໃຫ້ແຫ້ງກ່ອນທີ່ຈະໃຫ້ໝູເຂົ້າມາ.
- 10 ໃຫ້ມີເວລາພັກ ພາຍຫຼັງການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອແຕ່ລະຊຸດ ກ່ອນທີ່ຈະນຳເອົາໝູເຂົ້າມາລ້ຽງຄືນ.

3.9.2. ບັນດາຂໍ້ແນະນຳສຳຄັນສຳລັບການຂ້າເຊື້ອໄວຣັດ ASFV

ໄວຣັດ ASFV ສາມາດຢູ່ໄດ້ດົນໃນເລືອດ, ຂີ້ໝູ, ບ່ອນທີ່ລີ້ຊ້ອນ ແລະ ເນື້ອເຫຍື່ອຂອງສັດ. ເຊິ່ງຈະຕ້ອງມີການພິຈາລະນາ ເມື່ອມີການເລືອກນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອໃຫ້ມີປະສິດທິພາບເພື່ອຂ້າໄວຣັດ ASFV. ເປົ້າໝາຍຂອງການຂ້າເຊື້ອແມ່ນເພື່ອຢັບຢັ້ງໄວຣັດ. ເຊິ່ງສາມາດປະຕິບັດໂດຍການໃຊ້ຄວາມຮ້ອນ ຫຼື ເຄມີ ຫຼື ລວມກັນ. ສານເຄມີທີ່ໃຊ້ຂ້າເຊື້ອແມ່ນ ສາມາດນຳໃຊ້ໃນການຂ້າເຊື້ອວັດຖຸ ແລະ ໂຄງສ້າງທີ່ແຂງ ພາຍຫຼັງການທຳຄວາມສະອາດວັດຖຸທີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດຢ່າງລະອຽດ. ທາງເລືອກໃນການນຳໃຊ້ເຄມີແມ່ນ ຂຶ້ນກັບການທີ່ມີເຄມີສະໜອງໃຫ້, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ການທີ່ມີເຄື່ອງມືອຸປະກອນທີ່ສາມາດໃຊ້ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ບໍລິການສັງຄົມສາມາດແນະນຳ ແລະ ຝຶກອົບຮົມຊາວກະສິກອນ.

ນ້ຳຢາເຄມີຂ້າເຊື້ອພະຍາດ ASF

ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອ	ຂໍ້ມູນທາງດ້ານເຕັກນິກອື່ນໆ
<p>Sodium hydroxide (NaOH); Caustic Soda</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ສານເຄມີນີ້ແມ່ນ ຈັດຢູ່ໃນປະເພດອັນຕະລາຍ ອີງຕາມ ມາດຕະຖານ 2012 OSHA Hazard Communication Standard (29 CFR 1910.1200). ■ ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງໄໝ້ຢ່າງຮຸນແຮງ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຕາ. □ ອາດເຮັດໃຫ້ເຫຼັກເປັນຂີ້ໜັງ. □ ອາດເຮັດໃຫ້ການຫາຍໃຈລະຄາຍເຄືອງ. ■ ການເຕືອນລ່ວງໜ້າ: <ul style="list-style-type: none"> □ ສວມຖົງມີປ້ອງກັນ/ເຄື່ອງປ້ອງກັນ/ປ້ອງກັນຕາ/ປ້ອງກັນໜ້າ. □ ໃຊ້ກາງແຈ້ງເທົ່ານັ້ນ ຫຼື ໃນເຂດທີ່ມີອາກາດໂລ່ງດີ. ■ ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ: <ul style="list-style-type: none"> □ ບໍ່ໃຫ້ຖອກລົງຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ. ເຊິ່ງສານເຄມີນີ້ ມີສານທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບສັດນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ສາມາດລະລາຍໃນນ້ຳໄດ້, ຈະບໍ່ສາມາດຢູ່ຄົງທົນໄດ້ຖ້າຫາກອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ມີ. ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄປນຳສິ່ງແວດລ້ອມເນື່ອງຈາກສາມາດລະລາຍໃນນ້ຳໄດ້.
<p>Hypochlorite (NaOCl, Ca(ClO)2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ສານ Chlorine ແມ່ນປະສິດທິພາບຕ້ານໄວຣັດ ASFV ທີ່ລະດັບຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ 0.03% ເຖິງ 0.0075%, ແລະ ການສັງເກດການເມື່ອມີການໃຫ້ຢາ. ■ ອັນຕະລາຍເພດ 1. ■ ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ຂໍ້ຄວາມອັນຕະລາຍ: ອາດເຮັດໃຫ້ເຫຼັກເປັນຂີ້ໜັງ. □ ເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງໄໝ້ຢ່າງຮຸນແຮງ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຕາ. □ ເຮັດໃຫ້ຕາມີຄວາມເສຍຫາຍຮຸນແຮງ. □ ລະດັບຄວາມອັນຕະລາຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຂອງ Sodium Hypochlorite ແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ. ເກຣດອຸດສາຫະກຳທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນສູງກວ່າລະດັບຄົວເຮືອນແມ່ນອັນຕະລາຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ສູງກວ່າ. ■ ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ: <ul style="list-style-type: none"> □ ວັດຖຸດັ່ງກ່າວບໍ່ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ບໍ່ສາມາດຍ່ອຍສະຫຼາຍໄດ້. ວັດຖຸນີ້ແມ່ນເຊື້ອວ່າບໍ່ສາມາດຢູ່ໃນສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້. ວັດຖຸນີ້ ບໍ່ຄາດຄະເນວ່າຈະມີຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນທາງຊີວະວິທະຍາໃນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ. ວັດຖຸນີ້ແມ່ນເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ປາ, ສັດທີ່ບໍ່ມີກະດູກສັນຫຼັງ, ສັດເຄິ່ງປົກເຄິ່ງນ້ຳ ແລະ ພືດ.

ນ້ຳຢາເຄມີຂ້າເຊື້ອພະຍາດ ASF (ຕໍ່)

ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອ	ຂໍ້ມູນທາງດ້ານເຕັກນິກອື່ນໆ
<p>Povidone iodine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ສານ Povidone iodine 5% ແມ່ນເປັນສານຂ້າເຊື້ອຈຸລະຊີບທີ່ປະກອບມີ povidone iodine ເພື່ອຂ້າແບັກທີເລຍທີ່ຕິດເຊື້ອ. ສານຂ້າເຊື້ອຈຸລະຊີບ ຊ່ວຍໃນການຫຼຸດຜ່ອນແບັກທີເລຍ ແລະ ໄວຮັດ. ■ ສານເຄມີນີ້ແມ່ນ ຈັດຢູ່ໃນປະເພດອັນຕະລາຍ ອີງຕາມ ມາດຕະຖານ 2012 OSHA Hazard Communication Standard (29 CFR 1910.1200). ■ ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍແກ່ອະໄວຍະວະ ຖ້າຫາກສຳຜັດດິນ ຫຼື ຊ້ຳກັນ. □ ເຮັດໃຫ້ຕາລະຄາຍເຄືອງ. □ ເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງລະຄາຍເຄືອງ. □ ເປັນອັນຕະລາຍຖ້າຫາກຫາຍໃຈເອົາ. □ ເປັນອັນຕະລາຍຖ້າຫາກກິນກິນ. □ ເປັນອັນຕະລາຍຖ້າຫາກສຳຜັດກັບຜິວໜັງ. □ ອາດເຮັດໃຫ້ເຫຼັກເປັນຂີ້ໜັງ. □ ອາດເຮັດໃຫ້ວິນວຽນ ຫຼື ເປັນວິນ. □ ອາດເຮັດໃຫ້ການຫາຍໃຈລະຄາຍເຄືອງ.
<p>Potassium tetraglycine triiodide (I3K)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ສານໄອໂອດິນ ແມ່ນປະສິດທິພາບສູງໃນການຕ້ານໄວຮັດ ASFV ທີ່ລະດັບຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ 0.015% ເຖິງ 0.0075%, ແລະ ການສັງເກດການເມື່ອມີການໃຫ້ຢາ. ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ຫຼືກລ່ຽງການຫາຍໃຈເອົາການລະເຫີຍອາຍ, ຄວາມຊຸ່ມຫຼືກາສ. ຮັບປະກັນການລະບາຍອາກາດທີ່ດີ. ■ ເປັນຜະລິດຕະພັນຍ່ອຍສະຫຼາຍທີ່ເປັນອັນຕະລາຍທີ່ສາມາດກໍ່ຕົວພາຍກອງໄຟ. ■ ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ: <ul style="list-style-type: none"> □ ມີລະດັບອັນຕະລາຍຕໍ່ສັດນ້ຳສູງ (ປະເພດ 3). □ ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັດນ້ຳ. □ ບໍ່ໃຫ້ປ່ອຍໃສ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. □ ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມທາງນ້ຳ, ອັນຕະລາຍສູງ. □ ປ້ອງກັນການຮົ່ວໄຫຼຕົ້ມ ຫຼື ການລົ້ນ ຖ້າຫາກສາມາດປະຕິບັດໄດ້. ຢ່າໃຫ້ຜະລິດຕະພັນໄຫຼລົງຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ຫຼືກລ່ຽງການປ່ອຍໃສ່ສິ່ງແວດລ້ອມ
<p>ແຟັບທີ່ມີສານ Alkylbenzene sulfonate (C18H29NaO3S): Detergent</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ແຟັບແມ່ນເປັນສານທີ່ຫຼຸດຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ຜິວໜັງ ຫຼື ການປະສົມຂອງສານທຳຄວາມສະອາດທີ່ສາມາດລະລາຍ. ■ ການຍ່ອຍສະຫຼາຍທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນມີຜົນມາຈາກສານ Isomerization ເຊິ່ງໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວແມ່ນເປັນສານທີ່ເຮັດໃຫ້ແຕກແຫງ. ສານແຕກແຫງທີ່ຍ່ອຍສະຫຼາຍທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນໄວກວ່າສານເຮັດໃຫ້ແຕກແຫງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ປອດໄພໃນການນຳໃຊ້. ■ ສາມາດຍ່ອຍສະຫຼາຍໄດ້ໄວພາຍໃຕ້ສະພາບທີ່ມີອາກາດເຊິ່ງມີອາຍຸເຄິ່ງຊີວິດປະມານ 1-3 ອາທິດ; ການເຊື່ອມລົງຂອງສານ Oxidative ແມ່ນເປັນການເຮັດໃຫ້ເກີດຕ່ອງໂສ້ Alkyl. ພາຍໃຕ້ສະພາບການທີ່ຢູ່ໄດ້ໂດຍປາສະຈາກອີກຊີແຊນ, ມີການເຊື່ອມລົງແບບຊ້າໆ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ, ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຢູ່ໄດ້ໃນຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນສູງໃນຂີ້ຕົມລະບາຍ, ແຕ່ວ່າບໍ່ເປັນສິ່ງທີ່ໜ້າເປັນຫ່ວງ ເຊິ່ງຈະມີການເຊື່ອມລົງເມື່ອຢູ່ໃນສະພາບທີ່ມີອີກຊີແຊນ.

ນ້ຳຢາເຄມີຂ້າເຊື້ອພະຍາດ ASF (ຕໍ່)

ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອ	ຂໍ້ມູນທາງດ້ານເຕັກນິກອື່ນໆ
<p>Sodium hydroxide ແລະ ສ່ວນປະສົມ polyethylene oxide</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ສານ Sodium hydroxide 5 10%, ສານ Polyethylene Oxide 2.5 5% ▪ ເຊິ່ງເປັນສານ alkaline ທີ່ມີລະດັບສູງ ແລະ ເປັນການປະສົມປະສານລະຫວ່າງ non-ionic ແລະ ສານຫຼຸດການກັດຜົວ amphoteric surfactants ທີ່ໃຊ້ເປັນສານສຳລັບນ້ຳທີ່ລວມເຂົ້າ ເປັນເພື່ອແຍກອອກເປັນປະສິດທິພາບຂອງນ້ຳທີ່ແຂງ. ▪ ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ເຮັດໃຫ້ເຜິວໜັງໄໝ້ຢ່າງຮຸນແຮງ ແລະ ດວງຕາເສຍຫາຍ. □ ເຮັດໃຫ້ມີການໄໝ້ຢ່າງຮຸນແຮງ. ▪ ສານລະລາຍທີ່ເປັນອັນຕະລາຍໃນໄຟ: ກາກບ້ອນໄດອິກຊາຍ (CO₂), ກາກບ້ອນໂມນັອກຊາຍ. ▪ ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ: <ul style="list-style-type: none"> □ ສູດດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຮັບການອອກແບບສຳລັບທີ່ເປັນຂໍ້ມູນສິ່ງແວດລ້ອມ, ເຊັ່ນ: ການທີ່ສາມາດ ຍ່ອຍສະຫຼາຍທາງຊີວະວິທະຍາ. ສູດດັ່ງກ່າວ ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດຍ່ອຍ ສະຫຼາຍທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ໄດ້ກຳນົດໂດຍລະບຽບການຂອງສະຫະພາບເອີຣົບ ວ່າດ້ວຍ ການ ນຳໃຊ້ແຟັບ (648/2004/EC). □ ຈະຕ້ອງບໍ່ເຮັດໃຫ້ນ້ຳທາງເພທິງປົນເປື້ອນ, ບໍ່ໃຫ້ຜະລິດຕະພັນລົງໄປໃນຮ້ອງນ້ຳ. ▪ ການກຳຈັດ: ເຮັດໃຫ້ນ້ຳເປື້ອນຈຳນວນໜ້ອຍເຈືອຈາງ ຜ່ານທໍລະບາຍນ້ຳເປື້ອນ ຫຼື ການບຳບັດ ອື່ນໆອີງຕາມລະບຽບການຂອງໜ່ວຍງານສະໜອງນ້ຳທ້ອງຖິ່ນ.
<p>Oxone mixture (2KHSO₅·KHSO₄·K₂SO₄)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ປະກອບດ້ວຍ oxone (potassium peroxymonosulfate), sodium dodecylbenzenesulfonate, sulfamic acid, and inorganic buffers ▪ ສານເຄມີທີ່ເປັນ peroxygen ຫຼັກແມ່ນໄດ້ມີການສະໜອງປະສິດທິພາບທີ່ຕໍ່ເນື່ອງໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດທີ່ມີການພັດທະນາສຳລັບການກໍ່ຕົວຂຶ້ນຂອງພະຍາດທີ່ເປັນສາເຫດຂອງພະຍາດ ຫຼັກ ເຊັ່ນ: ASF, FMD ແລະ ການທີ່ເຮັດໃຫ້ HPAI ທີ່ຕິງຄຽດ. ▪ ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ແປ້ງແມ່ນ ເຮັດໃຫ້ຜູ້, ເຮັດໃຫ້ເຜິວໜັງໄໝ້ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ດວງຕາທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້, ເປັນອັນຕະລາຍເມື່ອມີການກິນກິນ, ສາມາດຊິມຜ່ານຜິວໜັງ ຫຼື ສຸດຕິມເອົາ. ▪ ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ: ສາມາດລະລາຍທາງຊີວະວິທະຍາໄດ້, ບໍ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການບຳບັດຂີ້ເຫຍື້ອ..
<p>Quarternary ammonium compounds (didecyldimethylammonium chloride)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ສານ Quaternary ammonium compound ແມ່ນມີປະສິດທິພາບໃນຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນທີ່ຕໍ່າ ທີ່ 0.003% ທຽບກັບ ASFV ▪ ອົງປະກອບ: <ul style="list-style-type: none"> □ ສານ Didecyldimethylammonium chloride ແມ່ນສາມາດຍ່ອຍສະຫຼາຍທາງຊີວະວິ ທະຍາໄດ້. □ ສານAlkyldimethylbenzylammoniumchlorideແມ່ນສາມາດຍ່ອຍສະຫຼາຍທາງຊີວະ ວິທະຍາໄດ້. □ ສານTetrasodium methylene diamine tetraacetate ແມ່ນບໍ່ສາມາດຍ່ອຍສະຫຼາຍທາງ ຊີວະວິທະຍາໄດ້. □ ສານເຫຼົ້າ Ethyl alcohol ແມ່ນບໍ່ສາມາດຍ່ອຍສະຫຼາຍທາງຊີວະວິທະຍາໄດ້. ▪ ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ເຮັດໃຫ້ຕາເສຍຫາຍ. □ ເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງໄໝ້ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຕາ. □ ທາດແຫຼວໄວໄຟ ແລະ ລະເຫີຍອາຍ. □ ເປັນອັນຕະລາຍຖ້າຫາກກິນລົງໄປ. □ ເປັນອັນຕະລາຍຖ້າຫາກສຳຜັດກັບຜິວໜັງ. ▪ ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ: <ul style="list-style-type: none"> □ ທີ່ນອກເໜືອການນຳໃຊ້ປົກກະຕິ, ຫຼືກລ່ຽງການປ່ອຍລົງສິ່ງແວດລ້ອມ. ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດ ລ້ອມ ຖ້າຫາກນຳໃຊ້ຕາມຂໍ້ແນະນຳໃນສະຫຼາກ.

ນ້ຳຢາເຄມີຂ້າເຊື້ອພະຍາດ ASF (ຕໍ່)

ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອ	ຂໍ້ມູນທາງດ້ານເຕັກນິກອື່ນໆ
<p>Sodium dichloroisocyanurate (C3Cl2N3NaO3): Bleach</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ເຮັດໃຫ້ຕາເສຍຫາຍຮຸນແຮງ. □ ເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງໃໝ່ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ຕາ. □ ເປັນອັນຕະລາຍຖ້າຫາກກິນລົງໄປ. ■ ອາດເຮັດໃຫ້ໄຟແຮງຂຶ້ນ; ເປັນສານ oxidizer ■ ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ: <ul style="list-style-type: none"> □ ອັນຕະລາຍສູງຕໍ່ສັດນ້ຳ ແລະ ມີຜົນກະທົບໄລຍະຍາວ. □ ປ້ອງກັນການຮົ່ວໄຫຼຕົ້ມຫຼືການລົ້ນຖ້າຫາກສາມາດປະຕິບັດໄດ້. ຢ່າໃຫ້ຜະລິດຕະພັນໄຫຼລົງຮ່ອງລະບາຍນ້ຳ, ຫຼືກລ່ຽງການປ່ອຍໃສ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. □ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ປ່ອຍລົງໃສ່ສິ່ງແວດລ້ອມ. ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ວັດຖຸໄຫຼລົງແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ເລີ່ມການຕິດຕາມສານ Chlorine ແລະ ຄ່າ pH ໂດຍທັນທີ. ແຈ້ງຜະຊາຊົນທີ່ຢູ່ລຸ່ມນ້ຳກ່ຽວກັບຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະມີການປົນເປື້ອນສານເຄມີ.
<p>Citric Acid (C6H8O7)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ເຮັດໃຫ້ຕາເສຍຫາຍຮຸນແຮງ. □ ເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງລະຄາຍເຄື່ອງ. □ ອາດເຮັດໃຫ້ການຫາຍໃຈລະຄາຍເຄື່ອງ. ■ ຖ້າຫາກ ຜະລິດຕະພັນນີ້ຫາກກ່ຽວຂ້ອງກັບໄຟ, ກາສໂກກບ້ອນມ້ອນນ້ອກຊາຍ ແລະ ກາສໂກກບ້ອນໄດອິກຊາຍສາມາດປ່ອຍອອກ. ■ ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ: <p>ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ປ່ອຍວັດຖຸລົງວສ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານ. ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຜະລິດຕະພັນທີ່ບໍ່ລະລາຍ ຫຼື ປ່ອຍຈຳນວນຫຼາຍລົງນ້ຳມາດານ, ແຫຼ່ງນ້ຳ ຫຼື ລະບົບລະບາຍນ້ຳເປື້ອນ. ຫຼືກລ່ຽງການສົ່ງໄປສິ່ງແວດລ້ອມ.</p>
<p>Formic acid (HCOOH)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ ສານເຄມີນີ້ແມ່ນ ຈັດຢູ່ໃນປະເພດອັນຕະລາຍ ອີງຕາມ ມາດຕະຖານ 2012 OSHA Hazard Communication Standard (29 CFR 1910.1200). ■ ອັນຕະລາຍ: <ul style="list-style-type: none"> □ ເຮັດໃຫ້ຜິວໜັງໄໝ້ຮຸນແຮງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຕາເສຍຫາຍ. □ ທາດແຫຼວໄວໄຟ ແລະ ລະເຫີຍອາຍ. □ ອັນຕະລາຍຖ້າຫາກກິນກິນ. □ ອາດເຮັດໃຫ້ລະບົບຫາຍໃຈລະຄາຍເຄື່ອງ. □ ອັນຕະລາຍ ຖ້າຫາກສຸດດິມ. ■ ຜະລິດຕະພັນຍ່ອຍສະຫຼາຍທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ: ກາສໂກກບ້ອນມ້ອນນ້ອກຊາຍ (CO₂), ກາສໂກກບ້ອນໄດອິກຊາຍ (CO₂), ສານລະບາຍຄວາມຮ້ອນແບບໄຮໂດຣເຈັນ ສາມາດເຮັດໃຫ້ເຮັດໃຫ້ມີການປ່ອຍກາສ ແລະ ການລະເຫີຍອາຍທີ່ລະຄາຍເຄື່ອງ. ■ ສານທີ່ເຮັດໃຫ້ຂະໜາດຫຼຸດລົງທີ່ແຮງ. ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ກັບໄຟ ແລະ ການລະເບີດເມື່ອມີການສຳຜັດກັບສານ Oxidizing, ສານ Hygroscopic, ບອບບາງຕໍ່ຄວາມຮ້ອນ. ມີການລະລາຍໃນນ້ຳ ແລະ ກາກບ້ອນໄດອິກຊາຍ. ■ ໃຫ້ຢູ່ຫ່າງຈາກແປວໄຟ, ພື້ນຜິວທີ່ຮ້ອນ ແລະ ແຫຼ່ງທີ່ລະເບີດ. ຫຼືກລ່ຽງການສຳຜັດກັບອາກາດ ແລະ ນ້ຳ. ■ ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ: <ul style="list-style-type: none"> □ ປະກອບມີສານທີ່ເຮັດໃຫ້ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດສັດນ້ຳ; □ ສາມາດປະສົມກັບນ້ຳໄດ້, ຈະບໍ່ສາມາດຕ້ານທານໄດ້ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່. □ ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໃນສະພາບແວດລ້ອມ ເນື່ອງຈາກສາມາດລະລາຍໃນນ້ຳໄດ້.

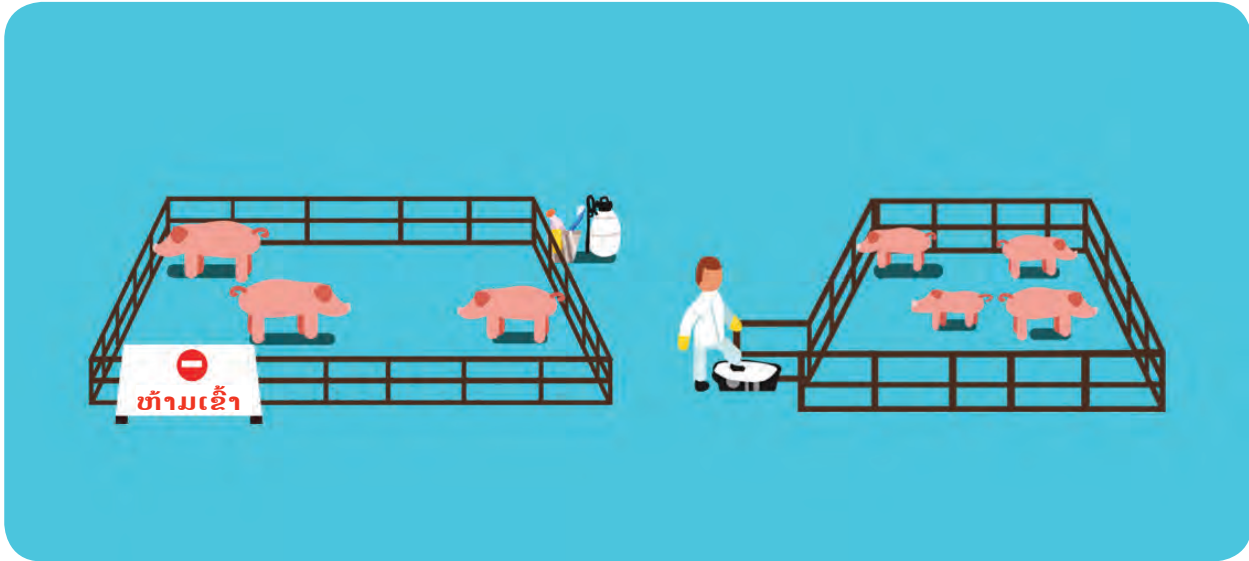
ການຂ້າເຊື້ອຟາມ ແລະ ຄອກໝູ

- ສິ່ງເສດເຫຼືອ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອອກຈາກຄອກໝູເພື່ອປັບປຸງສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ການຮັກສາຄວາມສະອາດຂອງສະຖານທີ່ລ້ຽງໝູ.
- ຈະຕ້ອງເປັນຈຸດທີ່ຖືກກຳນົດໄວ້ ແລະ ຈະຕ້ອງຢູ່ຫ່າງຈາກຄອກໝູໃຫ້ໄກທີ່ສຸດ ຫຼື ໃນຄ້ອນເທນເນີ ຖ້າຫາກເນື້ອທີ່ຈຳກັດ, ໃນການເກັບຮັກສາສິ່ງເສດເຫຼືອຊົ່ວຄາວເພື່ອການກຳຈັດ, ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້ ໃຫ້ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໂດຍທັນທີ ຫຼື ຢ່າງໜ້ອຍທຸກໆຕອນເຊົ້າ.
- ຟາມທີ່ເປັນສະຖານທີ່ລ້ຽງທີ່ມີຄອກ ຈະຕ້ອງມີການທຳຄວາມສະອາດທັງໝົດໂດຍລວມ, ເກີບ ແລະ ອຸປະກອນເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ທຳຄວາມສະອາດຢ່າງ ແລະ ຂ້າເຊື້ອເປັນປົກກະຕິ. ຊາວກະສິກອນໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໃສ່ເຄື່ອງທີ່ໃສ່ຕາມບ້ານແບບລຽບງ່າຍເມື່ອມີການຈັດການກັບສັດ. ພາຍຫຼັງປະຕິບັດໜ້າທີ່ແລ້ວ, ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງປ່ຽນເຄື່ອງນຸ່ງ ແລະ ເອົາເຄື່ອງນຸ່ງທີ່ໄດ້ໃສ່ແລ້ວ ໄປຊັກໂດຍທັນທີ.
- ການນຳໃຊ້ແຟບ ຈະຕ້ອງໃຫ້ເວລາໃຫ້ເວລາທີ່ພຽງພໍໃນການສຳຜັດ, ພິຈາລະນາອຸນຫະພູມອ້ອມຂ້າງ ແລະ ມາດຕະການທີ່ປອດໄພໃນການຮັບປະກັນວ່າ ການຂ້າເຊື້ອສາມາດຢັບຢັ້ງໄວຮັດໄດ້.
- ເສດອາຫານສັດ, ຂີ້ໝູ, ບ່ອນທີ່ໃຊ້ນອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອອກ ແລະ ໄດ້ຮັບການກຳຈັດຢ່າງເໝາະສົມ (ອີງໃສ່ຫົວຂໍ້ຂິດ ໜ້າທີ 2 ຂ້າງເທິງ) ເນື່ອງຈາກ ອາດມີລະດັບຂອງການປົນເປື້ອນທີ່ສູງ. ຖ້າຫາກບໍ່ປະຕິບັດ, ອາດເປັນການແຊກແຊກລົບກວນປະຕິກິລິຍາການນຳຢາຂ້າເຊື້ອ.
- ພື້ນທີ່ສຳລັບເຄື່ອງອຸປະກອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກຮັບອອກ, ອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອແຍກກັນ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດຂ້າງເທິງ. ພື້ນທີ່ຢູ່ທາງກ້ອງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການທຳຄວາມສະອາດຢ່າງລະອຽດ, ລ້າງ ດ້ວຍແຟບ ແລະ ມີການຂ້າເຊື້ອ.
- ປື້ນວັດຖຸ ແລະ ຊະເສດອາຫານອອກໃຫ້ໝົດເພື່ອເຮັດໃຫ້ພື້ນຜິວທີ່ຢູ່ກ້ອງ ໄດ້ຮັບການຂ້າເຊື້ອຢ່າງເໝາະສົມ.
- ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ຈະຕ້ອງອະນາໄມໃຫ້ລະອຽດດ້ວຍນ້ຳສະບູພ້ອມດ້ວຍການລ້າງແບບຄວາມດັນໃນສະຖານທີ່ລ້ຽງໝູກ່ອນທີ່ຈະໃຊ້ຢາຂ້າເຊື້ອໃນການຮື້ສິ່ງເສດເຫຼືອອອກໃຫ້ໝົດ. ທາງເລືອກອື່ນແມ່ນ ການຂັດໃຫ້ດີດ້ວຍສະບູ ແລະ ນ້ຳ ແມ່ນສາມາດເຮັດໄດ້.
- ການນຳໃຊ້ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອທີ່ເໝາະສົມ ຈະຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ໃນທຸກໆເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ແລະ ພື້ນຜິວທີ່ມີການສຳຜັດກັບໝູ.
- ຈະຕ້ອງໃຫ້ເວລາທີ່ພຽງພໍ ລະຫວ່າງ ການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອສະຖານທີ່ລ້ຽງໝູກ່ອນທີ່ຈະເອົາໝູໃໝ່ມາລ້ຽງ. ໃນລະຫວ່າງລະດູແລ້ງ, ການນຳໃຊ້ແສງສະຫວ່າງທຳມະຊາດ ສາມາດຊ່ວຍໃນການຂ້າເຊື້ອທີ່ເຊື່ອງໃນທີ່ຮອຍແຕກລ້າວປຽກ ແລະ ມືດ.
- ອະນາໄມ, ຊັກເຄື່ອງນຸ່ງໃນຟາມ ແລະ ລ້າງເກີບ ເຊິ່ງເປັນກິດຈະກຳໃນການຈຳກັດຄາບທີ່ມາຈາກເລືອດ, ຂີ້ໝູ ແລະ ການປ່ອຍຕ່າງໆ ແລະ ອື່ນໆ.
- ທຸກໆເຄື່ອງມືອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ກັບສັດທີ່ເຈັບປ່ວຍ, ຖືກແຍກປ່ຽວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຮັກສາຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອກ່ອນນຳໃຊ້ໃນຝູງສັດທີ່ແຂງແຮງ.

ບ່ອນລ້າງຕີນ

- ຊາວກະສິກອນຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ໄດ້ອະນາໄມເກີບ ແລະ ກຳຈັດວັດຖຸທີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທຸກຢ່າງກ່ອນທີ່ຈະເລີ່ມໃຊ້ນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອ ເມື່ອເຂົ້າໄປໃນຟາມ. ໃນທາງທີ່ດີ, ການຂ້າງຕີນ 5 ນາທີ ແມ່ນພຽງພໍໃນການຮັບປະກັນ ປະສິດທິພາບຂອງການຢັບຢັ້ງໄວຮັດ.
- ຊາວກະສິກອນ ແລະ ກຳມະກອນ ຈະຕ້ອງຫຼີກລ່ຽງໃນການລ້າງຕີນທີ່ໃຊ້ເວລາໜ້ອຍເກີນໄປ ແລະ ອອກມາໄວໂພດ (ນັບຖອຍຫຼັງຈາກ 60 ຮອດ 1 ໃນຕອນລ້າງຕີນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ໄດ້ໃຊ້ເວລາຂັ້ນຕໍ່າໃນການຂ້າເຊື້ອໃນເກີບເມື່ອເຂົ້າມາໃນຟາມ). ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ, ບ່ອນລ້າງຕີນແມ່ນໄດ້ຮັບການຮັກສາທີ່ບໍ່ດີ. ຖ້າຫາກ ບ່ອນລ້າງຕີນ ຫາກບໍ່ສາມາດບຳລຸງຮັກສາໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ, ຈະຕ້ອງໄດ້ປ່ຽນເກີບທີ່ຈຸດເຂົ້າຄອກ. ຂັ້ນຕອນມໃນການນຳໃຊ້ບ່ອນລ້າງຕີນ ແມ່ນປະກອບດ້ວຍ:

- ຫຼີກລ່ຽງເກີບທີ່ມີຮູຮິວ;
- ມີການໝາຍ ແລະ ອະນາໄມ, ຂ້າເຊື້ອເຂດທີ່ເປີເປື້ອນຢູ່ອ້ອມບ່ອນລ້າງຕີນ ແລະ
- ອະນາໄມວັດຖຸທີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນເກີບກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າມາບ່ອນລ້າງຕີນ (ໂດຍການໃຊ້ແປງຂັດ ແລະ ນໍ້າ). ນີ້ເປັນການຊ່ວຍໃນການຄຸ້ມຄອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ເນື່ອງຈາກຢາຂ້າເຊື້ອແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປ່ຽນທີ່ມີຄວາມຖີ່ໜ້ອຍລົງ.

ການຂ້າເຊື້ອລົດບັນທຸກ/ພາຫະນະ/ລົດຈັກ

ພາຫະນະ, ລົດບັນທຸກ ແລະ ພາຫະນະທີ່ໃຊ້ໃນການຂົນສົ່ງປະເພດອື່ນ ທີ່ກ່ຽວກັບອາຫານສັດ, ບ່ອນນອນສັດ, ໝູເປັນໂຕ ແລະ ອື່ນໆ ພ້ອມກັບຄົນຂັບລົດ ແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງໃນການເຮັດໃຫ້ມີການປະທຸຂຶ້ນຂອງໄວຣັດ ASFV ເຂົ້າມາໃນຟາມ. ພາຫະນະດັ່ງກ່າວນັ້ນ ອາດເປັນເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຈາກພາຍນອກທີ່ໃຫ້ບໍລິການພາຫະນະດັ່ງກ່າວ. ຄວາມອັນຕະລາຍແມ່ນເກີດຂຶ້ນ ເມື່ອພາຫະນະທີ່ໃຊ້ໃນການຂົນສົ່ງຂອງຫຼາຍໆຜູ້ສະໜອງເຂົ້າມາໃນຟາມ. ຂັ້ນຕອນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ ສໍາລັບຫຼາຍໆປະເພດການຂົນສົ່ງລວມມີ:

- ທຸກໆປະເພດຂອງການຂົນສົ່ງທີ່ເຂົ້າມາໃນຟາມ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຄ່ຽນຖ່າຍ ແລະ ຂົນຂຶ້ນ-ລົງໃນໄລຍະທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ຈາກບໍລິເວນຟາມ.
- ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ເຂດທີ່ມີພື້ນຜິວທີ່ແຂງທາງນອກ ຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກກໍານົດໃຫ້ອະນາໄມ, ລວມທັງ ການອະນາໄມບັນດາພາຫະນະຕ່າງໆທີ່ກັບມາ ແລະ ອຸປະກອນພາຍຫຼັງການນໍາໃຊ້ ກໍລະນີທີ່ເຈົ້າຂອງແມ່ນເຈົ້າຂອງຟາມ.
- ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມໃຫ້ພາຫະນະທາງການຄ້າໃຫ້ຂ້າເຊື້ອກົງ ທີ່ນໍາໃຊ້ຈາກຟາມໜຶ່ງ ຫາ ຟາມອື່ນ ໂດຍການນໍາໃຊ້ສະເປຊ້າເຊື້ອທີ່ເໝາະສົມ.
- ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມໃຫ້ພາຫະນະສ່ວນຕົວທຸກໆຄັ້ນໃຫ້ຈອດໃນຈຸດທີ່ກໍານົດເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄົວເຮືອນ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ເອົາມາ ຈະຕ້ອງໄດ້ທໍາຄວາມສະອາດ, ລ້າງ ແລະ ຂ້າເຊື້ອໃຫ້ເໝາະສົມ ແລະ ເຮັດໃຫ້ແຫ້ງໃນການນໍາໃຊ້.
- ພື້ນທີ່ໆພາຫະນະສ່ວນໄດ້ມີການສໍາຜັດກັບໝູ ໃນລະຫວ່າງ ການຂົນສົ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການທໍາຄວາມສະອາດເປັນຢ່າງດີ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ, ດ້ານຂ້າງ ແລະ ບ່ອນທີ່ລີ້ຊ່ອນ.
- ສະມາຊິກຄົວເຮືອນ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງໝູທີ່ເຮັດວຽກອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ ຈະຕ້ອງເຮັດວຽກໃນຄອກໝູ. ຖ້າຫາກ ບໍ່ສາມາດຫຼີກລ່ຽງໄດ້, ຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກ ຈະຕ້ອງລ້າງ ແລະ ປ່ຽນເຄື່ອງ, ລວມທັງ ຂ້າເຊື້ອກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າມາໃນຄອກ.

- ພາຍໃນຂອງພາຫະນະຂົນສົ່ງ ອາດມີຄວາມທ້າທາຍໃນການອະນາໄມ. ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງພິຈາລະນານຳໃຊ້ພື້ນພລາສະຕິກ ທີ່ງ່າຍໃນການອະນາໄມ, ລ້າງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ແຫ້ງ. ຈະຕ້ອງພິຈາລະນານຳໃຊ້ຢາຂ້າເຊື້ອທີ່ເໝາະສົມກັບວັດຖຸ, ປະເພດ ແລະ ບ່ອນທີ່ເປັນຮູຂອງພາຫະນະ ເຊັ່ນ: ໄມ້, ໂລຫະ ຫຼື ພື້ນຜິວທີ່ເປັນພລາສະຕິກ.
- ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ອາດຈະຢູ່ໃນສະຖານະໃນການທີ່ຈະຖາມຫາພາຫະນະຂົນສົ່ງທີ່ຈະມີການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອກ່ອນເຂົ້າເຖິງບໍລິເວນຂອງຟາມ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ນາຍບ້ານ ສາມາດກຳນົດຂັ້ນຕອນໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອໃນບ້ານທີ່ກຳນົດທີ່ກວມເອົາຄວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍພາຍໃນບ້ານ (ຮູບທີ 10 ແລະ 11). ເນື່ອງຈາກວ່າ ບ້ານແມ່ນປະກອບດ້ວຍຫຼາຍຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູ, ວິທີການລວມທີ່ນຳພາໂດຍນາຍບ້ານ ສາມາດພົວພັນກັບພໍ່ຄ້າໝູ ແລະ ກຸ່ມລວມອື່ນໆໃນການຮ່ວມມືກັນເພື່ອປະຕິບັດມາດຕະການກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ງ່າຍດາຍ.

ຈຸດທີ່ສຳຄັນ

ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ອາດຈະບໍ່ຢູ່ໃນສະຖານະທີ່ຈະຖາມຫາພາຫະນະຂົນສົ່ງເພື່ອທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອກ່ອນເຂົ້າເຖິງບໍລິເວນຂອງຟາມ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ນາຍບ້ານ ສາມາດກຳນົດຂັ້ນຕອນໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອໃນບ້ານທີ່ກຳນົດທີ່ກວມເອົາຄວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍພາຍໃນບ້ານ (ຮູບທີ 10 ແລະ 11). ເນື່ອງຈາກວ່າ ບ້ານແມ່ນປະກອບດ້ວຍຫຼາຍຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູ, ວິທີການລວມທີ່ນຳພາໂດຍນາຍບ້ານ ສາມາດພົວພັນກັບພໍ່ຄ້າໝູ ແລະ ລວມເອົາກຸ່ມອື່ນໆໃນການຮ່ວມມືກັນເພື່ອປະຕິບັດມາດຕະການກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະພາບທີ່ງ່າຍດາຍ.

ຂັ້ນຕອນໃນການອະນາໄມພາຫະນະ

ຂັ້ນຕອນທີ 1

ໃສ່ຊຸດປ້ອງກັນທີ່ເໝາະສົມ (ກວມເອົາໝິດໂຕ, ປ້ອງກັນຕາ, ເກີບ ແລະ ຖົງມື).

ຂັ້ນຕອນທີ 2

ຊຸດ ແລະ ຖູພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກພາຫະນະ ເຊິ່ງປະກອບມີ: ພື້ນ, ເພດານ, ບ່ອນຍ່າງ ແລະ ປະຕູ

ຂັ້ນຕອນທີ 3

ຊຸດ ແລະ ຖູບ່ອນຂ່ຽນຖ່າຍ / ອຸປະກອນ / ຄອກ (ຖ້າຫາກມີ)

ຂັ້ນຕອນທີ 4

ເອົາສິ່ງທີ່ຕົກຄ້າງອອກເຊັ່ນ: ຂີ້ຕົມ, ເຟືອງ ແລະ ອື່ນໆອອກຈາກກົງ, ລັ່ມັກ, ກັນຕົມ ແລະ ຮ່າງລົດ.

ລ້າງດ້ວຍແຟ້ບ ແລະ ໄລນ້ຳດ້ວຍແຮງຄວາມດັນສູງ

ຂັ້ນຕອນທີ 1

ອະນາໄມຂ້າງນອກແຕ່ເທິງລົງລຸ່ມ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ພິເສດຕໍ່ກັບກົງ, ລັ່ລົດ ແລະ ບັງຕົມ

ຂັ້ນຕອນທີ 2

ລ້າງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກຂອງພາຫະນະ, ລວມທັງ ພື້ນ, ເພດານ, ບ່ອນຍ່າງ ແລະ ປະຕູຂັ້ນ.

ຂັ້ນຕອນທີ 3

ລ້າງບ່ອນ/ອຸປະກອນຂ່ຽນຖ່າຍ (ຖ້າມີ)

ຂັ້ນຕອນທີ 4

ລ້າງທຸກໆພາຫະນະອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງມື

ຂັ້ນຕອນທີ 5

ນຳໃຊ້ແຟ້ບໃນການອະນາໄມພາຫະນະ ແລະ ປະໄວ້ເປັນເວລາ 20 ນາທີ

ຂັ້ນຕອນທີ 6

ລ້າງທຸກໆພື້ນຜິວ ແລະ ອຸປະກອນດ້ວຍນ້ຳສະອາດ (ແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ແຮງດັນສູງ ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້).

ຂັ້ນຕອນທີ 7

ກວດກາພື້ນຜິວພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກທຸກແຫ່ງ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າສະອາດຖີ່ຖ້ວນ

ຂັ້ນຕອນໃນການຂ້າເຊື້ອພາຫະນະ

ຂັ້ນຕອນທີ 1

ໃສ່ຊຸດປ້ອງກັນໃສ່ຊຸດປ້ອງກັນທີ່
ເໝາະສົມ (ກວມເອົາໝິດໂຕ, ປ້ອງ
ກັນຕາ, ເກີບ ແລະ ຖົງມື).

ຂັ້ນຕອນທີ 2

ອະນາໄມຂ້າງນອກແຕ່ເທິງລົງລຸ່ມ
ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ພິເສດຕໍ່ກັບກົງ, ລໍ່
ລິດ ແລະ ບັງຕິມ

ຂັ້ນຕອນທີ 3

ທາງດ້ານໃນ, ເລີ່ມຈາກ ທາງດ້ານ
ເທິງ, ຮາວ ແລະ ລຸ່ມເພດານລົງມາ,
ບ່ອນແບ່ງ, ພື້ນ ແລະ ປະຕູດ້ານຫຼັງ.

ຂັ້ນຕອນທີ 4

ຂ້າເຊື້ອທຸກໆພາຫະນະ
ແລະ ເຄື່ອງມື

ຂັ້ນຕອນໃນການອະນາໄມບ່ອນຄົນຂັບ ແລະ ຂັ້ນຕອນສຸດທ້າຍ

ຂັ້ນຕອນທີ 1

ຮັບພິມ, ຂັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ວັດ
ຖູທີ່ເປັນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດເຂົ້າມ້ຽນໃສ່
ຖົງເພື່ອກຳຈັດ.

ຂັ້ນຕອນທີ 2

ລ້າງປະຕູບ່ອນຄົນຂັບ ແລະ ແປ້ນ
ຢຽບຄັນເລັ່ງ

ຂັ້ນຕອນທີ 3

ນຳໃຊ້ຜ້າສະອາດທີ່ຊຸມນ້ຳປະສົມ
ຢາຂ້າເຊື້ອ, ຂ້າເຊື້ອພື້ນຢອນຄົນຂັບ
ນັ່ງ, ພິມຢຽບ ແລະ ແປ້ນຢຽບຄັນ
ເລັ່ງ

ຂັ້ນຕອນທີ 4

ຈອດລົດເທິງເນີນເພື່ອລະບາຍນ້ຳ
ແລະ ເຮັດໃຫ້ແຫ້ງ

ຂັ້ນຕອນທີ 5

ພາຍຫຼັງທີ່ລົດໄດ້ອອກໄປແລ້ວ,
ໃຫ້ລ້າງສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກພື້ນທີ່ດັ່ງ
ກ່າວ.

ຂັ້ນຕອນທີ 6

ຂ້າເຊື້ອຊຸດຄຸມ ແລະ ເກີບ

3.10. ລັກສະນະຂອງຄຳແນະນຳຫຼັກຂອງຟາມທີ່ໃຊ້ມາດຕະການໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF ສະເພາະຢູ່ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ

ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ	ປະສິດທິພາບ		ຄວາມຄຸ້ມຄ່າ/ການນຳໃຊ້ຕົວຈິງ		ຄວາມຍືນຍົງ	
	ແຮງທີ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມລ້ຽງ	ໄລຍະເວລາ/ການຕ້ານທານຕໍ່ກັບຜົນ	ທ່າແຮງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ງ່າຍດາຍ ແລະ ໄວ	ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ການລົບກວນການຜະລິດ	ການຍອມຮັບຈາກທ້ອງຖິ່ນ
ການເອົາໝູໃໝ່ເຂົ້າມາລ້ຽງ						
ຮັບເອົາໝູທີ່ຈະມາແທນຈາກແຫຼ່ງທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືວ່າປາດສະຈາກພະຍາດ ASF ເທົ່ານັ້ນ	+++	+++	++	\$\$\$	--	+++
ອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພາຫະນະ ແລະ ລົດຂົນສົ່ງກ່ອນ ແລະ ພາຍຫຼັງການຂົນສົ່ງໝູ	+++	++	++	\$\$\$	--	++
ກຳນົດເຂດໃນການຂ່ຽນຖ່າຍຂຶ້ນ-ລົງ	++	++	+	\$	-	+
ແຍກໝູທີ່ມາໃໝ່ໃນຄອກຕ່າງຫາກ	+++	+++	+	∅	-	++
ຕ້ອງບໍ່ເອົາໝູມາໃໝ່ ຈົນກວ່າວ່າໄລຍະການກັກກັນຂອງໝູທີ່ໄດ້ອອກເອົາໄປຈະໝົດລົງ	++	+	+	\$\$	---	+
ກຳຈັດຄວາມຖີ່ຂອງການເອົາໝູໃໝ່ມາລ້ຽງ	++	+	+	\$	---	+

+++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກທີ່ເຂັ້ມແຂງ ++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກປານກາງ + ມີຜົນກະທົບທາງບວກອ່ອນແອ
 - ມີຜົນກະທົບທາງລົບອ່ອນແອ -- ມີຜົນກະທົບທາງລົບປານກາງ --- ມີຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ເຂັ້ມແຂງ
 \$\$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ \$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປານກາງ \$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າ ∅ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າຫຼາຍ ? ບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້

3.10. ລັກສະນະຂອງຄໍາແນະນໍາຫຼັກຂອງຟາມທີ່ໃຊ້ມາດຕະການໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF ສະເພາະຢູ່ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໜູຂະໜາດນ້ອຍ (ສືບຕໍ່)

ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ	ປະສິດທິພາບ		ຄວາມຄຸ້ມຄໍາ/ການນໍາໃຊ້ຕົວຈິງ		ຄວາມຍິນຍົງ	
	ແຮງທີ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ	ໄລຍະເວລາ/ການຕ້ານທານຕໍ່ກັບຜົນ	ທ່າແຮງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ງ່າຍດາຍ ແລະ ໄວ	ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ການລົບກວນການຜະລິດ	ການຍອມຮັບຈາກທ້ອງຖິ່ນ
ອາຫານສັດ ແລະ ນໍ້າ						
ປ້ອງກັນສັດປະເພດໜູໃນການເຂົ້າເຖິງບ່ອນເກັບມ້ຽນ	+	+	++	\$\$	-	+++
ຫຼີກລ່ຽງບໍ່ໃຫ້ເກືອຈິນລິ້ນ/ອະນາໄມບ່ອນທີ່ລິ້ນອອກໂດຍທັນທີ	+	+	+++	∅	-	+++
ອາຫານສັດທີ່ຕາກແຫ້ງ	++	++	+	∅	-	++
ນໍາໃຊ້ອາຫານສັດຈາກແຫຼ່ງທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື	++	+	+	\$	---	+
ສິ່ງອາຫານສັດໃນຈຸດທີ່ກໍານົດ	++	++	+++	\$	-	+
ຫຼີກລ່ຽງການເກືອດ້ວຍເສດອາຫານ ຫຼື ຕົ້ມເສດອາຫານຢ່າງໜ້ອຍ 30 ນາທີ	+++	+++	+	\$	-	++
ແຍກໜູ ແລະ ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ປ່ອຍຊະຊາຍ	+++	+++	+++	\$\$	-	+++
ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງນໍ້າທີ່ສະອາດ, ຖືກປົກໄວ້ ແລະ ມີການເກັບຮັກສາໄວ້	++	++	+++	\$	-	++

+++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກທີ່ເຂັ້ມແຂງ ++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກປານກາງ + ມີຜົນກະທົບທາງບວກອ່ອນແອ
 - ມີຜົນກະທົບທາງລົບອ່ອນແອ -- ມີຜົນກະທົບທາງລົບປານກາງ --- ມີຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ເຂັ້ມແຂງ
 \$\$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ \$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປານກາງ \$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າ ∅ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າຫຼາຍ ? ບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້

3.10. ລັກສະນະຂອງຄຳແນະນຳຫຼັກຂອງຟາມທີ່ໃຊ້ມາດຕະການໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF ສະເພາະຢູ່ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໜູຂະໜາດນ້ອຍ (ສືບຕໍ່)

ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ	ປະສິດທິພາບ		ຄວາມຄຸ້ມຄ່າ/ການນຳໃຊ້ຕົວຈິງ		ຄວາມຍືນຍົງ	
	ແຮງທີ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມລ້ຽງ	ໄລຍະເວລາ/ການຕ້ານທານຕໍ່ກັບຜົນ	ທຳແຮງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ງ່າຍດາຍ ແລະ ໄວ	ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ການລົບກວນການຜະລິດ	ການຍອມຮັບຈາກທ້ອງຖິ່ນ
ບ່ອນນອນ						
ເກັບບ່ອນນອນຫ່າງຈາກທີ່ອາກາດໂລ່ງແຈ້ງ	++	++	+++	∅	-	++
ຮັບປະກັນວ່າທີ່ມາຂອງບ່ອນນອນແມ່ນປາດສະຈາກພະຍາດ ASF	+++	++	++	\$	-	+
ພາຫະນະ ແລະ ອຸປະກອນ						
ສະໜອງການຝຶກໃຫ້ພະນັກງານກ່ຽວກັບຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງຊີ້ໝູ	+++	+++	++	\$\$\$	-	++
ຮັບປະກັນວ່າຄົນຂັບລົດປະຕິບັດຕາມມາດຕະການໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ	+++	+++	++	\$\$	--	++
ອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພາຫະນະ, ລົດຈັດ ແລະ ລີ້	+++	+++	++	\$\$	--	++
ຫົກລ່ຽງການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນຮ່ວມກັນ	+++	+++	+++	\$	-	++
ໝາຍເຂດໄວ້ເພື່ອອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພາຫະນະ ແລະ ອຸປະກອນ	++	++	++	\$	-	++

+++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກທີ່ເຂັ້ມແຂງ ++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກປານກາງ + ມີຜົນກະທົບທາງບວກອ່ອນແອ
 - ມີຜົນກະທົບທາງລົບອ່ອນແອ -- ມີຜົນກະທົບທາງລົບປານກາງ --- ມີຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ເຂັ້ມແຂງ
 \$\$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ \$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປານກາງ \$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າ ∅ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າຫຼາຍ ? ບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້

3.10. ລັກສະນະຂອງຄຳແນະນຳຫຼັກຂອງຟາມທີ່ໃຊ້ມາດຕະການໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF ສະເພາະຢູ່ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໜູຂະໜາດນ້ອຍ (ສືບຕໍ່)

ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ	ປະສິດທິພາບ		ຄວາມຄຸ້ມຄ່າ/ການນຳໃຊ້ຕົວຈິງ		ຄວາມຍືນຍົງ	
	ແຮງທີ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ	ໄລຍະເວລາ/ການຕ້ານທານຕໍ່ກັບຜົນ	ທ່າແຮງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ງ່າຍດາຍ ແລະ ໄວ	ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ການລົບກວນການຜະລິດ	ການຍອມຮັບຈາກທ້ອງຖິ່ນ
ການນຳສົ່ງ ແລະ ການສະໜອງ						
ຂ້າເຊື້ອທຸກໆການສະໜອງທີ່ໄດ້ຮັບໃນຈຸດທາງເຂົ້າທີ່ເໝາະສົມ	+++	+++	++	\$\$	-	++
ມີການໝາຍທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການມາເຖິງຟາມຂອງໜູຊຸດໃໝ່	++	++	+++	\$	-	++
ອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອເຄື່ອງມືແລະອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ໂດຍພະນັກງານໃກ້ບໍລິການກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າໃນຟາມ	+++	++	++	\$\$	-	++
ການນຳສົ່ງ ແລະ ການສະໜອງ						
ຄວບຄຸມການຈໍລະຈອນຂອງບຸກຄົນ	+++	++	++	\$	-	++
ການມີປ້າຍທີ່ຊັດເຈນທີ່ມີປ້າຍເຕືອນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ເໝາະສົມ	+++	+++	+++	\$	-	++
ທິດທາງໂດຍກົງໃຫ້ຜູ້ເບິ່ງແຍງໜູ ແລະ ພະນັກງານ	+++	+++	++	\$	-	+
ສ້າງບ່ອນລ້າງຕີນໃນຟາມ ແລະ ທາງເຂົ້າຄອກໜູ	+++	+++	++	\$\$\$	-	++

-+++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກທີ່ເຂັ້ມແຂງ ++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກປານກາງ + ມີຜົນກະທົບທາງບວກອ່ອນແອ
 -- ມີຜົນກະທົບທາງລົບອ່ອນແອ --- ມີຜົນກະທົບທາງລົບປານກາງ --- ມີຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ເຂັ້ມແຂງ
 \$\$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ \$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປານກາງ \$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າ 0 ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າຫຼາຍ ? ບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້

3.10. ລັກສະນະຂອງຄໍາແນະນໍາຫຼັກຂອງຟາມທີ່ໃຊ້ມາດຕະການໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF ສະເພາະຢູ່ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໜູຂະໜາດນ້ອຍ (ສືບຕໍ່)

ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ	ປະສິດທິພາບ		ຄວາມຄຸ້ມຄໍາ/ການນໍາໃຊ້ຕົວຈິງ		ຄວາມຍືນຍົງ	
	ແຮງທີ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມລ້ຽງ	ໄລຍະເວລາ/ການຕ້ານທານຕໍ່ກັບຜົນ	ທໍາແຮງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ງ່າຍດາຍ ແລະ ໄວ	ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ການລົບກວນການຜະລິດ	ການຍອມຮັບຈາກທ້ອງຖິ່ນ
ກຳນົດວິທີການໃຫ້ແກ່ຜູ້ເກັບຊີ້ແລະ ພໍ່ຄ້າຄົນກາງ	+++	+++	+	\$\$	--	++
ຮັບປະກັນຮູບແບບການ ໃສ່ເຄື່ອງທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ການລ້າງຂອງພະນັກງານກ່ອນເຂົ້າມາໃນຟາມ	+++	+++	++	\$\$	-	++
ຮັບປະກັນການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອສໍາລັບ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ພະນັກງານ	+++	+++	++	\$\$\$	--	++
ການນໍາສົ່ງ ແລະ ການສະໜອງ						
ມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມໂຕເຫັບໃນຟາມ	++	++	+	\$\$\$	--	+
ມາດຕະການນໍາໃຊ້ເຄມີໃນການຄວບຄຸມໂຕເຫັບ	++	+++	+	\$\$\$	--	+
ມາດຕະການໃນການເຮັດໃຫ້ສັດປົກ ແລະ ສັດລ້ຽງຢູ່ຫ່າງຈາກຄອກໝູ	+++	+++	++	\$	-	++
ມາດຕະການໃນການຮັບປະກັນວ່າຜູ້ໄປລ່າສັດບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າມາໃນຟາມ ຢ່າງໜ້ອຍ 48 ຊົ່ວໂມງ	+++	+++	++	\$	--	+

+++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກທີ່ເຂັ້ມແຂງ ++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກປານກາງ + ມີຜົນກະທົບທາງບວກອ່ອນແອ
 - ມີຜົນກະທົບທາງລົບອ່ອນແອ -- ມີຜົນກະທົບທາງລົບປານກາງ --- ມີຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ເຂັ້ມແຂງ
 \$\$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ \$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປານກາງ \$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າ 0 ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າຫຼາຍ ? ບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້

3.10. ລັກສະນະຂອງຄໍາແນະນໍາຫຼັກຂອງຟາມທີ່ໃຊ້ມາດຕະການໃນການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF ສະເພາະຢູ່ໃນຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ (ສືບຕໍ່)

ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ	ປະສິດທິພາບ		ຄວາມຄຸ້ມຄໍາ/ການນໍາໃຊ້ຕົວຈິງ		ຄວາມຍືນຍົງ	
	ແຮງທີ່ມີຜົນຕໍ່ກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ	ໄລຍະເວລາ/ການຕ້ານທານຕໍ່ກັບຜົນ	ທໍາແຮງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ງ່າຍດາຍ ແລະ ໄວ	ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ການລົບກວນການຜະລິດ	ການຍອມຮັບຈາກທ້ອງຖິ່ນ
ມາດຕະການໃນການຮັບປະກັນການຈັດການຂີ້ໜູທີ່ເໝາະສົມ	+++	+++	++	\$	-	++
ການຈັດການກັບຂີ້ໜູ						
ສ້າງແຜນກາສຳຊີວະວິພາບໃນການຄຸ້ມຄອງຂີ້ໜູ	+++	+++	++	\$	-	++
ການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ພາຫະນະທີ່ໃຊ້ຂົນສົ່ງຂີ້ໜູ	+++	+++	+	\$\$	-	++

+++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກທີ່ເຂັ້ມແຂງ ++ ມີຜົນກະທົບທາງບວກປານກາງ + ມີຜົນກະທົບທາງບວກອ່ອນແອ
 - ມີຜົນກະທົບທາງລົບອ່ອນແອ -- ມີຜົນກະທົບທາງລົບປານກາງ --- ມີຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ເຂັ້ມແຂງ
 \$\$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ \$\$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປານກາງ \$ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າ 0 ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕໍ່າຫຼາຍ ? ບໍ່ສາມາດຮູ້ໄດ້

4 ຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ໃນລະຫວ່າງ ການລະບາດ (ສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ)

ຮູບແບບກ່ຽວກັບມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນ ເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນໃນການຄວບຄຸມ ແລະ ຍັບຍັ້ງສະຖານະການການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF (USDA & CFSPH, 2016). ໃນບາງກໍລະນີ, ມາດຕະການທີ່ນຳໃຊ້ອາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນຮັບມືແຫ່ງຊາດທີ່ມີເປົ້າໝາຍແນໃສ່ການກຳຈັດພະຍາດເມື່ອມີການລະບາດ. ການຮັບມືກັບການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ອາດລວມມີການພົວພັນກັບສະຖານທີ່ທີ່ມີການຕິດເຊື້ອ, ມີການສຳຜັດ ຫຼື ໃນສະຖານທີ່ທີ່ບໍ່ມີການຕິດເຊື້ອພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ເຂດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ບຸກຄະລາກອນທີ່ຮັບມືຈະຕ້ອງມີຄວາມລະມັດລະວັງເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການລະບາດຂອງພະຍາດ. ໃນທຸກໆສະຖານະການ, ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ມີການນຳໃຊ້ແມ່ນ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອຮັບປະກັນວ່າໄວຣັດ ASFV ແມ່ນມີການຍັບຍັ້ງພາຍໃນບໍລິເວນທີ່ຕິດເຊື້ອ ໃນຂະນະທີ່ເປັນການປ້ອງກັນການລະບາດໄປຍັງສະຖານທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີການຕິດເຊື້ອ (USDA & CFSPH, 2016).

ເຂດພູມສາດອາດໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນເຂດທີ່ມີການຕິດເຊື້ອ ຫຼື ບໍ່ມີການຕິດເຊື້ອ, ລວມທັງມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມທີ່ຈະມີ ຖ້າຫາກພາຍໃນເຂດດັ່ງກ່າວຫາກຕິດເຊື້ອ (USDA & CFSPH, 2016). ພາຍຫຼັງ ການລາຍງານ ແລະ ການກຳນົດກ່ຽວກັບການລະບາດ, ວິທີການຕິດຕາມແມ່ນ ຈະເຮັດໃຫ້ສາມາດກຳນົດສະຖານທີ່ໄດ້ໄວກ່ຽວກັບ ສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ມີການສຳຜັດອັນຕະລາຍ. ການຕິດຕາມ ຈະຕ້ອງກຳນົດເອົາທຸກໆການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງໝູ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໝູທີ່ມາຈາກ ແລະ ອອກຈາກສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ, ລວມທັງ ການຕິດຕາມຍ້ອນຫຼັງໄປ 30 ວັນ (FAO, 2009; USDA & CFSPH 2016). ປະເທດໃດໜຶ່ງອາດປະຕິບັດຕາມແຜນການແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍການຮັບມືກັບພະຍາດ ASF (ຖ້າຫາກມີ). ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຮູບແບບວິທີການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປັບໃຫ້ເຂົ້າກັບຫົວໜ່ວຍການຜະລິດໝູຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ການພິຈາລະນາທຸກໆເສັ້ນທາງທີ່ເປັນຄວາມສ່ຽງພ້ອມກັບມູນຄ່າຕ່ອງໂສ້ຂອງໝູ. ການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອແມ່ນ ເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ສຳຄັນໃນການນຳໃຊ້ຮູບແບບທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ມີການນຳໃຊ້ເວລາທີ່ມີການລະບາດ.

© MORU & University of Sydney/N. Matsumoto

4.1. ການກຳນົດເຂດຕິດເຊື້ອ, ສະຖານທີ່ ຫຼື ຂອບເຂດ

ພາຍຫຼັງ ມີການກຳນົດກ່ຽວກັບສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອພະຍາດ ASF, ທຸກໆຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມ ຈະຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວພາຍໃຕ້ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຢັບຢ້ຽມພະຍາດທີ່ໄວ (FAO, 2009). ປະສິບການຈາກ ລະບົບການລ້ຽງໝູຢູ່ຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍຢູ່ສະຫະພາບເອີຣົບ ແລະ ອາຊີ ໄດ້ພິສູດໃຫ້ເຫັນວ່າ ລະບົບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ມີການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ໄລຍະຍາວ. ສະນັ້ນ, ຈະຕ້ອງໃຫ້ຄວາມສົນໃຈສະເພາະຕໍ່ກັບລະບົບການລ້ຽງດັ່ງ ກ່າວໃນລະຫວ່າງການລະບາດ. ຂຶ້ນຢູ່ກັບສະຖານະການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ຂອງປະເທດສະເພາະ, ການກຳນົດພະຍາດ ASF ໃນປະເທດທີ່ມີຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ ອາດບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຕົວຈິງ. ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ ປະເທດດັ່ງກ່າວ ສ້າງມາດຕະການຄວບຄຸມສະເພາະຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ເປັນການເພີ່ມໃສ່ມາດຕະການທາງດ້ານສຸຂະອະນາໄມທີ່ເຊິ່ງເປັນ ສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນຮັບມືແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບພະຍາດ ASF. ມີບາງຂໍ້ແນະນຳຫຼັກກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສັງເກດການໃນລະຫວ່າງການລະບາດສຳລັບເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກສະໜາມ ເຊິ່ງປະ ກອບດ້ວຍ:

- ມາດຕະການທີ່ເຂັ້ມງວດໃນສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ບໍລິເວນອ້ອມຂ້າງ ຈະຕ້ອງແນໃສ່ລະບົບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ໂດຍສະເພາະການປ້ອງກັນການສຳຜັດ ລະຫວ່າງ ໝູທີ່ລ້ຽງຊະຊາຍ ແລະ ໝູປ່າ.
- ເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນການຄວບຄຸມໝູທີ່ລ້ຽງແບບຊະຊາຍ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງເກີດຂຶ້ນກ່ອນການລະບາດ. ຢ່າງໃດກໍ່ ຕາມ, ເມື່ອມີການລະບາດປະຫຼິ້ນ, ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງກັກກັນໝູຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ຖ້າຫາກ ບໍ່ມີຄອກໝູ, ຈະຕ້ອງໃຊ້ວິທີການຝຸກເຊືອກລ່າມທີ່ມີມະນຸສະທຳ ແລະ ຖືກກັບຕົວຈິງ. ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະປ້ອງ ກັນການສຳຜັດກັບໝູທີ່ຖືກປ່ອຍລ້ຽງຊະຊາຍ, ໝູປ່າ ແລະ ໂຕເຫັບ. ຟາມທີ່ເປັນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ມີຮົວອ້ອມ ຈະ ຕ້ອງສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນການກັກກັນໝູຕື່ມໃນລະຫວ່າງການລະບາດ.
- ຖ້າຫາກ ຟາມທີ່ເປັນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ສາມາດມີງົບປະມານໃນການປັບປຸງຮົ້ວ ແລະ ເສີມຮົ້ວໃຫ້ເປັນສອງຊັ້ນ ແມ່ນສາມາດກັກກັນໝູແບບປ່ອຍໄດ້. ຟາມອື່ນໆ ທີ່ມີໂຄງສ້າງໃນການຂັງໝູ ເຊິ່ງເຮັດຈາກຊີມັງ ຫຼື ໄມ້ອາດນຳໃຊ້ເປັນຮົ້ວ ຊັ້ນດຽວ.
- ມາດຕະການທາງດ້ານສຸຂະອະນາໄມທີ່ຈະຕ້ອງມີໃນສະຖານທີ່ຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍໃນ ລະຫວ່າງການລະບາດ ເຊິ່ງ ປະກອບດ້ວຍ:
 - ການເພີ່ມຄວາມຖີ່ໃນການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ;
 - ການກັກກັນໃນຄອກທີ່ສ້າງຂຶ້ນບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ໝູບ້ານທີ່ລ້ຽງແບບຊະຊາຍ; ແລະ
 - ບໍ່ເອົາໝູໃໝ່ເຂົ້າມາລ້ຽງ.

4.1.1. ການກຳນົດຂອບເຂດ

ຂອບເຂດ ແມ່ນໝາຍເຖິງ ສ່ວນໜຶ່ງຂອງປະເທດ ຫຼື ອະນາເຂດທີ່ໄດ້ມີການໝາຍເຂດແດນໂດຍທຳມະຊາດ ຫຼື ການໝາຍຢ່າງເປັນ ທາງການ ເຊິ່ງປະຊາກອນຂອງສັດ ຫຼື ປະຊາກອນຍ່ອຍ ແມ່ນໄດ້ຮັບການກຳນົດໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ໃນການກຳນົດສະ ຖານະທາງສຸຂະພາບສະເພາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບພະຍາດ (ເຊັ່ນ: ໄວຣັດ ASFV) ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການປ້ອງກັນ, ຄວບຄຸມ ຫຼື ການ ຄ້າສາກິນ (OIE, 2019a).

ໃນລະຫວ່າງການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF, ເຂດພູມິສາດ ທີ່ໄດ້ມີການກຳນົດຂອບເຂດກ່ຽວກັບການຕິດເຊື້ອແມ່ນໄດ້ຮັບການ ກຳນົດອອກແບບພາຍໃຕ້ມາດຕະການກັກກັນທີ່ເຂັ້ມງວດ (FAO, 2009; OIE, 2019a). ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອແມ່ນ ຂະຫຍາຍອອກ ໄປໃນວົງລັດສະໝີທີ່ກ້ວາງນັບຈາກບໍລິເວນທີ່ຕ້ອງສົ່ງໄສວ່າຕິດເຊື້ອ ຫຼື ອາດມີການກຳນົດໃຫ້ເປັນຫົວໜ່ວຍການລະບາດວິທະຍາ ພື້ນຖານ, ເຊິ່ງມີການຕິດເຊື້ອບ້ານເກີດຂຶ້ນ. ເຊິ່ງສາມາດປະຕິບັດເມື່ອລັດສະໝີຂອງການຕິດເຊື້ອແມ່ນ ທັບຊ້ອນກັນ ເຊິ່ງເກີນຂອບ ເຂດໃນຕົວເມືອງ. ຂອບເຂດການບໍລິຫານ ຫຼື ມາດຕະການທາງດ້ານລະບາດວິທະຍາອື່ນໆ ເຊິ່ງມາດຕະການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອາດມີການ

ນຳໃຊ້ເພື່ອກຳນົດໂຊນ (OIE, 2019a). ມາດຕະການຄວບຄຸມຕົວຈິງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງພາຍໃນເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອຈະຕ້ອງວາງເປົ້າໝາຍໃສ່ຖະໜົນທີ່ມີລົດຫຼາຍທີ່ໄກ້ກັບໂຮງຂ້າສັດ, ເຂດທີ່ມີຄວາມໜາແໜ້ນຂອງໝູທີ່ສູງ, ທາງດ່ວນ ແລະ ທາງລົດໄຟ. ໃນລະບົບການຜະລິດຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ອາດຈະບໍ່ພຽງພໍໃນການກຳນົດໂຊນທີ່ຕິດເຊື້ອ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຄົນກາງອາດມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຄື່ອນຍ້າຍໝູ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໝູທີ່ຕິດເຊື້ອທີ່ຜິດກົດໝາຍ (USDA & CFSPH, 2016). ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດຈະຕ້ອງ ປະສານກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ຮັກສາຄວາມປອດໄພພາຍໃນປະເທດເພື່ອບັງຄັບໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມໃນການກັກກັນ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ຮັກສາຄວາມປອດໄພ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ເສັ້ນທາງທີ່ບໍ່ປົກກະຕິ, ໂດຍສະເພາະທີ່ນຳໃຊ້ໂດຍລົດຈັກ ແມ່ນໄດ້ມີການກວດຍາມ (ຖ້າຫາກວ່າ ມີຊັບພະຍາກອນສະໜອງໃຫ້). ການຕັ້ງຖະໜົນລວມກັນ, ການປິດຖະໜົນຊົ່ວຄາວ ແລະ ການກວດພາຫະນະທີ່ເຂົ້າມາຈາກເປັນກາຫລຸດຜ່ອນຄວາມຖີ່ຂອງການຂາຍທີ່ແຕກຕື່ນ, ການຂ້າແລະ ການຂົນສົ່ງເມື່ອມີການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF. ເຊິ່ງບັນດາກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ແມ່ນລວມເອົາເຫດຜົນວ່າເປັນຫຍັງຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ໄລຍະຍາວໄດ້. ສະຖານະການລະບາດ ແລະ ນິຍາມແມ່ນໄດ້ກຳນົດໃນ ຕາຕະລາງທີ 1.

ການຂົນສົ່ງພື້ນຖານເຊັ່ນ: ການໃຊ້ເຄື່ອງໝາຍ, ແຜນທີ່, ປ້າຍບອກ, ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ຂຽນແລະອື່ນໆອາດພຽງພໍໃນການເລີ່ມການວາງແຜນ ແລະ ການກຳນົດເຂດທີ່ເໝາະສົມ, ລວມທັງ ມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມ (FAO, 2019).

ຕາຕະລາງທີ 1. ນິຍາມຂອງການກຳນົດເຂດ (ແຜນໃນການກະກຽມ ແລະ ຮັບມືກັບພະຍາດຕ່າງປະເທດຂອງອົງການ USDA).

ເຂດ	ນິຍາມ
ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ (IZ)	ເຂດທີ່ອ້ອມແອ້ມອາຄານທີ່ຕິດເຊື້ອ.
ເຂດປ້ອງກັນ (BZ)	ເຂດທີ່ອ້ອມແອ້ມເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ ຫຼື ມີການສຳຜັດກັບສະຖານທີ່.
ຄວບຄຸມ (CA)	ປະກອບມີເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ເຂດປ້ອງກັນ.
ເຂດເຝົ້າລະວັງ (SZ)	ເຂດຂ້າງນອກ ແລະ ລຽບຊາຍແດນຂອງເຂດຄວບຄຸມ.
ເຂດເສລີ (FA)	ເຂດທີ່ນອກການຄວບຄຸມ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: USDA & CFSPH, 2016

ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ

ເຂດຕິດເຊື້ອແມ່ນ ເຂດທີ່ມີການຢືນຢັນວ່າມີການຕິດເຊື້ອຈາກໄວຣັດ ASFV (OIE, 2019a). ເຊິ່ງນີ້ອາດເປັນເຂດທີ່ມີການຕິດໄວຣັດ ASFV ພາຍໃນປະເທດ, ແຕ່ວ່າ ເຂດອື່ນຍັງປາສະຈາກໄວຣັດ ASFV ຫຼື ໂຊນທີ່ຢູ່ພາຍໃນປະເທດທີ່ປາສະຈາກພະຍາດ ASF ແຕ່ວ່າມີການປະທຸຂຶ້ນຂອງໄວຣັດ ASFV ເກີດຂຶ້ນ (USDA & CFSPH, 2016; OIE, 2019a). ໃນລະຫວ່າງການລະບາດທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ, ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອແມ່ນ ໄດ້ຮັບການກຳນົດໃຫ້ເປັນເຂດທີ່ມີການອ້ອມຮອບໂດຍຟາມທີ່ໄດ້ມີການກຳນົດວ່າຕິດເຊື້ອ, ຄົວເຮືອນ ຫຼື ບ້ານ. ເຂດແດນແມ່ນ ໄດ້ຮັບການກຳນົດໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແລະ ມີການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສະຖານະການດ້ານການລະບາດວິທະຍາທີ່ກຳລັງເກີດຂຶ້ນ (USDA & CFSPH, 2016). ການນຳໃຊ້ລັດສະໝີໃນການກຳນົດໂຊນອາດບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ຕົວຈິງເນື່ອງຈາກທຳມະຊາດຂອງການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ໃນລະຫວ່າງການລະບາດ (USDA & CFSPH, 2016). ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຈຸດສຳຄັນພາຍໃນເຄື່ອງຄ່າຍຕ່ອງໂສ້ທາງດ້ານມູນຄ່າຂອງຊີ້ນໝູ ຈະຕ້ອງໄດ້ລວມເອົາເຂດຕິດເຊື້ອທີ່ໄດ້ກຳນົດ ເຊິ່ງອາດເປັນໂຕຂັບເຄື່ອນການລະບາດຈາກເຂດທີ່ໄກອອກໄປຈາກບ່ອນທີ່ຕິດເຊື້ອຕື່ມ (FAO, 2009).

ມາດຕາ 15.1.3 ວ່າດ້ວຍ ລະຫັດຂອງສຸຂະພາບສັດຂອງ OIE ແມ່ນໄດ້ກຳນົດບັນດາຂັ້ນຕອນທີ່ມີການແນະນຳໃຫ້ບັນລຸເສລີພາບພາຍຫຼັງ ການສູນເສຍສະຖານະເສລີພາບ (OIE, 2019b). ໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນຂອງການລະບາດ, ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອທີ່ໄດ້ຮັບການກຳນົດ ຈະຕ້ອງໄດ້ລວມເອົາຄວາມບໍ່ແນ່ນອນໃນກໍລະນີທີ່ມີການລະບາດ. ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຫຼຸດລົງ ເນື່ອງຈາກມີຂໍ້ມູນສະໜອງໃຫ້ຕື່ມ (USDA & CFSPH, 2016).

ບັນດາປະເທດທີ່ມີການສິ້ນສຸດການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ອາດມີການສ້າງໂຊນທີ່ປາສະຈາກພະຍາດ ASF ເທື່ອລະກ້າວພາຍໃນປະເທດ ໂດຍການບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ ເຊິ່ງເລີ່ມຈາກເຂດພູມິສາດຂະໜາດນ້ອຍເຊິ່ງຮູ້ຈັກວ່າເປັນ ເຂດທີ່ປາສະຈາກພະຍາດ ASF. ຄຽງຄູ່ກັບການເຜົາລະວັງທີ່ເຂັ້ມງວດ, ມາດຕະການດ້ານສຸຂະອະນາໄມໃນເຂດດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງລວມເອົາການກັກກັນ ແລະ ການຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍ, ລວມທັງ ການຊີ້ນຳທີ່ເຂັ້ມງວດກ່ຽວກັບຕະຫຼາດທີ່ຂາຍໝູເປັນໂຕ, ຕາມເຮືອນ ແລະ ໂຮງຂ້າສັດ. ການພິຈາລະນາທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ກຳນົດໃນເອກະສານສະບັບນີ້, ຖ້າຫາກ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງໂດຍຊາວກະສິກອນ ແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ສາມາດເປັນໄປໄດ້.

ເຂດປ້ອງກັນ

ເຂດນີ້ ແມ່ນມີການອ້ອມຮອບເຂດທີ່ມີການກຳນົດວ່າເປັນເຂດຕິດເຊື້ອໂດຍທັນທີ (USDA & CFSPH, 2016).

ເຂດຄວບຄຸມ

ນີ້ເປັນເຂດທີ່ມີການຕິດເຊື້ອ ແລະ ມີການລວມກັບເຂດປ້ອງກັນ (USDA & CFSPH, 2016).

ເຂດເຜົາລະວັງ

ນີ້ເປັນເຂດທີ່ຢູ່ນອກ ແລະ ລຽບຕາມເຂດແດນຂອງເຂດຄວບຄຸມ. ນີ້ກວມເອົາເຂດທີ່ກ້ວາງ ແລະ ອາດຂະຫຍາຍໄປຫຼາຍໆເຂດບໍລິຫານ (USDA & CFSPH, 2016).

ໂຊນປ້ອງກັນ

ເຂດທີ່ປາສະຈາກ ASF ແມ່ນຈະປະກອບດ້ວຍເຂດທັງໝົດທີ່ຢູ່ນອກເຂດຄວບຄຸມ, ລວມທັງ ເຂດການເຜົາລະວັງ (USDA & CFSPH, 2016). ເມື່ອມີການລະບາດ, ເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການເຕືອນລະດັບສູງກ່ຽວກັບຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ພະຍາດ ASF ຈະເຂົ້າມາ. ບັນດາປະເທດທີ່ປະສົບກັບການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ເປັນຄັ້ງທຳອິດ ຈະຕ້ອງເພີ່ມກິດຈະກຳການເຜົາລະວັງພາຍໃນໂຊນທີ່ປາສະຈາກພະຍາດ ASF ໃນຂະນະທີ່ມີການບັງຄັບໃຊ້ການກັກກັນທີ່ເຂັ້ມງວດ ແລະ ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນໂຊນທີ່ຕິດເຊື້ອ.

4.1.2. ການກຳນົດສະຖານທີ່ສຳລັບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍໃນລະຫວ່າງການລະບາດ

ໃນລະຫວ່າງການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF, ສະຖານທີ່ຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຄົວເຮືອນ, ຟາມ ຫຼື ທັງໝົດບ້ານ ແມ່ນຈະມີການພິຈາລະນາວ່າເປັນ ຫົວໜ່ວຍການລະບາດວິທະຍາທີ່ມີຄວາມສົນໃຈເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການຄວບຄຸມ. ຂຶ້ນຢູ່ກັບການເຊື່ອມໂຍງທາງດ້ານການລະບາດວິທະຍາໄປຫາສະຖານທີ່ອື່ນ ເຊິ່ງໄດ້ມີການກຳນົດວ່າຈະມີການຕິດເຊື້ອຈາກໄວຣັດ ASFV, ສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວອາດໄດ້ຮັບການກຳນົດໃຫ້ເປັນສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ, ສະຖານທີ່ມີການສຳຜັດອັນຕະລາຍ, ສະຖານທີ່ຄວາມສ່ຽງ, ສະຖານທີ່ໆໄດ້ມີການຕິດຕາມ ຫຼື ສະຖານທີ່ໆປາສະຈາກພະຍາດ (USDA & CFSPH, 2016). ເຊິ່ງບັນດາສະຖານທີ່ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດໃນຕາຕະລາງທີ 2.

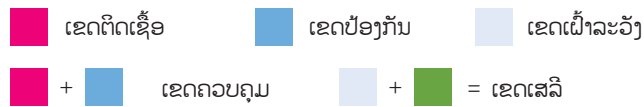
ຕາຕະລາງທີ 2. ນິຍາມຂອງການກຳນົດເຂດ

ສະຖານທີ່	ນິຍາມ	ເຂດ
ສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ (IP)	ສະຖານທີ່ທີ່ຄາດຄະເນວ່າ ມີກໍລະນີທີ່ເປັນບວກໃນການຕິດເຊື້ອ ຫຼື ມີການຢືນຢັນກໍລະນີຕິດເຊື້ອ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຜົນຂອງການທົດລອງໃນຫ້ອງວິໄຈ, ອາການທີ່ສາມາດປຽບທຽບໄດ້, ການກຳນົດນິຍາມຂອງພະຍາດ ASF ແລະ ມາດຕະຖານສາກົນ.	ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ
ສະຖານທີ່ມີການລຳຜັດ (CP)	ສະຖານທີ່ທີ່ມີໝູ່ທີ່ອາດຕິດເຊື້ອພະຍາດ ASF ບໍ່ວ່າທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ, ລວມທັງ ການທີ່ຢູ່ກັບສັດ, ຜະລິດຕະພັນສັດ, ໄຮຜຸ່ນ ຫຼື ຄົນທີ່ຕິດເຊື້ອຈາກສະຖານທີ່.	ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ, ເຂດປ້ອງກັນ
ສະຖານທີ່ຕ້ອງສົ່ງໃສ (SP)	ສະຖານທີ່ທີ່ພາຍໃຕ້ການສືບສວນ-ສອບສວນ ເນື່ອງຈາກ ໄດ້ມີການລາຍງານວ່າ ໝູ່ແມ່ນມີອາການທີ່ສະແດງອອກທີ່ຄ້າຍກັບເປັນພະຍາດ ASF. ເຊິ່ງນີ້ແມ່ນສຳລັບການກຳນົດສະຖານທີ່ໄລຍະສັ້ນ.	ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ, ໂຊນປ້ອງກັນ, ເຂດເຝົ້າລະວັງ
ສະຖານທີ່ຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ (ARP)	ສະຖານທີ່ທີ່ມີໝູ່, ແຕ່ວ່າ ບໍ່ມີໝູ່ໂຕໃດທີ່ສະແດງອາການທີ່ມີອາການທີ່ສະແດງອອກທີ່ຄ້າຍກັບເປັນພະຍາດ ASF. ສະຖານທີ່ສະແດງອອກວ່າ ບໍ່ແມ່ນສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ. ສະຖານທີ່ຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ ອາດຍ້າຍສັດທີ່ໜ້າສົງໄສ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນທີ່ໜ້າສົງໄສພາຍໃນເຂດຄວບຄຸມທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ. ເຊິ່ງມີພຽງແຕ່ສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອແມ່ນສາມາດເປັນສະຖານທີ່ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມ.	ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ, ເຂດປ້ອງກັນ
ສະຖານທີ່ມີການຕິດຕາມ (MP)	ສະຖານທີ່ທີ່ມີຈຸດປະສົງໃນການສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ບໍ່ມີການຕິດເຊື້ອ, ສະຖານທີ່ຕິດຕໍ່ ຫຼື ສະຖານທີ່ຕ້ອງສົ່ງໃສ, ມີພຽງແຕ່ສະຖານທີ່ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະເປັນສະຖານທີ່ໄດ້ມີການຕິດຕາມ. ສະຖານທີ່ໄດ້ມີການຕິດຕາມດັ່ງກ່າວ ແມ່ນສາມາດປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໃນການຍ້າຍສັດທີ່ສົງໄສ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນທີ່ນອກເໜືອເຂດການຄວບຄຸມທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.	ເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ, ເຂດປ້ອງກັນ
ສະຖານທີ່ເສລີ (FP)	ສະຖານທີ່ຢູ່ນອກເຂດຄວບຄຸມ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຢູ່ໃນການຕິດຕໍ່ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຢູ່ໃນການຕິດຕໍ່ ຫຼື ສະຖານທີ່ຕ້ອງສົ່ງໃສ.	ເຂດເຝົ້າລະວັງ, ເຂດປາສະຈາກການຕິດເຊື້ອ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: USDA & CFSPH, 2016

ການກຳນົດເຂດໃນລະຫວ່າງການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF

ເຂດ

ພາບແມ່ນບໍ່ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍ

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: USDA & CFSPH, 2016

4.2. ການຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍໃນເວລາທີ່ມີການລະບາດ

ມາດຕະການໃນການກັກກັນ ແລະ ການຄວບຄຸມເພື່ອຮັບມືໃນລະຫວ່າງການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ແມ່ນເປັນສິ່ງຈຳເປັນສຳລັບຄວາມພະຍາຍາມໃນການຄວບຄຸມທີ່ສຳເລັດ (USDA & CFSPH, 2016; Geering et al., 2001). ການເຄື່ອນຍ້າຍໝູທີ່ອາດຕິດເຊື້ອ, ຜະລິດຕະພັນທີ່ປິ່ນເປື້ອນ ແລະ ການຈໍລະຈອນລະຫວ່າງຄົນ ແລະ ການຂົນສົ່ງຈາກເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອແມ່ນເປັນການແຜ່ລະບາດພະຍາດ ASF ທີ່ວ່ອງໄວ. ຈຸດປະສົງຂອງຄວາມພະຍາຍາມໃນການຄວບຄຸມໄວຣັດ ASFV ແມ່ນເພື່ອປ້ອງກັນໄວຣັດຈາກການເຂົ້າເຖິງໝູທີ່ສິ່ງໃສ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ໝູປ່າ ໂດຍການກຳຈັດແຫຼ່ງທີ່ຕິດເຊື້ອ. ເຊິ່ງນີ້ອາດລວມມີ ການທຳລາຍໝູທີ່ສຳຜັດຫຼື ຕິດເຊື້ອພະຍາດ, ລວມທັງ ການຫ້າມທາງການຄ້າຈາກເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ການກຳຈັດຊາດໝູເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍໃນອະນາເຂດຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ອາດເປັນສິ່ງທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ. ສະນັ້ນ, ຍຸດທະສາດໃນການຄວບຄຸມທີ່ເປັນທາງເລືອກ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມ ຕົວຢ່າງ: ການຫາຈັງຫວະທີ່ໄດ້ຮັບການດັດແປງ ຫຼື ການທົດລອງ ແລະ ຍຸດທະສາດໃນການຄວບຄຸມການຂ້າສັດ ອາດໄດ້ມີການນຳໃຊ້ໃນສະຖານທີ່ໜຶ່ງແຫ່ງທີ່ສົ່ງໃສ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງວຽງແທນທີ່ຈະເປັນການການຫາຈັງຫວະ (FAO, 2017).

ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດແມ່ນ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໂດຍນິຕິກຳທີ່ມີຢູ່ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ມີການອອກມາດຕະການທາງດ້ານສຸຂະອະນາໄມທີ່ເຂັ້ມງວດໂດຍທັນທີໃນການຢຸດ, ກັກກັນ ຫຼື ຈຳກັດການເຄື່ອນຍ້າຍຊົ່ວຄາວໃນການເຂົ້າ-ອອກ ໂຊນຄວບຄຸມ ແລະ ສະຖານທີ່ມີການສຳຜັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (SPS, 2019). ໄດ້ມີການແນະນຳໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໃຫ້ກຳນົດແຜນການຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍສຳລັບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍເຂົ້າໃນແຜນການຄວບຄຸມພະຍາດ ASF ແຫ່ງຊາດ. ໃນທາງທີ່ດີ, ຄວນຈະມີການກຳນົດໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງຂອງອົງກອນທີ່ຊັດເຈນ, ກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບບົດບາດຂອງພະນັກງານທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມທີ່ກ່ຽວທຸກໆຄົນ. ຄຳສັ່ງທີ່ເໝາະສົມທີ່ໄດ້ມີການກຳນົດໂດຍນິຕິກຳໃນການຊ່ວຍໃຫ້ບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ແມ່ນສາມາດນຳເອົາມາໃຊ້ໄດ້ທັນທີ (USDA & CFSPH, 2016). ໃນກໍລະນີທີ່ຂາດນິຕິກຳທີ່ຊັດເຈນ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງມີແຜນການສື່ສານທີ່ພ້ອມ ເຊິ່ງເປັນໜຶ່ງອົງປະກອບເພື່ອທີ່ຈະຮັບປະກັນການເຂົ້າຮ່ວມຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍໃນຄວາມພະຍາຍາມໃນການຄວບຄຸມ. ແຜນຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສະພາບການຂອງປະເທດ ແລະ ສິ່ງທີ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ເພື່ອຮັບປະກັນການຮ່ວມມື. ນີ້ເປັນສິ່ງສຳຄັນເນື່ອງຈາກການຂົນສົ່ງໝູທີ່ຕິດເຊື້ອທີ່ຂ້າຄາມເຮືອນ ແລະ ໝູທີ່ເປັນແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຈະສືບຕໍ່ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງຂໍ້ຈຳກັດທີ່ມີກ່ຽວກັບການເຄື່ອນຍ້າຍ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ໃນຖານະທີ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການໂຕ້ຕອບ ແມ່ນຈະມີການປະເມີນທີ່ເກີດຂຶ້ນພ້ອມກັນກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຂອງການແຜ່ເຊື້ອ ລະຫວ່າງ ເຂດ ແລະ ບັນດາປະເທດເພື່ອນບ້ານ. ສະຖານທີ່ຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ໄດ້ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນສະຖານທີ່ຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງສູງ ຈະຕ້ອງຖືກຫ້າມຈາກການໄດ້ຮັບ ແລະ ການຂົນສົ່ງໄປຫາໂຮງຂ້າສັດ ຫຼື ສະຖານທີ່ອື່ນໆ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ກ່ຽວກັບສະຖານທີ່ທີ່ບໍ່ມີການເຊື່ອມໂຍງທາງດ້ານການລະບາດວິທະຍາ ໄປຫາ ບ່ອນທີ່ຕິດເຊື້ອ, ການສຳຜັດອັນຕະລາຍໃນອາຄານ, ຮັບເອົາການປະນຸຍາດພິເສດໃນການຍ້າຍສັດໄປໂຮງຂ້າສັດພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄພທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ເຂັ້ມງວດ (SPS, 2019). ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງດຳເນີນການວິເຄາະດ້ານ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ-ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມທີ່ຈະໃຊ້ໃນລະຫວ່າງ ການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ໃນຂົງເຂດສະເພາະ ຫຼື ເຂດກ່ອນການເລີ່ມປະຕິບັດມາດຕະການດັ່ງກ່າວ.

4.3. ຂໍ້ແນະນຳກ່ອນການເຄື່ອນຍ້າຍສຳລັບການຂົນສົ່ງທີ່ມີຊີວິດ

- ມີພຽງແຕ່ໝູ່ທີ່ມາຈາກເຂດທີ່ປາສະຈາກໄວຣັດ ASFV, ເຂດ ຫຼື ສະຖານທີ່, ລວມມີ ເຂດຄວບຄຸມທີ່ມີການອະນຸຍາດທີ່ເໝາະສົມ ເຊິ່ງອາດມີການຂົນສົ່ງໄປຟາມອື່ນ. ກ່ອນທີ່ຈະມີການຂົນສົ່ງ, ໝູ່ອາດມີການກັກກັນແຍກໄວ້ເປັນເວລາ 15 ວັນ ເພື່ອຮັບປະກັນການປາສະຈາກໆເງື່ອນໄຂ (OIE, 2019d; SPS, 2019). ນີ້ແມ່ນເປັນສິ່ງຈຳເປັນເນື່ອງຈາກອາການທີ່ຮອງລົງມາອາດບໍ່ເຫັນ.
- ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຟາມທີ່ເປັນຕົ້ນທາງຂອງໝູ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂັ້ນພື້ນຖານ, ຮັບປະກັນການຂົນສົ່ງທີ່ມີມະນຸດສະທຳທີ່ສາມາດຮັບປະກັນໄດ້ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳທີ່ເຂັ້ມງວດໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.
- ລົດບັນທຸກຂົນສົ່ງ ຈະຕ້ອງໃຊ້ເສັ້ນທາງທີ່ໄດ້ກຳນົດໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ, ຮັບປະກັນວ່າ ມີການຂົນສົ່ງໝູ ແລະ ຜະລິດຕະພັນໝູໃນໄລຍະໃກ້ທີ່ປະຕິບັດທາງດ້ານມະນຸດສະທຳ ແລະ ທ້າຍສຸດແມ່ນມັງໜ້າໂດຍກົງໄປຫາຟາມປາບທາງໂດຍທີ່ບໍ່ມີການຢຸດທີ່ຕະຫຼາດຂາຍໝູ ຫຼື ຟາມອື່ນໆ.
- ລົດບັນທຸກຂົນສົ່ງ ຈະຕ້ອງສາມາດຂົນສົ່ງອາຫານສັດ ແລະ ນ້ຳຢ່າງພຽງພໍຈາກບ່ອນຕົ້ນທາງ ໄປຫາ ປາຍທາງ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງແຫຼ່ງອາຫານທີ່ມັງໜ້າໄປປາຍທາງ.

5

ບັນດາຂໍ້ແນະນຳໃນການຂ້າໝູໃນເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ

ມາດຕະຖານທາງດ້ານສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນແຕກຕ່າງກັນໃນບັນດາໂຮງຂ້າສັດແຕ່ລະແຫ່ງ ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບປະເພດ ແລະ ກຳລັງ. ນອກນັ້ນ, ໝູຫຼາຍໆໂຕແມ່ນມີການຂ້າໃນເຮືອນສຳລັບການບໍລິໂພກທ້ອງຖິ່ນເຊິ່ງບໍ່ມີການກວດກາຊັ້ນຢ່າງເປັນທາງການ. ນີ້ເປັນການເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຂອງການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ຖ້າຫາກມີການແບ່ງປັນຊັ້ນລະຫວ່າງສະມາຊິກຄອບຄົວທີ່ຢູ່ຫ່າງກັນ ຫຼື ມີການຂາຍທີ່ຜິດກົດໝາຍຕາມຕະຫຼາດທີ່ປຽກຊຸ່ມ. ກຳມະກອນທີ່ເຮັດວຽກໃນໂຮງຂ້າສັດ, ຄົນຂາຍຊັ້ນ ທີ່ໃຫ້ບໍລິການແກ່ບຸກຄົນ ແລະ ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ຂ້າໝູດ້ວຍຕົນເອງອາດມີການປົນເປື້ອນ ແລະ ເປັນພາຫະໃນການແຜ່ກະຈາຍຂອງພະຍາດ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການໃຫ້ບໍລິການກ່ອນການຕາຍ ແລະ ຫຼັງການຕາຍຂອງສັດແມ່ນສາມາດເຮັດໄດ້ໃນລະຫວ່າງການຂ້າສັດດັ່ງກ່າວ. ມີບາງຂໍ້ແນະນຳໃຫ້ຫຼຸດຜ່ອນການຂ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການແຜ່ກະຈາຍຂອງໄວຣັດ ASFV ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ:

- ການເຂົ້າເຖິງເຂດການຂ້າສັດຂອງສະຖານທີ່ຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄວບຄຸມເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ແຂກ ແລະ ສັດລ້ຽງຕາມເຮືອນປະເພດອື່ນໆແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບການປົນເປື້ອນ (Skaarup, 1985; Wirtanen & Salo, 2014).
- ຈຸດທີ່ຂ້າໝູ ຈະຕ້ອງຢູ່ຫ່າງຈາກບ່ອນລ້ຽງໝູ ພ້ອມກັບການກຳນົດຂັ້ນຕອນທີ່ເປັນເສັ້ນທາງໄປທິດທາງດຽວຈາກບ່ອນທີ່ເປີເປື້ອນ (ບ່ອນທີ່ໝູເຮັດໃຫ້ຕົກໃຈ ແລະ ຂ້າ) ໄປຫາ ບ່ອນທີ່ສະອາດ (ການຄົວ ແລະ ການຕັດໃຫ້ເປັນສ່ວນ) (Chenais et al., 2017).
- ຈະຕ້ອງມີການບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະການທີ່ເຂັ້ມງວດໂດຍພະນັກງານພາກສະໜາມໃນການປ້ອງກັນການໃຫ້ອາຫານສັດປະເພດເຊັ່ນ: ເລືອດ ແລະ ເຄື່ອງໃນສັດໃນໂຮງຂ້າສັດໃຫ້ໝູ ເນື່ອງຈາກພາກສ່ວນດັ່ງກ່າວແມ່ນພົວພັນກັບຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານໄວຣັດ ASFV.
- ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງລັດຖະບານທ້ອງຖິ່ນໃນການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນໂຮງຂ້າສັດ ແລະ ຄອກໝູ ແມ່ນສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງໄວຣັດ ASFV ເນື່ອງຈາກສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຄວາມສະອາດສາມາດໄດ້ຮັບການປັບປຸງ. ນອກນັ້ນ, ການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ດີ ລວມທັງ: ການກຳຈັດ, ການຊຳລະລ້າງ, ການສະໜອງນ້ຳ ແລະ ການບຳບັດຂີ້ໝູທີ່ພຽງພໍ, ລວມທັງການຂົນສົ່ງແມ່ນສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV ໄດ້ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ.
- ໂຮງຂ້າສັດ ອາດເປັນຈຸດທີ່ກະຈາຍໄວຣັດ ASFV ເນື່ອງຈາກໝູຈາກຫຼາຍໆເຂດ ແລະ ຄອກມີມາລວມກັນເພື່ອຂ້າ ແລະ ຄົວ. ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນພົວພັນກັບການຈຳລະຈອນທີ່ແອອັດ ແລະ ຄົນ ເຊິ່ງເປັນການເພີ່ມຄວາມສ່ຽງໃນການລະບາດຂອງໄວຣັດ ASFV.
- ໃນໂຮງຂ້າສັດຂະໜາດໃຫຍ່, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດທີ່ບັງຄັບໃຊ້ການບໍລິການການຂ້າໝູກ່ອນການຕາຍ ແລະ ຫຼັງການຕາຍ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ບໍ່ມີສັດທີ່ຕິດພະຍາດຖືກຂ້າ.

- ທີ່ຈຸດຂ້າສັດຂອງຄົວເຮືອນ, ສາມາດເຮັດໃຫ້ຊາວກະສິກອນມີຄວາມເຊື່ອໜັ້ນໄດ້ໂດຍຜ່ານການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມເພື່ອໃຫ້ສາມາດກຳນົດກ່ຽວກັບອາການຂອງສັດກ່ອນການຂ້າ.
- ໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ເຂດທີ່ດຳເນີນງານແມ່ນສະອາດ ແລະ ໄດ້ຮັບການຂ້າເຊື້ອໃນຕອນທ້າຍຂອງແຕ່ລະວັນ ເພື່ອກຳຈັດຂີ້ໜູ ແລະ ເສດຕ່າງໆທີ່ອາດປົນເປື້ອນ.
- ໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ໄດ້ມີການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອຢ່າງສະອາດຖີ່ຖ້ວນໃນພາຫະນະທຸກໆປະເພດທີ່ຂົນໜູເຂົ້າມາໃນສະຖານທີ່, ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈແກ່ກົງລໍ້, ບ່ອນທີ່ລີ້ຊ້ອນ ແລະ ທາງດ້ານຂ້າງ.
- ໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນ ການຄວບຄຸມຂັ້ນສູງສຸດຕໍ່ກັບແມງໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ເໝາະສົມ.

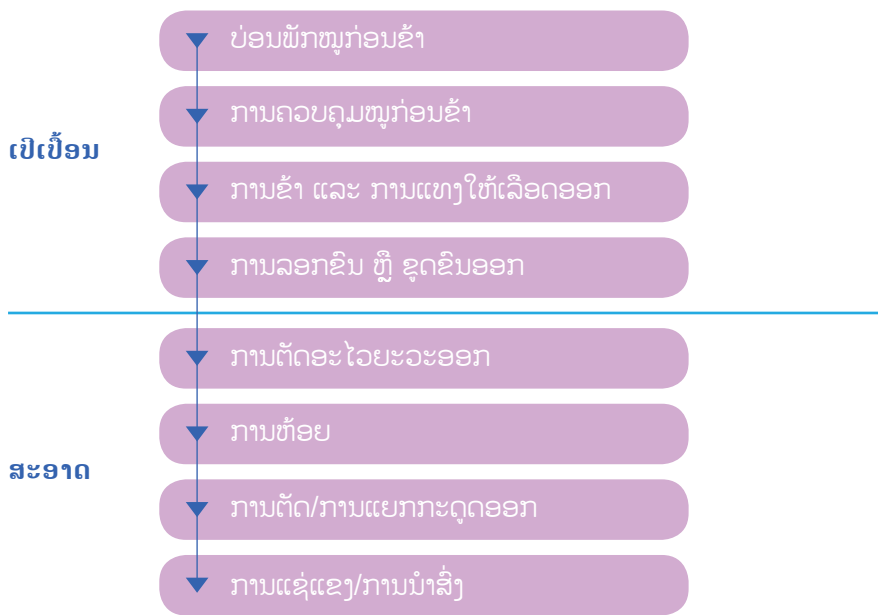
5.1. ການຂ້າໃນຄົວເຮືອນ

ການຂ້າໃນຄົວເຮືອນ ໝາຍເຖິງ ການຂ້າໜູໃນສະຖານທີ່ຂອງຊາວກະສິກອນທີ່ມີຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນ ເພື່ອການບໍລິໂພກສ່ວນຕົວ ແລະ ສະມາຊິກຄອບຄົວ (FSA, 2020). ສຳລັບ ຈຸດປະສົງໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມໄວຣັດ ASFV, ພວກເຮົາ ສາມາດລວມເອົາເຈົ້າຂອງໜູທີ່ສົ່ງໜູເປັນໂຕໄປໂຮງຂ້າສັດເພື່ອການຂ້າເອົາຊີ້ນ. ໃນການປັບປຸງສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຄວາມສະອາດ:

- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຊີ້ນສຳລັບການບໍລິໂພກຂອງຄົນ ແມ່ນມາຈາກໂຮງຂ້າສັດທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ ພາຍໃຕ້ການເບິ່ງແຍງຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ພາກສະໜາມ (FSA, 2020).
- ຖ້າຫາກ ຈະມີການຂົນສົ່ງໜູໄປໂຮງຂ້າສັດ ແລະ ຈຳໜ່າຍໃນຕະຫຼາດ, ຈະຕ້ອງມີການແຍກເປັນເວລາ 15 ວັນໂດຍທີ່ບໍ່ມີອາການໃດໆ. ຖ້າຫາກ ບໍ່ສາມາດແຍກໄດ້, ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງຫຼີກລ້ຽງບໍ່ເອົາໜູໃໝ່ເຂົ້າມາໃນຝູງໃນລະຫວ່າງ 15 ວັນດັ່ງກ່າວ.
- ການຂ້າໃນຄົວເຮືອນ ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ ຖ້າຫາກມີໜູພຽງໂຕດຽວເພື່ອການບໍລິໂພກໃນເຮືອນ.
- ຈະຕ້ອງຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໃຫ້ຄົນຂາຍຊີ້ນຍ້າຍຈາກສະຖານທີ່ໂຮງຂ້າສັດໜຶ່ງ ໄປຫາ ສະຖານທີ່ອື່ນເພື່ອຂ້າໜູ. ໃນລະຫວ່າງງານທີ່ຈັດໃນບ້ານ, ແຕ່ລະຄົວເຮືອນສ່ວນໃຫຍ່ ຈະຂ້າໜູເພື່ອການບໍລິໂພກໃນເຮືອນ ແລະ ຄົນຂາຍຊີ້ນທ້ອງຖິ່ນ ສາມາດຖືກເອີ້ນມາໃຫ້ບໍລິການແກ່ຄົວເຮືອນ. ແຜນຂອງບ້ານອາດໄດ້ຮັບການອອກແບບເພື່ອເອີ້ນຫາ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດໃຫ້ກວດກາໜູ ແລະ ວາງແຜນກ່ຽວກັບວິທີການທີ່ການຂ້າສັດໃນຄົວເຮືອນທີ່ຈະຕ້ອງປະຕິບັດ ໂດຍການລວມເອົາວິທີການກຳນົດການເຄື່ອນຍ້າຍຄົນຂ້າຍຊີ້ນ ຫຼື ການກຳນົດຄົນຂາຍຊີ້ນເພື່ອໃຫ້ບໍລິການແກ່ຄົວເຮືອນ 1 ເຮືອນຕໍ່ຄັ້ງ..
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ການຂ້າໜູເພື່ອການຂາຍໄປຕະຫຼາດແມ່ນມາຈາກໂຮງຂ້າສັດທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ. ຫ້າມເດັດຂາດບໍ່ໃຫ້ມີການຂ້າໜູໃນຄົວເຮືອນ (ຫຼາຍກວ່າ 1 ໂຕ) ເພື່ອການຂາຍ.
- ຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ມີການຂ້າໜູໃນຄົວເຮືອນ ເພື່ອການບໍລິໂພກເອງ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ (Chenais *et al.*, 2017):
 - ມີການຂ້າໜູໂຕດຽວທີ່ບໍ່ມີອາການ;
 - ການຂ້າແມ່ນຢູ່ຫ່າງຈາກຄອກໜູ ແລະ ຕັ້ງຢູ່ບ່ອນທີ່ພື້ນແຂງເພື່ອໃຫ້ງ່າຍໃນການສະລ້າງ, ທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ;
 - ມີການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອພາຍຫຼັງການຂ້າ;
 - ບໍ່ມີການເຄື່ອນຍ້າຍທີ່ຜິດກົດໝາຍຂອງຊາກໜູ ຫຼື ຊີ້ນ ນອກຈາກໄດ້ຮັບການຍິ່ງຢືນສຳລັບຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນ;
 - ເຄື່ອງໃນສັດ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອແມ່ນໄດ້ມີການກຳຈັດຢ່າງເໝາະສົມ;
 - ສະມາຊິກຄອບຄົວທີ່ເບິ່ງແຍງໜູຈະຕ້ອງບໍ່ເປັນຄົນດຽວກັນທີ່ຂ້າໜູ. ຖ້າຫາກຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້, ຈະຕ້ອງຖ້າຜ່ານໄປ 48 ຊົ່ວໂມງກ່ອນທີ່ຈະກັບມາເບິ່ງໜູອີກຄັ້ງ.

- ມີການໝາຍທີ່ຊັດເຈນກ່ຽວກັບບໍລິເວນທີ່ສະອາດ ແລະ ເປີເບື້ອນຢູ່ບໍລິເວນຟາມ ແລະ ຄົວເຮືອນ, ລວມທັງ ຂະບວນການຂ້າໝູທີ່ກຳຈັດໃນການໄປທົດທາງດຽວຈາກບ່ອນທີ່ເປີເບື້ອນເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ກະກຽມໝູເພື່ອຂ້າ ແລະ ດຳເນີນງານ ແລະ ຄົວຊາກໝູ. ຄົນຂ້າສັດ ແລະ ຜູ້ຊ່ວຍ ພ້ອມເຄື່ອງມືຈະຕ້ອງປະຕິບັດເຊັ່ນດຽວກັນ ແລະ ຍ້າຍຈາກບ່ອນທີ່ເປີເບື້ອນໄປຫາບ່ອນທີ່ສະອາດ; ແລະ
- ບໍລິເວນຂ້າສັດ ແລະ ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ຈະຕ້ອງສາມາດອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອໄດ້ງ່າຍດາຍ.
- ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ, ຄົນຂາຍຊີ້ນ, ຄົນກາງ ແລະ ຄົນຊື້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈວ່າ ຍ້ອນຫຍັງການຂ້າໝູໃນຄົວເຮືອນເພື່ອການຂາຍທີ່ເປັນການຄ້າຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຕ້ອງຫ້າມ ແລະ ຍ້ອນເຫດຜົນຫຍັງ ວິທີການດັ່ງກ່າວຈຶ່ງມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ມີຜົນຕາມມາຂອງການລະບາດຂອງພະຍາດ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດຈະຕ້ອງຈົດທະບຽນການຂ້າທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ແລະ ຄຸ້ມຄ່າເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈສຳລັບຜູ້ຄ້າຂາຍທ້ອງຖິ່ນ.
- ການຂ້າທີ່ປອດໄພໃນສະຖານທີ່ຂອງຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍໃນບ່ອນທີ່ຕິດພະຍາດ ASF ຫຼື ການສິ້ນສຸດການລະບາດ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງທ້າທາຍ, ເນື່ອງຈາກ ຂໍ້ກຳນົດກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແມ່ນຈຳເປັນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການລະບາດຂອງພະຍາດ ASF ໄດ້.

ລຳດັບຂະບວນການຂ້າທີ່ໄດ້ຮັບການແນະນຳໃນໂຮງຂ້າສັດ

5.2. ການຂົນສົ່ງໄປຈຸດຂ້າ

- ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ມີການເຊື່ອມໂຍງໂດຍກົງກັບໂຮງຂ້າສັດທີ່ຂົນສົ່ງໝູໂດຍກົງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.
- ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງສ້າງເສັ້ນທາງ ແລະ ຮັບປະກັນການສື່ສານທີ່ບໍ່ມີການປ່ຽນແປງ ລະຫວ່າງ ເຂົ້າເຈົ້າ ແລະ ໂຮງຂ້າສັດປາຍທາງ.
- ຂັ້ນຕອນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ເພື່ອທີ່ຈະຮັບປະກັນວ່າ ການຂ່ຽນຖ່າຍທີ່ມີຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ໃນຂະນະທີ່ມີການຫຼຸດຜ່ອນການປົນເປື້ອນ ແລະ ການຂ້າມການປົນເປື້ອນໃນລະຫວ່າງການຂົນສົ່ງ.

- ລົດບັນທຸກ, ລົດລາກ ແລະ ລົດຖີບທີ່ຂັບເຄື່ອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການທຳຄວາມສະອາດ ແລະ ຂ້າເຊື້ອລະອຽດໃນແຕ່ລະຮອບການຂົນສົ່ງ.
- ພາຫະນະ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດກາໂດຍຊາວກະສິກອນ ຫຼື ຜູ້ຊ່ວຍໃນຈຸດຄ່ຽນຖ່າຍທີ່ໄດ້ກຳນົດ. ຊາວກະສິກອນ, ຄົນຂັບລົດ ແລະ ຜູ້ຊ່ວຍ ຈະຕ້ອງເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການເຄື່ອນຍ້າຍທີ່ມີ (ຖ້າຫາກມີ) ແລະ ກຳນົດເສັ້ນທາງໃຫ້ຫຼີກລ່ຽງເຂດທີ່ຕິດເຊື້ອ.
- ໂຮງຂ້າສັດປາຍທາງ ຈະຕ້ອງມີການຈັດສັນແຜນວາດທີ່ເປັນໃຫ້ການນຳສົ່ງໜູໃຫ້ບໍ່ມີການສຳຜັດ ຫຼື ສຳຜັດໜ້ອຍທີ່ສຸດກັບລົດບັນທຸກຄັນອື່ນ. ຈຸດຄ່ຽນຖ່າຍ ທີ່ໂຮງຂ້າສັດອາດປົນກັນລະຫວ່າງພາຫະນະຫຼາຍປະເພດ, ຄົນຂັບລົດ ແລະ ໜູ.
- ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງມີການຂ້າເຊື້ອພາຫະນະທຸກຄັນທີ່ເຂົ້າມາໃນຈຸດຄ່ຽນຖ່າຍ ແລະ ຈຸດທາງອອກ.
- ທຸກໆຈຸດຂອງການຂ້າ ບໍ່ວ່າຈະເປັນພາກອຸດສາຫະກຳ ຫຼື ບໍ່ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດກາໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ເພື່ອການບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະຖານດ້ານການຮັກສາຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂັ້ນຕໍ່າ.

5.3. ການຂ້າເຊື້ອທີ່ຈຸດຂ້າ

ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຂ້າສັດແມ່ນ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກັບການສ້າງລະບຽບທາງດ້ານມາດຕະການໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອສຳລັບໂຮງຂ້າສັດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ເຊິ່ງມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງຄຸ້ມຄ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໂດຍການພິຈາລະນາທາງດ້ານກຳລັງຂອງໂຮງຂ້າສັດ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານນ້ຳ, ພະລັງງານ, ເຄມີ ແລະ ແຮງງານ ເພື່ອປະສິດທິພາບໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ.

- ເປັນສິ່ງຈຳເປັນທີ່ວ່າ ແຜນງານການສຶກສາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມແມ່ນ ໄດ້ແກ້ໄຂສະເພາະໂຮງຂ້າສັດ ແລະ ມາດຕະການທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂອງໄວຣັດ ASFV ແມ່ນໄດ້ຮັບການຮັບຮູ້ຈາກກຳມະກອນ ແລະ ຜູ້ບໍລິຫານ.
- ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງສ້າງເອກະສານກ່ຽວກັບລະບຽບທາງດ້ານມາດຕະການໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອເຂົ້າໃນແຜນງານອະນາໄມລະອຽດ ເຊິ່ງພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສະພາບສະເພາະຂອງໂຮງຂ້າສັດ, ລວມທັງ ການຮັບປະກັນວ່າ:
 - ມີທີມງານສະເພາະໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ ເຊິ່ງແຕ່ລະຄົນເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.
 - ຊ່ອງທາງທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການລາຍງານ ແລະ ການປັບໃຫ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບເດີມກ່ຽວກັບຄວາມຜິດປົກກະຕິຕ່າງໆ. ມີຫຼັກການທີ່ຊັດເຈນທີ່ກຳນົດລະອຽດກ່ຽວກັບການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ.
 - ພະນັກງານທຸກຄົນແມ່ນມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນລະຫວ່າງ ແລະ ພາຍຫຼັງການດຳເນີນການກ່ຽວກັບຊາກໜູ.
- ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງກຳນົດຊັດເຈນກ່ຽວກັບຄວາມຖີ່ໃນການດຳເນີນງານດ້ານການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ. ແນະນຳໃຫ້ມີການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອຢ່າງລະອຽດຢ່າງໜ້ອຍວັນລະຄັ້ງ.
- ການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດກ່ຽວກັບການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ ແມ່ນຈະຮັບປະກັນວ່າແຜນງານໄດ້ມີການວາງແຜນລະອຽດ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເປັນການຫຼຸດຜ່ອນການປົນເປື້ອນຕໍ່ໜູ, ພະນັກງານ, ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ, ຊາກໜູ ແລະ ພື້ນຜິວ.
- ແຜນງານການທຳຄວາມສະອາດທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ປະກອບດ້ວຍການລ້າງຫຼາຍໆຄັ້ງ ແລະ ຕາມມາດ້ວຍການນຳໃຊ້ແຟ້ບ ແລະ ຢາຂ້າເຊື້ອທີ່ມີການລະລາຍເໝາະສົມເຊິ່ງພິຈາລະນາກ່ຽວກັບສະພາບອ້ອມຂ້າງ ເຊັ່ນ: ອຸນຫະພູມ. ອຸນຫະພູມທີ່ເຢັນກວ່າ ອາດຈະມີຜົນແຊກແຊງຕໍ່ກັບການຂ້າເຊື້ອ. ລາຍລະອຽດການປະຕິບັດຈະຕ້ອງໄດ້ມີການກຳນົດກ່ຽວກັບ:
 - ເຮັດໃຫ້ອຸປະກອນ ແລະ ພື້ນທີ່ຈະອະນາໄມປອດໂປ່ງ;
 - ລວມຕົວກັນເພື່ອອະນາໄມ;
 - ການຮີ່ສິ່ງເສດເຫຼືອຊະນິດແຂງຈາກສິ່ງແວດລ້ອມ;

- ການມ້າງ ແລະ ຮີ່ສິ່ງເສດເຫຼືອຊະນິດແຂງຈາກອຸປະກອນ;
- ລ້າງນໍ້າກ່ອນ;
- ລ້າງ ແລະ ໄລສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ນໍາໃຊ້ແຟັບຕໍ່ກັບເຄື່ອງມືອຸປະກອນ;
- ການໄລແບບຄວາມດັນຕໍ່ຕໍ່ກັບອຸປະກອນ;
- ການຂ້າເຊື້ອອຸປະກອນ;
- ການໄລພາຍຫຼັງການນໍາໃຊ້ອຸປະກອນທໍາຄວາມສະອາດດ້ວຍນໍ້າທີ່ສາມາດດື່ມໄດ້ ຕາມມາດ້ວຍການປະຕິບັດພາຍຫຼັງການນໍາໃຊ້ເຊັ່ນ: ການລວມເຄື່ອງມືອຸປະກອນເຂົ້າກັນ; ແລະ
- ທ້າຍສຸດ, ຈຸດລວມກັນຂອງອຸປະກອນອະນາໄມ ແລະ ສິດຢາຂ້າເຊື້ອໃນຫ້ອງທີ່ມີອາກາດຖ່າຍເທດີ.

ຂັ້ນຕອນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອສໍາລັບໂຮງຂ້າສັດ

ຈຸດທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຈົດຈໍາ

- ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາສະເພາະສໍາລັບເຂດສະເພາະ ຫຼື ອຸປະກອນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ທໍາຄວາມສະອາດເຊັ່ນ: ບ່ອນພັກໝູ. ດິນໃນແຕ່ລະເຂດແມ່ນຈະແຕກຕ່າງກັນ, ຕົວຢ່າງ ການອະນາໄມຂັ້ນໜຶ່ງທີ່ບ່ອນພັກໝູ ທຽມກັບ ການອະນາໄມຄາບເລືອດທີ່ຈຸດຂ້າໝູ.
- ຖ້າຫາກ ມີການນໍາໃຊ້ອຸປະກອນ, ຄໍາແນະນໍາກ່ຽວກັບການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອຈາກຜູ້ປະລິດ ຈະຕ້ອງໄດ້ນໍາໃຊ້ໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ. ການອະນາໄມອຸປະກອນລາຄາແພງ ອາດມີການກໍານົດໃນຕາຕະລາງທີ່ເໝາະສົມ ແຕ່ວ່າ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດເປັນປະຈໍາ.
- ຈະຕ້ອງມີການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ. ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ພະນັກງານແຕ່ລະຄົນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການມອບໝາຍໃນເຂດສະເພາະ, ໂດຍສະເພາະບ່ອນທີ່ເຂົາເຈົ້າເຮັດວຽກເຊິ່ງຄົນໜຶ່ງອາດນໍາພາວຽກອະນາໄມ. ການອະນາໄມທັນທີພາຍຫຼັງໜ້າວຽກແມ່ນເຮັດໃຫ້ຂະບວນການງ່າຍຂຶ້ນ.
- ໄລຍະເວລາຂອງຂະບວນການອະນາໄມທັງໝົດແມ່ນຂຶ້ນກັບສະພາບແວດລ້ອມປະຈຸບັນ. ຕ້ອງໃຫ້ເວລາທີ່ພຽງພໍໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ.
- ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງບໍ່ມີການຂ້າມ. ມີການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການດ້ານການອະນາໄມ ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບປະເພດຂອງໂຮງຂ້າສັດ. ບ່ອນຂ້າສັດຕາມເຮືອນ ແລະ ກາງແຈ້ງແມ່ນຕ້ອງການໆທໍາຄວາມສະອາດດ້ວຍຄົນເຊັ່ນກັນ.
- ພະນັກງານ ແລະ ຄົນທໍາຄວາມສະອາດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ, ໂດຍສະເພາະວິທີການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມື ແລະ ອຸປະກອນທີ່ມີຢູ່.

ກະກຽມການອະນາໄມລ່ວງໜ້າ

- ຂັ້ນຕອນການອະນາໄມແມ່ນເລີ່ມຈາກການຮີ່ຊາກສັດຈາກບ່ອນລ້ຽງ.
- ສິ່ງທີ່ອາດເປັນອຸປະສັກໃນຂັ້ນຕອນການອະນາໄມທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ຫຼື ມີຄວາມເສຍຫາຍໂດຍນໍ້າ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການຮີ່ອອກ. ປັກໄຟຟ້າ ຈະຕ້ອງໄດ້ຫຸ້ມໄວ້ ແລະ ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ນໍ້າເຂົ້າ. ພາກສ່ວນທີ່ບໍ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປົກເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ນໍ້າເຂົ້າ. ອຸປະກອນເຄື່ອນທີ່ໃນສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ ອາດໄດ້ມີການອະນາໄມໃນຈຸດທໍາຄວາມສະອາດທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້.
- ພາຍຫຼັງ ການຮີ່ຊາກໝູ ແລະ ອຸປະກອນອື່ນໆ, ວັດສິ່ງຂອງທີ່ໃຊ້ໃນການທໍາຄວາມສະອາດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການກະກຽມ ແລະ ລວມໄວ້ບ່ອນຈຸດດຽວກັບເພື່ອໃຫ້ງ່າຍໃນການນໍາໃຊ້, ລວມທັງ ການກະກຽມແຟັບ, ນໍ້າຢາຂ້າເຊື້ອ, ຖັງນໍ້າ ແລະ ອື່ນໆ.

- ສິ່ງຂອງທີ່ໃຊ້ໃນໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງໃຫ້ເໝາະສົມຕາມປະເພດຂອງໂຮງງານຂ້າສັດ ເຊັ່ນ: ໂຮງງານຂ້າສັດແບບກາງແຈ້ງ, ໂຮງງານຂ້າສັດແບບເຄື່ອນຍ້າຍ, ໂຮງງານຂ້າສັດຕາມເຮືອນ ແລະ ອື່ນ. ວັດຖຸສິ່ງຂອງທົ່ວໄປ ເຊັ່ນ: ໄມ້ກັນ, ຖັງ, ໄມ້ກວດ, ແປງຂັດ, ແຟ້ບ ແລະ ອື່ນໆ ອາດໄດ້ມີການນຳໃຊ້ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອມີປະສິດທິຜົນ.
- ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ທຳຄວາມສະອາດທີ່ເໝາະສົມ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການລວມກັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບປະເພດຂອງດິນທີ່ຈະອະນາໄມ ເຊັ່ນ: ເລືອດ, ທາດແຫຼວ, ໄຂມັນ ແລະ ອື່ນໆ ລວມທັງ ອຸນຫະພູມອ້ອມຂ້າງ.

ການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ

- ພາຍຫຼັງການອະນາໄມ ແລະ ການລວມວັດຖຸສິ່ງຂອງທຳຄວາມສະອາດ, ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຂງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອອກກ່ອນທີ່ຈະໃຊ້ນຳ. ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຂງໃນໂຮງຂ້າສັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອອກກ່ອນໝູ່.
- ຂັ້ນຕອນທຳອິດ, ຈະຕ້ອງອະນາໄມສະພາບແວດລ້ອມຢ່າງລະອຽດ ກ່ອນການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ. ຖ້າຫາກ ເປັນໄປໄດ້, ຈະຕ້ອງມ້າງອຸປະກອນອອກເພື່ອການອະນາໄມທີ່ມີປະສິດທິຜົນ. ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຂງທີ່ຕິດຕາມເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາອອກກ່ອນທີ່ຈະມີການໄລ່ດ້ວຍນໍ້າ. ການຮີ່ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຂງ ຈະເປັນການຫລຸດຜ່ອນໄລຍະເວລາໃນການໄລ ແລະ ເປັນການປະຢັດນໍ້າ.
- ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ທຸກໆສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຂງແມ່ນໄດ້ເອົາອອກ ແລະ ວັດຖຸ/ອຸປະກອນ/ພື້ນຜິວ ແມ່ນໄດ້ຮັບການໄລ່ລ່ວງໜ້າ ກ່ອນທີ່ຈະໃຊ້ແຟ້ບ. ຖ້າຫາກ ພື້ນຜິວການອະນາໄມຫາກເປັນດິນທີ່ມີໄຂມັນ ແລະ ຝຸ່ນໄຂມັນ, ອາດໃຊ້ນໍ້າຮ້ອນໃນການໄລ່ລ່ວງໜ້າ. ຖ້າຫາກ ໃຊ້ນໍ້າເຢັນໃນການໄລ່ລ່ວງໜ້າເທິງດິນທີ່ມີໄຂມັນ, ຈະຕ້ອງປະຕິບັດການອະນາໄມທີ່ລະອຽດຕາມມາ.
- ໂຮງຂ້າສັດທີ່ນຳໃຊ້ລະບົບຄວາມດັນໃນການໄລ ຈະຕ້ອງກຳນົດແຮງດັນບໍ່ໃຫ້ເກີນ 30 bar (3,000 kPa), ເນື່ອງຈາກວ່າຖ້າແຮງດັນສູງກວ່ານີ້ ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ພື້ນຜິວເສຍຫາຍ ຫຼື ເປັນການເກີດລະອອງແກ່ເຊື້ອພະຍາດເທິງພື້ນຜິວດິນ ເຊິ່ງອາດເປັນການເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຂອງການລະບາດຂອງພະຍາດ.
- ຈະຕ້ອງມີທາງເລືອກໃນການກະກຽມທຳຄວາມສະອາດ ກໍລະນີທີ່ສິ່ງຂອງທີ່ໃຊ້ອະນາໄມຫາກເປ່ເພ ແລະ ຈະຕ້ອງມີການວາງແຜນໃນການສ້ອມແປງອຸປະກອນ.
- ສຳລັບໂຮງຂ້າສັດ ທີ່ນຳໃຊ້ລະບົບແຮງດັນ, ແຮງດັນຕໍ່າ ລະຫວ່າງ 20 30 bar ທີ່ມີອັດຕາການໄຫຼລະຫວ່າງ 18-20 ລິດ/ນາທີ ແມ່ນເປັນລະດັບທີ່ເໝາະສົມ. ຄວນຫຼີກລ່ຽງມຸມທີ່ເປັນການໃຊ້ຄວາມດັນນໍ້າທີ່ຮຸນແຮງ.
- ພາຍຫຼັງ ການຮີ່ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຂງ ແລະ ການໄລ່ລ່ວງໜ້າ, ຈະຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແຟ້ບ.
- ຫຼີກລ່ຽງການອະນາໄມ ຫຼື ສິດສະເປ ຈາກບ່ອນທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ທຳຄວາມສະອາດ ຈະຕ້ອງ.
- ປ່ຽນການໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ແຟ້ບ ໃນບ່ອນຕ່າງໆທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.
- ພາຍຫຼັງ ຂັ້ນຕອນການອະນາໄມທີ່ລະອຽດ, ຈະຕ້ອງມີການຂ້າເຊື້ອ. ຮັບປະກັນວ່າ ທຸກໆພື້ນທີ່ແມ່ນມີກວມເອົານໍ້າຢາ, ນໍ້າໃຊ້ເວລາທີ່ເໝາະສົມກັບປະເພດຂອງນໍ້າຢາທີ່ໃຊ້ (ນັບແຕ່ 15 ວິນາທີ - 15 ນາທີ). ແຟ້ບ ແລະ ຢາຂ້າເຊື້ອທີ່ໄດ້ໃຊ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການກຳຈັດອອກໃຫ້ໝົດເພື່ອຫຼີກລ່ຽງສານຕົກຄ້າງ.
- ໃນສະພາບແວດລ້ອມການດຳເນີນງານ, ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຂງ ທີ່ຢູ່ໜ້າດິນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບອອກໂດຍການຂັດ, ການຫຼື ການດູດຝຸ່ນ ຖ້າຫາກເປັນໄປໄດ້, ສ່ວນສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເຫັນໄດ້ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການໄລ່ລ່ວງໜ້າດ້ວຍນໍ້າທີ່ມີຄວາມດັນຕໍ່າ.
- ການນຳໃຊ້ແຟ້ບແມ່ນຊ່ວຍໃນການຮີ່ວັດຖຸທີ່ເປັນສິ່ງເສດເຫຼືອທາດແຂງ ແລະ ຈຸລິນຊີຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຍັງຕິດຢູ່ພື້ນຜິວພາຍຫຼັງການຮີ່ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຂງອອກ.

- ການມ້າງພາຍຫຼັງການອະນາໄມ ອາດລວມມີການເຮັດໃຫ້ຄ້ອນເທນເນີ້ເປົ່າຫວ່າງ ແລະ ການອະນາໄມອຸປະກອນທຳຄວາມສະອາດເພື່ອການເກັບຮັກສາ. ການຂ້າເຊື້ອພາຍຫຼັງການອະນາໄມ ຈະຕ້ອງມີຂຶ້ນໂດຍທັນທີພາຍຫຼັງເວລາທີ່ສຳຜັດຂອງນ້ຳຢາຂ້າເຊື້ອທຳນຳໃຊ້.
- ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈເປັນພິເສດແກ່ ເຄື່ອງມືໃນຂະບວນການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ເຄື່ອງຕັດຫົວ, ມີດ, ສາຍພານ ແລະ ອື່ນໆເຊິ່ງອາດຫຍຸ້ງຍາກໃນການອະນາໄມ ແລະ ຂ້າເຊື້ອ.
- ເຄື່ອງມື, ອຸປະກອນ ຫຼື ເຄື່ອງຈັກ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ອະນາໄມຢ່າງລະອຽດເປັນປະຈຳ ເນື່ອງຈາກມີການສຳຜັດໂດຍກົງກັບເລືອດ, ເນື້ອເຍື່ອ ແລະ ທາດແຫຼວອື່ນໆຈາກຊາກໝູ.

ພາຍຫຼັງ ການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ

- ການປົນເປື້ອນຂ້າມສາຍພັນຂອງເຊື້ອ ຈະຕ້ອງໄດ້ຫຼີກລ່ຽງ ໂດຍການຮັບປະກັນວ່າ ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ທຳຄວາມສະອາດ ເຊັ່ນ, ແປງ, ແຜ່ນຂັດ ແລະ ໄມ້ຖູພື້ນ ແມ່ນໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະອາດພາຍຫຼັງການນຳໃຊ້ແຕ່ລະຄັ້ງ ແລະ ຂະບວນການຂ້າເຊື້ອ ເຊິ່ງວັດຖຸດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ຢ່າງເໝາະສົມ.
- ພາຍຫຼັງ ການລວມກັນຂອງວັດຖຸທຳຄວາມສະອາດ, ການຮີ່ສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນທາດແຂງ, ການໄລ່ລ່ວງໜ້າດ້ວຍນ້ຳ, ການນຳໃຊ້ແຟັບພາຍຫຼັງ ການອະນາໄມ ແລະ ການໄລ່ຫຼັງການໃຊ້, ຈະຕ້ອງມີຂະບວນການປະຕິບັດພາຍຫຼັງການນຳໃຊ້ ເຊິ່ງລວມມີ ການສົ່ງວັດຖຸທຳຄວາມສະອາດກັບຄືນໄປເກັບມ້ຽນ ແລະ ການບຳບັດທີ່ເໝາະສົມກ່ຽວກັບການໄຫຼທີ່ເກີດຈາກການອະນາໄມ ແລະ ການຂ້າເຊື້ອ.

6

ການພັກຄອກໝູກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນໃນ ອາຄານທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ມີການສໍາຜັດທີ່ເປັນອັນ ຕະລາຍ

- ພາຍຫຼັງການກໍານົດສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ການສໍາຜັດທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ປະຊາກອນໝູທຸກໆໂຕພາຍໃນເຂດດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກຂ້າໂດຍທັນທີ, ຕາມມາດ້ວຍການກໍາຈັດຊາກໝູ ແລະ ຂັ້ນຕອນການຂ້າເຊື້ອ (Penrith *et al.*, 2013; Skaarup, 1985).
- ສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ການສໍາຜັດທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຈະຕ້ອງປະໃຫ້ຫວ່າງຢ່າງໜ້ອຍ 40 ວັນ ຖ້າຫາກບໍ່ພົບພາຫະນໍາເຊື້ອທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບການລະບາດໃນສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ.
- ພາຍຫຼັງ ໄລຍະເວລາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນໝົດໄປ, ຊາວກະສິກອນ ອາດຈະເອົາໝູທີ່ສຸຂະພາບດີ ແລະ ປາສະຈາກພະຍາດ ASF ມາລ້ຽງຄືນໃນສະຖານທີ່ລ້ຽງໝູຂອງເຂົາເຈົ້າພາຍໃຕ້ການຊີ້ນໍາຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງສາມາດກໍານົດໄດ້ເຖິງຄວາມແນ່ນອນ ເຊິ່ງວ່າສະຖານທີ່ທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ມີການສໍາຜັດອັນຕະລາຍໃນເມື່ອກ່ອນແມ່ນບໍ່ໄດ້ມີຄວາມສ່ຽງໃນການຕິດໄວຣັດ ASFV ອີກຕໍ່ໄປ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ອາດນໍາເອົາໝູທີ່ເຝົ້າຍາມຢ່າງໜ້ອຍ 10% ຂອງຈໍານວນໝູທັງໝົດປົກກະຕິຂອງສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວເພື່ອທີ່ຈະສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງການເກີດໄວຣັດ ASFV. ຖ້າຫາກ ເປັນໄປບໍ່ໄດ້, ຊາວກະສິກອນ ຈະຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ສາມາດເຊື້ອໝູທີ່ເຝົ້າຍາມທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດຊື້ໄດ້.
- ໝູທີ່ເຝົ້າຍາມ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຕິດຕາມຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດຢ່າງໜ້ອຍ 6 ອາທິດ ພາຍໃຕ້ການເຝົ້າລະວັງສັດທີ່ເຝົ້າຍາມເພື່ອຮັບປະກັນວ່າສັດເຫຼົ່ານັ້ນປາສະຈາກໄວຣັດ ASFV ກ່ອນທີ່ຈະເອົາໝູເຂົ້າມາໃນລ້ຽງຄືນໃນສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວຢ່າງເຕັມກໍາລັງ.
- ພາຍຫຼັງການນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນເຕັມອັດຕາ, ການເຝົ້າລະວັງສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຕໍ່ເນື່ອງເປັນໄລຍະເວລາທີ່ເໝາະສົມ ເຊິ່ງຂຶ້ນຢູ່ກັບຈຸດປະສົງຂອງການຄວບຄຸມພະຍາດ ASF ແຫ່ງຊາດ.
- ມີພຽງແຕ່ໝູທີ່ມາຈາກເຂດ ຫຼື ປະເພດທີ່ປາສະຈາກພະຍາດ ASF ທີ່ສາມາດໃຊ້ເປັນແຫຼ່ງທີ່ນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ ພາຍຫຼັງໄລຍະເວລາການເຝົ້າລະວັງແບບເຝົ້າຍາມ.
- ຄວາມສ່ຽງຂອງການປະທຸຂຶ້ນຂອງພະຍາດສັດຂ້າມຊາຍແດນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະເມີນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າໄວຣັດ ASFV ແມ່ນຈະບໍ່ມາແທນທີ່ໂດຍພະຍາດອື່ນໆ.
- ເນື່ອງຈາກການນໍາໃຊ້ຍຸດທະສາດໃນການປັບປຸງການຜະລິດ, ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ອາດນໍາໃຊ້ວິທີການພັກຄອກໝູກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນເປັນໂອກາດໃນການຮັບປະກັນວ່າ ຊາວກະສິກອນທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ມີການປັບປຸງການເອົາໝູມາລ້ຽງ, ການຈັດຫາໝູເປັນໂຕຈາກຟາມ ຫຼື ຟາມການຄ້າທີ່ປາສະຈາກໄວຣັດ ASFV.

ຂັ້ນຕອນການພັກຄອກໝູ່ກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ

- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງໄດ້ທົບທວນກ່ຽວກັບສະຖານະການລະບາດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຂອງການປະທຸຂຶ້ນຂອງໄວຣັດ ASFV ກ່ອນທີ່ຈະມີການຜ່ອນຜັນການຄວບຄຸມໄວຣັດ ASFV ແລະ ການຈຳກັດການພັກຄອກໝູ່ກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນໃນສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ ແລະ ການສໍາຜັດທີ່ອັນຕະລາຍ. ເຊິ່ງອາດມີການເຮັດເປັນໄລຍະເປັນເວລາ 6 ເດືອນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພັກຄອກໝູ່ກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນໃນສະຖານທີ່ສໍາຜັດເຊິ່ງໃນອະນາຄົດອາດເປັນສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຄວາມສ່ຽງຂອງການເກີດຂຶ້ນຂອງພະຍາດ ASF ໃນສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອແລະ ການສໍາຜັດອັນຕະລາຍແມ່ນມີໜ້ອຍ ກ່ອນທີ່ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ.
- ການນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນທີ່ມີໝູເຝົ້າຍາມ ຈະຕ້ອງໃຫ້ການພັກຄອກໝູ່ກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນໃຫ້ເຕັມສະຖານທີ່ກ່ອນໜ້າທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຂອງການເກີດໄວຣັດ ASFV ທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້. ເຊິ່ງຈະຕ້ອງມີການປະຕິບັດຢ່າງໜ້ອຍ 40 ວັນພາຍຫຼັງ ການຂ້າເຊື້ອ (FAO 2017). ດັ່ງທີ່ໄດ້ມີການຊີ້ໃຫ້ເຫັນກ່ອນໜ້ານີ້, ຈຳນວນຂອງໝູເຝົ້າລະວັງທີ່ນໍາໃຊ້ ຈະຕ້ອງຂຶ້ນກັບສິ່ງທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແລະ/ຫຼື ຊາວກະສິກອນສາມາດເຮັດໄດ້ (ຖ້າຫາກ ມີຂໍ້ຕົກລົງຮ່ວມກັນ) ແລະ ມີຄວາມສາມາດໃນການພັກຄອກໝູ່ກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນທີ່ອາຄານທີ່ປົກກະຕິ.
- ເນື່ອງຈາກເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນງານການຊົດເຊີຍ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ກົມກອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອາດລວມເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການນໍາໃຊ້ໝູເຝົ້າຍາມຄຽງຄູ່ກັບການຊົດເຊີຍ ພາຍຫຼັງ ການໝູດລົງຂອງປະຊາກອນ.
- ເປັນສິ່ງທີ່ສອດຄ່ອງກັບຕົວຈິງທີ່ໝູເຝົ້າລະວັງທີ່ມີການລ້ຽງແບບທຽມໄດ້ຮັບການລ້ຽງໃນສະຖານທີ່ດຽວກັນຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ເນື່ອງຈາກຊຸດຂອງການພັກຄອກໝູ່ກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນຫາກປາສະຈາກໄວຣັດ ASFV ພາຍຫຼັງ ໄລຍະການເຝົ້າລະວັງໝູເຝົ້າຍາມ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຈະຕ້ອງໃຫ້ຢູ່ແຍກອາຄານກັນຢ່າງໜ້ອຍ 30 ວັນ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາການລວມເອົາການເຝົ້າລະວັງໝູເຝົ້າຍາມເຂົ້າໄປໃນແຜນງານການຊົດເຊີຍ ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການຊີ້ນໍາການພັກຄອກໝູ່ກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນ.
- ໝູເຝົ້າລະວັງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການຕິດຕາມ ແລະ ສັງເກດການທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ ໃນລະຫວ່າງການເຝົ້າລະວັງການເຝົ້າຍາມໂດຍຜູ້ລ້ຽງໝູທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃນຕອນທ້າຍຂອງໄລຍະ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ມີການກວດຫາເຊື້ອທີ່ອອກມາເປັນລົບສໍາລັບສານຕ້ານໄວຣັດ ASFV ໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.
- ໃນສະຖານະການການສ້າງລະບົບການສືບສວນ-ສອບສວນຂອງໄວຣັດ ASFV ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບພາຫະນໍາໂລກທີ່ເປັນໂຕເຫັບ, ຈະຕ້ອງຈຳກັດການເພີ່ມຈຳນວນປະຊາກອນໝູ ຈົນກວ່າວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ໄດ້ຊີ້ນໍາການກຳຈັດໂຕເຫັບທັງໝົດ, ລວມທັງ ພາຫະນໍາໂລກອື່ນໆອອກຈາກສະຖານທີ່ເສຍກ່ອນ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງສາມາດສະແດງໃຫ້ເຫັນໄພຂົ່ມຂູ່ຂອງການເກີດຂຶ້ນຂອງໄວຣັດ ASFV ທີ່ເຫັນວ່າຍັງຕໍ່າ.
- ຂໍ້ຈຳກັດໃນການພັກຄອກໝູ່ກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນຂອງສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອພະຍາດ ASF ແລະ ສະຖານທີ່ສໍາຜັດອັນຕະລາຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຮື້ອອກ ຖ້າຫາກໄດ້ມີການຂ້າເຊື້ອ, ການເຝົ້າລະວັງການເຝົ້າຍາມທີ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຂອງການຕິດເຊື້ອຄືນເຊິ່ງກຳນົດໂດຍລະດັບທີ່ຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າ.

ໝູທີ່ເຝົ້າຍາມ

ຖ້າຫາກ ການໃຫ້ບໍລິການສັດຕະວະແພດ ສາມາດນໍາເອົາໝູເຝົ້າຍາມມາເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຂັ້ນຕອນການພັກຄອກໝູ່ກ່ອນນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນເຊິ່ງລວມເອົາແຜນງານ ລະຫວ່າງ ການເຝົ້າລະວັງ ແລະ ການຊົດເຊີຍ. ເມື່ອການນໍາໃຊ້ໝູທີ່ເຝົ້າຍາມ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການຕິດຕາມໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຜູ້ເບິ່ງແຍງໝູ ແລະ ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຢ່າງ ໜ້ອຍ 45 ວັນພາຍໃຕ້ການເຝົ້າລະວັງໝູເຝົ້າຍາມ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າໝູດັ່ງກ່າວແມ່ນປາສະຈາກໄວຣັດ ASFV ກ່ອນທີ່ຈະນໍາເອົາໝູມາລ້ຽງຄືນໃນສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວເຕັມອັດຕາ. ວິທີການນີ້ ສາມາດເພີ່ມຄວາມໝັ້ນໃຈຕໍ່ກັບການປາສະຈາກໄວຣັດ ASFV ໃນຄົວເຮືອນ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໝູອາດມີການກວດຫາເຊື້ອໃນເລືອດໃນຕອນທ້າຍຂອງການເຝົ້າລະວັງການເຝົ້າຍາມ. ການພິຈາລະນາການນໍາໃຊ້ໝູທີ່ເຝົ້າລະວັງ ແມ່ນປະກອບດ້ວຍ:

- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງກຳນົດໄລຍະທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການນຳໃຊ້ໝູ່ເຝົ້າຍາມ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການກວດພົບໄວຣັດ ASFV ໃນລະຫວ່າງໄລຍະດັ່ງກ່າວ, ເຊິ່ງຈະສາມາດນຳເອົາໝູ່ມາລ້ຽງຄືນເຕັມອັດຕາໄດ້.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບ ແລະ ແຫຼ່ງຂອງໝູ່ເຝົ້າຍາມທີ່ຈະມີການນຳໃຊ້; ເຊິ່ງອາດມີການລ້ຽງໃນທ້ອງຖິ່ນຈາກບໍລິສັດທີ່ເກັບໄວ້ ຫຼື ຫາຈາກຕ່າງປະເທດ.
- ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຈຳນວນຂັ້ນຕ່ຳຈອງໝູ່ເຝົ້າຍາມທີ່ຈະມີການນຳໃຊ້ໃນແຕ່ລະສະຖານທີ່ ເພື່ອທີ່ຈະສາມາດກວດຫາເຊື້ອຂອງໄວຣັດ ASFV ໃນສະຖານທີ່. ເຊິ່ງອາດມີການເກັບໄວ້ 10% ຂອງການເອົາໝູ່ມາລ້ຽງໃນສະຖານທີ່.
- ໝູ່ເຝົ້າຍາມທີ່ຈະມີການນຳໃຊ້ຈະຕ້ອງມີຜົນການກວດກາເຊື້ອໄວຣັດທີ່ເປັນລົບຫຼືມາຈາກສະຖານທີ່ໆປາສະຈາກພະຍາດ ASF ໂດຍກົງ ທີ່ມີຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາທີ່ສູງ ເຊັ່ນ: ການແບ່ງສ່ວນທີ່ປາສະຈາກພະຍາດ ASF.
- ການຕິດຕາມໄວຣັດ ASFV ໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດແມ່ນຈະລວມເອົາການກວດຫາພະຍາດໃນເລືອດຂອງໝູ່ເຝົ້າຍາມຢ່າງໜ້ອຍ 45 ວັນພາຍຫຼັງການມາເຖິງຂອງໝູ່ເຝົ້າຍາມທີ່ມາໃນສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ.
- ການເກັບມ້ຽນກ່ອນລ່ວງໜ້າກ່ຽວກັບໝູ່ເຝົ້າຍາມທີ່ມາເປັນຊຸດໃນສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງ ຈະຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນ 20 ວັນ. ຊຸດທີ່ຕາມມາຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົ້າມາໃນສະຖານທີ່.
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ໝູ່ເຝົ້າຍາມ ລວມມີ: ການກວດຫາເຊື້ອທຸກໆຮູບແບບ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືລະຫວ່າງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແລະ ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ອາດມີການກະກຽມໃຫ້ມີການສ້າງພັນທຸກໍາຂອງໝູ່ເຝົ້າລະວັງໃນການເພີ່ມແຫຼ່ງຂອງໝູ່ເພື່ອໃຫ້ສາມາດນຳເອົາມາລ້ຽງຄືນພາຍຫຼັງ ໄລຍະເຝົ້າລະວັງໝູ່ເຝົ້າຍາມ. ນີ້ຈະສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຈຳເປັນໃນການຊົດເຊີຍພາຍຫຼັງ ການຫລຸດລົງຂອງປະຊາກອນເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການຄວບຄຸມໄວຣັດ ASFV ແລະ ເປັນການຫລຸດຜ່ອນໄລຍະລະຫວ່າງ ການຫລຸດປະຊາກອນສັດ ແລະ ການນຳເອົາສັດມາລ້ຽງຄືນ.

7

ການພິຈາລະນາໃນອະນາຄົດກ່ຽວກັບຄວາມຍືນຍົງດ້ານ ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາຂອງ ໄວຮັດ ASFV

ບັນດາຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດສຳລັບໄວຮັດ ASFV ວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນຟາມ ທີ່ກຳນົດໃນເອກະສານສະບັບນີ້ແມ່ນ ມີຈຸດປະສົງໃນການສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຄວາມຊັບຊ້ອນຂອງຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍທີ່ເຮັດຟາມ ແລະ ຕ້ອງໄສ້ທາງດ້ານມູນຄ່າໃນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຕ້ອງໄສ້ມູນຄ່າຂອງຊີ້ນໝູໃນພາກປະຕິບັດແມ່ນແຕກຕ່າງກັນ ລະຫວ່າງ ຂົງເຂດບໍລິຫານ ແລະ ໃນຂັ້ນບ້ານ ແລະ ອາດຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ກັບການປ່ຽນແປງທາງດ້ານສະຖານະຂອງພະຍາດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ບ້ານ, ເຊິ່ງອາດຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງໃນການປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບສະຖານະຂອງພະຍາດທ້ອງຖິ່ນ, ລວມທັງປັດໄຈທາງດ້ານມະນຸດວິທະຍາ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນຕົວຈິງທີ່ວ່າ ເອກະສານສະບັບນີ້ ໄດ້ມີການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການເປັນຢູ່ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳທີ່ອີງຕາມການທົດສອບຄວາມຄຸ້ມຄ່າເພື່ອການປັບປຸງທີ່ຄົງທີ່ທີ່ສອດຄ່ອງກັບວິທະຍາສາດທີ່ມີ ແລະ ການປັບປຸງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທ້ອງຖິ່ນ. ການພິຈາລະນາພິເສດໃນການສ້າງເອກະສານດັ່ງກ່າວນີ້ ປະກອບດ້ວຍ:

- 1 ການສ້າງຂໍ້ແນະນຳໃໝ່ ຫຼື ຂໍ້ແນະນຳທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ**

ການຫັນປ່ຽນການປະຕິບັດກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາແບບທົ່ງໄປ ແລະ ເຮັດໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຕົວຈິງ ແລະ ສະເພາະເຈາະຈົງກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມໄວຮັດ ASFV ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນລະບົບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນຈະມີຄວາມທ້າທາຍຢູ່ຕະຫຼອດ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແມ່ນສິ່ງເສີມໃຫ້ພົວພັນກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນລະບົບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ໃນຄວາມພະຍາຍາມໃນການປະເມີນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງກ່ຽວກັບຄວາມເຂົ້າໃຈ, ການປະຕິບັດຕາມ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບບັນດາຂໍ້ແນະນຳດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ. ບັນດາຄຳແນະນຳຂອງວິທີການໃນຂົງເຂດຕໍ່ກັບການຄວບຄຸມພະຍາດ ASF ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ເປັນໄປໄດ້ໂດຍຜ່ານຫຼາຍໆວິທີການໃນການຄົ້ນຄ້ວາໃນຈຸດທີ່ອີງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ສາມາດປະກອບສ່ວນທາງດ້ານທຶນຮອນໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນສັດຕະວະແພດໃນຂົງເຂດໃນການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ພັດທະນາການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມໄວຮັດ ASFV.
- 2 ການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ການບັງຄັບໃຊ້ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ**

ນອກຈາກບັນດາຂໍ້ແນະນຳສຳລັບການສືບຕໍ່ການຝຶກອົບຮົມສຳລັບຊາວກະສິກອນຈາກົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຕ້ອງໄສ້ທາງດ້ານມູນຄ່າແລ້ວ, ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄຳແນະນຳທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ; ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ພະນັກງານລະດັບຊາດທີ່ເປັນເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ພະນັກງານແມ່ນສາມາດປະຕິບັດງານຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງການບັງຄັບໃຊ້ທາງດ້ານຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ແລະ ການບໍລິການເສີມ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ສັດຕະວະແພດທີ່ພິການທີ່ຂາດແຄນໃນບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການສະໜອງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເພື່ອໃຫ້ສາທາລະນະສາມາດລົງທະບຽນໃຫ້ເປັນພະນັກງານສຸຂະພາບສັດຂັ້ນຊຸມຊົນໄດ້.

ບັນດາຂໍ້ແນະນຳທີ່ໄດ້ລະບຸໃນເອກະສານສະບັບນີ້ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງກົງໄປກົງມາແລະມີບາງຢ່າງແມ່ນໄດ້ຮັບການສະໜັບໂດຍການນຳໃຊ້ພາບທີ່ເໝາະສົມ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນສູງສຸດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເຂົ້າໃຈດີຂຶ້ນແມ່ນຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງມີການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບສຸຂະພາບຂອງສັດຂັ້ນຊຸມຊົນ, ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຟາມຮັບເໝົາ ຫຼື ຜູ້ຮັບເໝົາ ແລະ ສະຫະກອນການຜະລິດອື່ນໆໃນການໃຫ້ການສຶກສາແກ່ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍຜ່ານການສາທິດໃນຟາມຕົວຈິງ. ເຊິ່ງນີ້ແມ່ນສາມາດປະຕິບັດໃນລະຫວ່າງການປຶກສາຫາລືກັບກຸ່ມທີ່ຖືກຄັດເລືອກ ແລະ ກະກຽມການຝຶກອົບຮົມ. ອາດມີຜົນປະໂຫຍດ ຖ້າຫາກວ່າ ຊາວກະສິກອນທີ່ເປັນຕົວຢ່າງແມ່ນໄດ້ຖືກໃຊ້ໃຫ້ເປັນແບບຢ່າງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ສາມາດສາທິດໃຫ້ແກ່ບ້ານກ່ຽວກັບສາທິດໃຫ້ບ້ານເຫັນວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ແນ່ນອນກ່ຽວກັບບັນດາຂໍ້ແນະນຳໃນເອກະສານສະບັບນີ້. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດແມ່ນ ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມໃຫ້ດຳເນີນແນວຄິດລິເລີ່ມໃນການສ້າງເອກະສານກ່ຽວກັບການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ ທີ່ມີໃນເອກະສານແນະນຳສະບັບນີ້ຈາກປະເທດອື່ນພາຍໃນຂົງເຂດທີ່ເປັນເອກະສານທີ່ສົ້ນ, ມີຕົວໜັງສືເທິງວິດີໂອເພື່ອການແຈກຢາຍໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນຈາກຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ.

3 ການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້

ບັນດາຂໍ້ແນະນຳຂ້າງເທິງ ກ່ຽວກັບການສະແດງໃຫ້ເຫັນການປະກອບສ່ວນດ້ານການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມໄວຣັດ ASFV ແມ່ນໄດ້ມີການພິຈາລະນາທຸກໆປັດໃຈທາງດ້ານມະນຸດວິທະຍາທ້ອງຖິ່ນ ຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນທີ່ຈະໃຫ້ສາທາລະນະແມ່ນລະອຽດອ່ອນຕໍ່ກັບຜົນກະທົບຂອງໄວຣັດ ASFV ກ່ຽວກັບເສດຖະກິດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ມາດຕະການທີ່ມີຢູ່ເພື່ອປ້ອງກັນຈາກຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງມີຄວາມພະຍາຍາມໃນການສື່ສານໄປສູ່ຫຼາຍຄົນໃນລະຫວ່າງການໂຮມຊຸມນຸມທາງສາສະໜາ, ການລວມຕົວທາງສັງຄົມ, ການສື່ທາງວິທະຍຸ ແລະ ໂທລະພາບ, ການນຳໃຊ້ໂພສເຕີໃນການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບໄວຣັດ ASFV ໃນບ້ານ. ເຊິ່ງອາດແນໃສ່ປັດໃຈທີ່ເປັນຄວາມສ່ຽງຫຼັກສະເພາະ, ແຕ່ຈະຕ້ອງພິຈາລະນາການສຸມໃສ່ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທຸກໆທ່ານຕະຫຼອດຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າຂອງຊັ້ນໜຸ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຈະຕ້ອງບໍ່ນຶ່ງນອນໃຈຕໍ່ກັບຜົນກະທົບຂອງພຶດຕິກຳທາງດ້ານສື່ສັງຄົມອ້ອມລາຍ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ສື່ດັ່ງກ່າວຜ່ານການນຳໃຊ້ກອບຟືກທີ່ໜ້າດຶງດູດ ແລະ ການສື່ສານທີ່ໃຊ້ຂໍ້ຄວາມໜ້ອຍ.

ບັນດາຄຳແນະນຳໃນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນສະເພາະໄວຣັດ ASFV ເຊິ່ງຈະເປັນການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງພະຍາດທີ່ສິ້ນສຸດການລະບາດອື່ນໃນໝູ, ເຊິ່ງຈະນຳໄປສູ່ການປັບປຸງທົ່ວໄປຂອງການຜະລິດ ແລະ ຈະເປັນການປັບປຸງການເປັນຢູ່ຂອງຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ.

4 ການສ້າງຄວາມຊັດເຈນທາງການປະເມີນດ້ວຍຕົນເອງທີ່ໃຊ້ແບບບັນຊີລາຍຊື່ (Checklists) ສຳລັບຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ

ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນຟາມ ຕ້ອງການຄວາມພະຍາຍາມໄລຍະຍາວຈາກຊາວກະສິກອນລ້ຽງໝູ, ໂດຍສະເພາະຈາກ ຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊາວກະສິກອນ ອາດບໍ່ໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ທີ່ພຽງພໍຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ເນື່ອງຈາກຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນ ຫຼື ການທີ່ບໍ່ມີການສະໜອງການບໍລິການ. ສະນັ້ນ, ການປະເມີນດ້ວຍຕົນເອງຂອງຟາມກ່ຽວກັບ ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ ຈຶ່ງສາມາດຊ່ວຍໃນການຫຼຸດຜ່ອນຊ່ອງຫວ່າງໂດຍການສະໜອງລາຍຊື່ການກວດ (ເຊັກລິສ໌) ທີ່ຊັດເຈນ. ໄດ້ມີບາງລາຍຊື່ການກວດກ່ຽວກັບການປະເມີນດ້ວຍຕົນເອງກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາໃນການຜະລິດຊັ້ນໜຸ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວແມ່ນໄດ້ຮັບການອອກແບບສຳລັບຟາມທີ່ເປັນການຄ້າ ແລະ ອາດຍາກໃນການໃນຟາມທີ່ເປັນຄົວເຮືອນຂະໜາດນ້ອຍ. ອີງໃສ່ ບັນດາຂໍ້ແນະນຳຫຼັກຂອງເອກະສານສະບັບນີ້, ຈະຕ້ອງມີການປະຕິບັດໜ້າວຽກເພີ່ມເຕີມໃນການສ້າງລາຍຊື່ການກວດທີ່ເປັນການປະເມີນດ້ວຍຕົນເອງທີ່ຊັດເຈນສຳລັບຄົວເຮືອນທີ່ລ້ຽງໝູຂະໜາດນ້ອຍ. ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເປັນນະວັດຕະກຳ ໃນການເຮັດໃຫ້ລາຍຊື່ການກວດນຳໃຊ້ງ່າຍນັ້ນ ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ຕ້ອງໄດ້ລົງເລິກຕື່ມໃນອະນາຄົດ ເຊັ່ນ: ການນຳໃຊ້ແອັບພລິເຄຊັນມືຖື ຫຼື ການຕອບດ້ວຍສຽງທີ່ເປັນປະຕິສຳພັນ (IVR).

ບັນດາເອກະສານອ້າງອີງ

- Animal Health Australia.** 2020. Response strategy: African swine fever. 5. (available at <https://www.animalhealthaustralia.com.au/our-publications/ausvetplan-manuals-and-documents/>)
- Bellini, S., Rutili, D., & Guberti, V.** 2016. Preventive measures aimed at minimizing the risk of African swine fever virus spread in pig farming systems. *Acta Veterinaria Scandinavica*, 58(1751-0147 (Electronic)). (available at <https://actavetscand.biomedcentral.com/articles/10.1186/s13028-016-0264-x>).
- Chenais, E., Sternberg-Lewerin, S., Boqvist, S., Liu, L., LeBlanc, N., Aliro, T., Stahl, K.** 2017. African swine fever outbreak on a medium-sized farm in Uganda: biosecurity breaches and within-farm virus contamination. *Trop Anim Health Prod*, 49(2), 337-346. doi:10.1007/s11250-016-1197-0
- Correia-Gomes, C., Henry, M.K., Auty, H.K., & Gunn, G. J.** 2017. Exploring the role of small-scale livestock keepers for national biosecurity-The pig case. *Prev Vet Med*, 145(1873-1716 (Electronic)), 7-15. doi:10.1016/j.prevetmed.2017.06.005
- Deka, R.P., Grace, D., Lapar, M.L. and Lindahl, J.** 2014. Sharing lessons of smallholders pig system in South Asia and Southeast Asia: A review. Paper presented at the National Conference on Opportunities and Strategies for Sustainable Pig Production, Guwahati, India. (available at <https://hdl.handle.net/10568/53928>)
- Delsart, M., Pol, F., Dufour, B., Rose, N., & Fablet, C.** 2020. Pig farming in alternative systems: strengths and challenges in terms of animal welfare, biosecurity, animal health and pork safety. *Agriculture*, 10(7). doi:10.3390/agriculture10070261
- Department of Environment Food and Rural Affairs, UK.** 2020. Disease control strategy for African and classical swine fever in Great Britain. (available at https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/877081/disease-control-strategy-csf-2020a.pdf)
- European Commission.** 2020. Strategic approach to the management of African swine fever for the EU. (available at https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/ad_control_measures_asf_wrk-docsante-2015-7113.pdf)
- FAO.** 2009. Preparation for of African swine fever contingency plans. (available at <http://www.fao.org/3/i1196e/i1196e.pdf>)
- FAO.** 2010. Good practices for biosecurity in the pig sector Issues and options in developing and transition countries.
- FAO.** 2012. Swine Health Management. In (Vol. 3). Bangkok.
- FAO.** 2017. African swine fever: Detection and diagnosis. A manual for veterinarian.
- FAO.** 2020. FAO Regional Conference for Asia and the Pacific Report on African swine fever in Asia and the Pacific. (available at <http://www.fao.org/3/nb742en/NB742EN.pdf>)

FAO, AU-IBAR, & ILRI. 2017. Regional strategy for the control of African swine fever in Africa. (available at <http://www.fao.org/3/cb2118en/cb2118en.pdf>)

Food Standards Agency (FSA). 2020. Home slaughter of livestock: A guide to the law in England and Wales. (available at <https://www.food.gov.uk/sites/default/files/media/document/home-slaughter-guide-england-and-wales-september-2020-.pdf>)

Jurado, C., Martinez-Aviles, M., De La Torre, A., Stukelj, M., de Carvalho Ferreira, H. C., Cerioli, M., Bellini, S. 2018. Relevant measures to prevent the spread of African swine fever in the European Union domestic pig sector. *Front Vet Sci*, 5(APR), 77. doi:10.3389/fvets.2018.00077

Levis, D. G., & Baker, R. B. 2011. Biosecurity of pigs and farm security: University of Nebraska Lincoln Extension.

Matsuzaki, S., Azuma, K., Lin, X., Kuragano, M., Uwai, K., Yamanaka, S., Tokuraku, K. 2021. Farm use of calcium hydroxide as an effective barrier against pathogens. *Sci Rep.* 11(1):7941. doi: 10.1038/s41598-021-86796-w. <https://www.nature.com/articles/s41598-021-86796-w.pdf>.

National Bureau of Agricultural commodity and Food Standards Ministry of Agriculture and Cooperatives, Thailand. 2006. Good manufacturing practices for pig abattoir. Thai Agricultural Standard. TAS 9009-2006. (available at https://www.acfs.go.th/standard/download/eng/pig_abattoir.pdf)

OIE. 2017. Technical item I How to implement farm biosecurity: the role of government and private sector. **Paper presented at the 30th Conference of the OIE Regional Commission for Asia, The Far East and Oceania, Putrajaya, Malaysia.** (report of the conference available at <https://rr-asia.oie.int/en/events/30th-conference-of-the-oie-regional-commission-for-afeo/>)

OIE. 2019a. Terrestrial Animal Health Code. Chapter 4.4 Zoning and compartmentalisation. (available at https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/?id=169&L=1&htmlfile=chapitre_zoning_compartment.htm)

OIE. 2019b. Terrestrial Animal Health Code. Chapter 15.1 Infection with African swine fever virus. (available at https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/?id=169&L=1&htmlfile=chapitre_asf.htm)

OIE. 2019c. Terrestrial Animal Health Code. Glossary. (available at <https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/?id=169&L=1&htmlfile=glossaire.htm>)

OIE. 2019d. Technical disease cards: African swine fever. (available at <https://www.oie.int/en/disease/african-swine-fever/>)

Penrith, M. L., Vosloo, W., Jori, F., & Bastos, A. D. 2013. African swine fever virus eradication in Africa. *Virus Res*, 173(1), 228-246. doi:10.1016/j.virusres.2012.10.011

Roub k, H., Mazcancov, J., Phung, L.D., Banout, J. 2018. Current approach to manure management for small-scale Southeast Asian farmers Using Vietnamese biogas and non-biogas farms as an example. *Renewable Energy*, 115, 362-370. <https://doi.org/10.1016/j.renene.2017.08.068>

Secure Pork Supply (SPS). 2019. Self-assessment checklist for enhanced pork production biosecurity: Animals with outdoor access. (available at <https://www.securepork.org/Resources/SPS-Biosecurity-Checklist-for-Animals-with-Outdoor-Access.pdf>)

Skaarup, T. 1985. Slaughterhouse cleaning and sanitation. (available at <http://www.fao.org/3/x6557e/X6557E00.htm#TOC>)

USDA & CFSPH. 2016. Foreign animal disease preparedness & response plan. (available at <http://www.cfsph.iastate.edu/pdf/fad-prep-nahems-guidelines-biosecurity>)

Wirtanen, G., & Salo, S. 2014. Cleaning and disinfection. In Meat Inspection and Control in the Slaughterhouse (pp. 453-471).

ບັນດາຄໍາສັບ

ຄວາມປອດໄພທາງຊີວະວິທະຍາ

ຊຸດຂອງການຈັດການ ແລະ ມາດຕະການທາງກາຍະພາບທີ່ຖືກອອກແບບເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໃນການນໍາ, ການເກີດ ແລະ ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດສັດ, ການຕິດເຊື້ອ ຫຼື ການຕິດເຊື້ອພະຍາດໄປເຖິງທີ່ມາຈາກ ແລະ ພາຍໃນປະກອນສັດ.

ການຂ້າທໍາລາຍ

ການກໍາຈັດປະຊາກອນສັດອອກຈາກເຂດໃດໜຶ່ງສະເພາະ ເພື່ອຄວບຄຸມ ຫຼື ປ້ອງກັນການລະບາດຂອງພະຍາດ.

ນໍ້າຢາຂ້າເຊື້ອພະຍາດ

ສານເຄມີ ທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການທໍາລາຍເຊື້ອພະຍາດທີ່ຢູ່ພາຍນອກສັດມີຊີວິດ.

ການຂ້າເຊື້ອ

ການນໍາໃຊ້ຂັ້ນຕອນເພື່ອທໍາລາຍເຊື້ອພະຍາດຂອງພະຍາດສັດທີ່ນໍາໃຊ້ໃນສະຖານທີ່ໂຮງເຮືອນລ້ຽງສັດ, ພາຫານະ ແລະ ສິ່ງຂອງປະເພດຕ່າງໆທີ່ອາດມີການປົນເປື້ອນທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ,

ການກໍາຈັດ

ການກໍາຈັດຊາກສັດຢ່າງຖືກສຸຂະນາໄມ ແລະ ວັດຖຸອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍການນໍາໃຊ້ຂະບວນການທີ່ເໝາະສົມເພື່ອປ້ອງກັນການລະບາດຂອງພະຍາດ.

ນໍ້າບາດານ

ນໍ້າໃດໜຶ່ງທີ່ມີຢູ່ໃນຊັ້ນຫີນອຸ້ມນໍ້າ.

ອາຄານສະຖານທີ່ຕິດເຊື້ອ

ເຂດທີ່ຖືກກໍານົດທັງໝົດ ຫຼື ບາງສ່ວນຂອງຊັບສິນທີ່ສັດໄດ້ຖືກກໍານົດເຂົ້າໃນນິຍາມກໍລະນີຂອງພະຍາດ ASF ທີ່ເກີດຂຶ້ນ; ຫຼື ເກີດມີເຊື້ອໄວຣັດ ASFV ຫຼື ມີຂໍ້ສົງໄສວ່າພົບໄວຣັດ ASFV ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຕັດສິນໃຈຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.

ນໍ້າຂີ້ເຫຍື້ອ

ຂອງແຫຼວທີ່ມາຈາກການຢ່ອຍສະຫຼາຍຂອງຂີ້ເຫຍື້ອເຊິ່ງອາດມີການຊົມລົງດິນ.

ສະຖານທີ່

ທີ່ດິນທີ່ປະກອບດ້ວຍອາຄານ ຫຼື ຟາມທີ່ຢູ່ແຍກກັນ ຫຼື ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທີ່ໄດ້ຮັບການຮັກສາໂດຍການໃຫ້ບໍລິການ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ.

ການແກ້ໄຂ

ການແກ້ໄຂໃນສະຖານທີ່ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກັບມາຄືນ ຫຼື ຢຸດຕິຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໝູນຢາມ/ໝູນໍາມາທົດລອງລ້ຽງ

ເປັນໝູນທີ່ຮູ້ວ່າສຸຂະພາບດີ ທີ່ຖືກຕິດຕາມ ເພື່ອກວດຫາການເກີດຂຶ້ນຂອງພະຍາດສະເພາະ (ເຊັ່ນ: ໄວຣັດ ASFV)

ສັດທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ການຕິດເຊື້ອ

ສັດທີ່ສາມາດຕິດເຊື້ອຈາກພະຍາດສະເພາະ (ເຊັ່ນ: ພະຍາດ ASF).

ພາຫະນໍາເຊື້ອພະຍາດ

ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ (ເຊັ່ນ: ສັດຈໍາພວກແມງໄມ້) ທີ່ແຜ່ເຊື້ອພະຍາດ (ເຊັ່ນ: ໄວຣັດ ASFV) ຈາກສັດທີ່ຮັບເຊື້ອໂຕໜຶ່ງ ໄປຫາໂຕອື່ນ.